

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona.
Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 2 korona 40 fillér.
Egyes szám helyben és vidéken 10 fillér.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szépirodalmi főmunkatárs
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI., Eötvös-utca 32.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 788. Kiadóhivatal 706.

Puskaporszag.

Budapest, február 24.

Európa atmoszférája ma olyan, mintha finom puskaporral volna felítve. Ha valaki, akár a legutolsó, a legcsekélyebb ember is, például Nikita vagy Péter király, könnyelmű fejjel, vagy egy pillanatnyi beszámíthatatlan állapotban gyufát gyújt, messze nyugattól távol keletig lángra lobbanhat az egész látóhatár. S a helyzet ma éppen ezért az, hogy mindazok, akiknek kezük ügyében van a gyufatartó, lázas izgalommal lesik és ellenőrzik egymást, hogy ha a körülmények már ennyire veszedelmesek, sőt reménytelenek, legalább egymás nyakába varrhassák a bekövetkehető világháború ódiúmat.

És az is természetes, hogy a bécsi Burgot vizsgálják leginkább, legtöbb gyanakvással az ellenőrző szemek. Minden szó, mely innen világra röppen, ma egy-egy gyújtó battenia s a Burg legtitkosabb szobáiban hét lakat alatt elzárt szándéktól függ, hogy jégbehűtsék-e, vagy hevítsék és izgalommal fűtsék ezeket a szavakat, mielőtt azok röplésüket a puskaporos atmoszférán keresztül megkezdik.

Ugy tudjuk, hogy a Burg legtitkosabb szobáiban hét lakat alatt elzárt szándék nem egészen egységes. Infor-

mációink szerint egy agresszív, harcziás akarat versenyez egy békés, jóakaratu hajlandósággal. Az elsőt képviseli a trónörökös. A másodikat a király.

Két különböző temperamentum, két különböző életcél került itten egymással szembe. Az agg ember szkepszise, nyugalomszeretete és a magában bizó fiatalos férfiaság akcióereje és tevőkedve. Értetni lehet mind a kettőt: a közel nyolcvan éves koros embert, aki, miután hatvan év óta viseli a kormányzás terhét és megért sok csapást, sok megpróbáltatást, pihenőre vágyik, minden kockázattól irtózik, inkább nyerni sem akar, csak hogy izgalmaknak, veszteségeknek, megaláztatásoknak ki ne tevődjék. Egy hosszú harcziás élet után tiszteletre méltó a csendes révnek, az aránylagos biztonságnak ez a féltő szeretete. De az agg ember mellett meg lehet érteni a fiatalit is, a mai uralkodó mellett a jövőbeli császárt és királyt. Ferencz Ferdinánd élte virágzó korában jár, amikor legerősebb, legkövetelőbben duzzadó a férfias tetterő. Amikor minden valamire való ember, hogyha széles hatáskörű, kiváló pozícióra állította sorsa, nagy koncepciókkal merész tervekkel foglalkozik. Ferencz József a multon és a jelenen csügg s ez értékesebb számára, mint a legrözsásabbra festett jövő. Ferencz

Ferdinánd ellenben a jövőt látja, hiszen a mult nem az ő multja, a jelen nem az ő jelenje; a jövő ellenben minden nagy eshetőségeivel, gyönyörű álmaival, merész képzelődéseivel egyetemben az övé. Ezért kezdeményezte Bosznia annexióját. S a legfőbb intéző hatóságokban szereplő emberei: Aehrenthal, Conrad vezérkari főnök s a holnapi kormányzás többi exponensei segítségével ezért dolgozik teljes erejével azon, hogy a monarchia intranzigens szívóssággal haladjon tovább azon az imperialisztikus uton, mely még Ferencz József életében nagyobbra, hatalmasabbra kerekíti ki a habsburgi birodalmat.

Azonban csakis ezeket a személyes motivumokat tekintve, érthető és egyformán emberi mind a két álláspont. Ez pedig nem a legfőbb szempont, mert személyes motivumoknál és egyéni óhaj-tásoknál sokkal fontosabb szempontok szabályozzák itt a döntést. Az ősz király és a szöghaju trónörökös politikájában egyaránt a régi istenkegyelméből való fejedelmek önös szempontjai adják meg a vezérmotívumot s a kettő közül nekünk természetesen az a legkedvesebb, amelyik közelebb áll az egyetemes érdekhez, amelyik jobban szolgálja a nemzet természetes önzését, amelyik minden más érdeknek és érzésnek fölötte való, hiszen milliók érdekei-

Egy bál története.

Irta: Nógrádi László.

(Utánnomás tilos.)

A földrengés-bizottság megalakult Tevéken is és lázas sietséggel működött éjjelnappal. Emberemlékezet óta ilyen tevékenység nem volt Tevéken. Forrt, buzgott az egész város. Anket, zsúr, összejövétel, tanácskozás, megbeszélés, vacsora egymást érte, mióta megmozdult Messinában a föld. Az emberek másról se beszéltek, csak a Messinábólról, melynek olyan fényesnek kell lenni, amilyen még nem volt Tevéken.

Három hétig alakult a bizottság, de végre is megalakult, mert nem könnyű ám egy ilyen bizottságot megalakítani. Anyi szempont, tekintet, politika, eszélyesség, furfang nem kell semmihez a világon, mint egy ilyen bizottság megalakításához, hogy mindenki benne legyen, de mégis kimaradjanak azok, akiknek ki kell maradni, hogy mindazok tisztséghez jussanak, kiket mellőzni nem lehet, mellőzni pedig senkit nem szabad. Aztán egy csomó hol, hogy, miként, mikort kell még elintézni, s csak ezek szerencsés átlábolása után alakulhat meg egy bizottság Tevéken.

De megalakult. A bizottság aztán két-féle irányban kezdett működni: először is védekezett, másodsor pedig működött. Az első, a védekezés, anyi dolgot adott, hogy a másodikra egyelőre idő nem maradt. A bizottságból kimaradtak ugyanis erős ellenzékbe mentek s keményen támadtak a Tevék és Vidéke Híresarnokban s a legőszintebben

megmondták, hogy az „igy“ összeállított bizottságtól nem sokat várnak, mert ez csak kompromittálni fogja Tevék jó hírét, nevét még a külföld előtt is, tehát... Tehát elhatározták, hogy a bizottságot szétrobbantják. Előbb csak papiroson folyt a háborúság. Eless pennával vagdalkoztak ide is, oda is. Rettenetes hosszú cikkek jelentek meg, egy ideig... Aztán a „Nyilttér“ is működésbe lépett. Nyilttér után Nyilttér következett, telve megbolygatott családi krónikák szellőztetésével. Több tonnas gorombaságok röplültek ki csodálatos könnyűséggel. Három-négyszáz esztendő eltemetett ócskaságai kerültek elő, melyben a rózsaszínű történetétől a legfelekebbig mindenfajta megakadt.)

A nyilttéri esatározás után súlyos nyilttéri esetek következtek, a csattanósabb argumentumokhoz nyultak az ellenfelek. Ebből aztán egy sereg duellum következett ki: löttek, szurtak végkimerülésig. Szerencsére előbb végkimerültek, mielőtt egymásban kárt tettek volna.

Mikor az utolsó lövés is elhangzott s kifogyott a puskapor teljesen, mikor már nem volt egynek se mondani valója, akkor végre is a bizottság a maga kebelében háborodott meg. Csókay társelnök ur Csépy Barnabás társelnök urat nem értesítette, hogy összeül a bizottság, ez aztán a bizottság kebelébe elültette a meghasonlás csiráját. A csira megfogant s gyorsan kikelt, még gyorsabban megnőtt, szépen fellombosodott, virágzott s gyümölcsöt hozott. A gyümölcs hihetetlenül hamarosan megért s lehullt. A bizottság „elbárhithatatlán elvi ellentétek“ miatt széthullt, mint ez oldott kéve.

A Tevék jó híre nevéért élő-halók két-

ségbeesve szaladtak Csókay Pálhoz, Csókay Páltól Csépy Barnabáshoz, hogy Tevék jó híre nevéért hozzák meg az áldozatot, az eddig sikeresen működő bizottságot ne engedjék kimulni országvilág előtt szégyenére az eddig mindig jó hírek örvendő Tevék városnak.

Csillag Péter gyönyörű hangon szóvalkolt, hogy eljött a rég várt alkalom, amilyen ezer esztendőben ha kínálkozik egy, rombadólt Messina s ennek romjain építjük fel Tevék híre-nevét azzal, hogy egy hatalmas összeggel járulunk hozzá a nyomoruság könyveinek letörléséhez.

A jeles szónok szeme könyvelábadt, de Csókay és Csépy Achilles rendületlen maradt. A bizottság töredékeiből összeverődött deputáció hiába hangoztatta, hogy nélkülök Tevéken nem történhet semmi egészséges akció, a két társelnök nem hajolt.

— Az én őseim meghaltak, de magukat meg nem adták. — mondta Csépy Barnabás.

Csókay ebben ezélezést látott s ő sem engedett. Elvei vannak s ezekből nem engedhet.

Ebben meg Csépy látott ezélezést s az Alsó-, Felső-, Külső-, Belső-Tevéki Lapokban egy lángoló cikkben magyarázta meg mindent bakandónak, hogy ő még elveit soha se hagyta cserben. A kellelénél kissé világosabban fejezte ki magát s másnap már jókor reggel segédek kopogtattak ajtaján.

A párbaj megvolt, a felek kibékültek. A kibékülést bankett követte, melyen nagyokat ittak, nagyokat mondtak s viharosan éltették Tevék két kimagasló egyéniségét. A kimagasló egyéniségek meg voltak elégedve s most már a ragaszkodás ezen megható tanubizonyosságát azzal hálálták meg, hogy a társelnökség tisztét újból elvállalták, de csak

ből tevődött össze. S ma már tul vagyunk azon a koron, amikor milliók szenvedtek, milliók éheztek, milliók harcoltak egy miatt, úgy, hogy természetesnek is találták azt, hogy a maguk roncsolt, megtépelt tetemükből építsenek a kiváltságos, istentől eredett, külön, magasabb rangú életet élő egynek piederzalt.

És így téve föl a kérdést, percznyi habozás nélkül lehet állást foglalni. Az ország a maga áhitásával és heves vágyakozásával azok mellé áll, akik a békét akarják. Bennünket nem izgat a megnövekedett monarchia délibáb álma. Nekünk nem kellett Bosznia; az, hogy a bécsi diplomácia kudarcot ne valljon, nekünk nem ér meg egy véres háborút. Ha a béke gazdasági rekompenciációkkal megvásárolható Szerbiától, ám adjanak neki gazdasági rekompenciációkat. Nyissák szabadjára a szerb határt a szerb marha- és sertésimport előtt, ebből még hasznot is látnunk, mert legalább olcsóbb lesz az élés ebben a mindenféle vámháborúval és közös vámterülettel agyansanyargatott, méreg drága országban. Nekünk minden mindegy, Aehrenthal külügyminiszteri presztízse, a trónörökös imperialista álmadozása, nekünk béke kell mindenekelőtt és mindenekfölött, mert nem akarjuk, hogy véres harctérre ágyutölteleknek vigyék a magyar anyák fiait, magyar gyermekek apjait s hogy egy bosszu háboru rémes pénzáldozataival letarolják, gyökerestől kiirtsák a magyar közgazdasági élet alig zsendülő vetéseit.

Olvassuk, hogy a trónörökös utban van Bécs felé s személyesen készül résztvenni a Burgban folyó tárgyalásokon.

Öszinte kívánságunk, hogy ebben

ugy, ha az ellenzékben is beválasztanak egy társelnököt.

A viharos éljenzéssel fogadott indítvány után általános kibékülés, még általánosabb társasvácsora következett, melyen Csillag Péter, a jeles szónok, kijelentette, hogy a történelem muzsája ezt a napot arany pennával fogja feljegyezni könyvébe.

— Tevék a haladás útjára lépett, — mondta a kiváló férfi s erre olyan éljen zúgott fel, amilyent még Mátyás se kapott.

A bizottság erre újra megszerveződött, a tisztikar felfrissült, kiegészítődött s most már általános volt a vélemény, hogy olyan valamit kell csinálni, amilyen még nem volt. Az eszmetermelő ülések, megbeszélések, tanácskozások vég nélküli sora következett. A szűkebb s tágabb bizottsági összejövetelek egymást érték. Amit a szűkebb bizottság elhatározott, nem tartotta kielégítőnek a tágabb bizottság, a tágabb bizottságét nem helyeselte a szűkebb, az előkészítő a rendező, a rendező az előkészítő.

Egyszer csak, mint a bomba csapott Tevékre a hír, hogy Messina épül.

— Még egyszer nélkülünk épül fel s ki tudja, esik-e hamarosan egy akkora katasztrófa, — mondta Csillag Péter. Csináljunk valamit.

Csináljunk valamit, zúgott Tevéken a kiáltás kelettől nyugotig, déltől éjszakig. A bizottság állandóvá nevezte ki magát s a Háromkirály-szálloda egyik termében virasztott eszme, jó bor s cigány mellett. Az igen sűrűen látogatott állandó ülések hatalmas munkát végeztek. Voltak rosszmájú emberek, akik azt állították, hogy makaóznak, de ez nem volt igaz. A rendőrkapitány, mint a bizottság egyik oszlopa szintén az ellenkezőt

a tusában az ősz uralkodó sok tapasztalat közt megedződött mérséklete s békeszerető higgadsága legyen a győztes.

Budapest, február 24

A képviselőház holnap, délelőtt tíz óra körül ülést tart, amelyen folytatja az ujonczmegajánlási javaslat tárgyalását.

A főrendiház szombaton, e hó huszonhetedikén, délelőtt tizenegy óra körül ülést tart. Megelőző nap délután négy óra körül a főrendiház közjogi bizottsága tart ülést. Ezen az ülésen a földadó-javaslatot és az ujonczjavaslatokat tárgyalja a főrendiház.

Zichy Aladár a királynál. Bécsből táviratozák: Gróf Zichy Aladár, ő felsége személye körüli miniszter ma délelőtt 11 óra körül Schönbrunnban külön kihallgatáson jelent meg a király előtt. A kihallgatás, melyen a miniszter jelentést tett a királynak, félóránál tovább tartott.

Az új angol főkonzul a miniszterelnöknél. Dr. Wekerle Sándor miniszterelnököt ma délelőtt a képviselőházban felkereste mr. Esme Howard az új budapesti angol főkonzul, aki a miniszterelnöknél bemutatkozó látogatást tett.

A horvát bán Budapesten. Báró Rauch Pál horvát bán ma reggel Bécsből Budapestre érkezett. A bán délelőtt 11 óra körül megjelent a képviselőházban, ahol először Josipovich Géza horvát miniszterrel tanácskozott, majd gróf Andrássy Gyula belügyminisztert kereste föl, akivel reszort-ügyekben tárgyalt. A bán ezután Wekerle miniszterelnökkel tanácskozott.

A függetlenségi párt vacsorájának elhalasztása. Kossuth Ferencz tudvalevőleg csak ma délután érkezett vissza Budapestre és arra való tekintettel, hogy utja őt meglehetősen kifárasztotta, a függetlenségi párt ma este tervezett vacsoráját elhalasztották. A vacsora, amelyen Kossuth Ferencz okvetlenül résztvesz, holnap, csütörtökön, este 8 óra körül lesz a Royal-ban.

A radikális szerbek és a nemzetiségi pártklub. Manojlovics János szerb radikális párti képviselőnek a Ház mai ülésében tett nyilatkozata a nemze-

gység párti képviselők körében nagy megütközést és méltatlankodást keltett. Nem annyira a nyilatkozat tartalma, mint inkább az a tendenciája bántja a nemzetiségieket, mely a nyilatkozaton végig vonul. Hozzájárulnak ehhez azon körülmények is, melyek hatása alatt Manojlovics indítványára érezte magát arra, hogy Maniu fejtegetéseivel szemben a szerb radikálisok álláspontját ki-domborítsa. Az Oraviczán folyó képviselőválasztási mozgalmak miatt a klub több tagja ez idő szerint távol van a fővárostól, míhelyt azonban visszatérnek, a nemzetiségi pártklub első értekezletén fel fogják vetni a kérdést, vajjon összeegyeztethető-e Manojlovics és társainak szereplése a szerb-radikálisoknak a nemzetiségi pártklubban való további benmaradásával.

Küldöttség Andrássy belügyminiszternél. A „Potófi Sándor” betegsegélyző egyesület küldöttsége kereste fel ma délelőtt a képviselőházban gróf Andrássy Gyula belügyminisztert, hogy az egyesület szervezeti ügyében a miniszter közbelépését kérjék. Gróf Andrássy Gyula belügyminiszter átvonván a küldöttség kérelmét, az ügy gyors megvizsgálását helyezte kilátásba.

Az önálló jegybankért. A fővárosi kerületközi függetlenségi és 48-as párt központi választmányja Holló Lajos orsz. képviselő elnöklésével ma este hat óra körül a VI. kerületi függetlenségi pártkör nagytermében értekezletet tartott. Napirend szerint az első, második és harmadik kerületi függetlenségi pártoknak az önálló nemzeti bankra vonatkozó indítványa következett, melyet Plathgy György terjesztett elő. Az indítvány a következő:

A budapesti függetlenségi és 48-as párt bizalommal eltelve az országos függetlenségi és 48-as párt és annak vezére Kossuth Ferencz iránt, kéri az országgyűlés többségi pártját, hogy az önálló bank érdekében folyó küzdelmet, lankadatlan erővel és buzgósággal folytassa és elvárja Budapest székesfőváros országgyűlési képviselőitől, hogy a székesfőváros szempontjából is eme elsőrendű fontosságú gazdasági és politikai kérdésben rendületlenül kitartana.

Az indítvány heterjesztése után dr. Plathgy György utal arra, hogy már a fővárosi függetlenségi pártok e kérdésben állást foglaltak, mégis szükségesnek tartja, hogy megismételjék azt, annak a kijelentésével, hogy a legteljesebb bizalommal viseltetnek ugy az országos 48-as függetlenségi párt, mint annak vezére iránt. Holló Lajos elnök helyesnek tartja azt az intencziót, amit az indítvány czéloz, hogy t. i. a fővárosi függetlenségi párt tartsa ébren és minden alkalommal nyo-

egybekötött viharos éjszakai zúllés után megszületett a szereplő hölgyek névsora is.

Erre felkérés, megkérés következett s mire a fővárosból megérkezett a küldöttség, teljes volt a harag s nehezeltés Tevéken. Kitért a titkos asszonyi háború, a kimaradtak méltatlanul mellőzve érezték magukat s megfogadták, hogy feléje se néznek az egész földrengés-bálnak.

A fővárosi deputáció mosolygós ígéreteket hozott csak. De hát az ígért is édes dolog volt s jó alkalom arra, hogy a bizottság lázas tevékenységet fejtsen ki a híres művész és híres író fogadása érdekében. Mert ennek is rendkívül fényesnek kellett lenni, hadi lássák, hogy milyen nagy a kultúra becsülése Tevéken.

A dolog gyönyörűen haladt: a felkért hölgyek tanultak: szavaltak, zongoráztak, énekeltek, hegedültek s czimbalmoztak. Monológ- s verspróbák, duettek s szólók harsogtak, s a bájos arczcskák kitartóan tanulták a tükrök előtt, hogy mosolyogjanak, álljanak, miként hajtsák meg magukat, ha majd felharsan a tapsorkán. A bizottság eldöntötte már azt is, hogy kinél lesz szálláson a két fővárosi kitünőség, hol fog állni a diadalkapu, kinek a négyese hozza ezt, meg azt, kik fogadják, sőt már azt is kimondták, hogy a fogadásnál is kötelező a frakk.

Szóval, megvolt minden, a toltettek is készültek. A mamák nem kimélték az apákat: ki kellett rukkolni. A Tevéki első általános hitelbank és részvénytársaság üzleti forgalma óriási lendületet vett, mert a sok szép, ragyogó, drága ruha jórésze tőle került ki. Az általános s lázas készülődés között jött meg a lesújtó hír, hogy a két fővárosi kitünőség nem jöhet; az egyik meghült, a

matékosan hangsúlyozza az önálló bankhoz való ragaszkodást.

Dr. Kormöczi Zoltán hozzájárul az indítványhoz. Földiák Gyula szerint a dolog mai stádiumában, jóllehet ezt a kérdést már megvitatták, szükség van arra, hogy újból állást foglaljanak és állásfoglalásukkal erősítsék azokat a faktorokat, akik hivatalosan szemben állani az akárhonnan megnyilvánuló esetleges ellenkező felfogással. Nagy Dezső orsz. képviselő célhoz vezetőnek tartja és örömmel látja, hogy a közvélemény ebben a kérdésben minél többször nyilatkozzék meg. Szükséges az, hogy a képviselőket a polgárság egész ereje támogatja s hogy munkájukban a polgárság véleménye, meggyőződése táplálja és buzdítsa őket. Dr. Bán Sándor tiltakozik az ellen, hogy az önálló bank ügyét kapcsolatba hozzák külföldi vonatkozásokkal és különösen tiltakozik az ellen, — amit a bécsi sajtó máris pedzei kezd — hogy két évi bankprovizórium hozassék be. Dr. Platthy György bizton hiszi, hogy a függetlenségi párt az önálló bank érdekében minden lehetőt elkövet, szükség esetén az ellenállás terére is lép. Holló Lajos elnök ezt természetesen és a függetlenségi párt elveiből folyónak mondja. Ezután a közgyűlés úgy Platthy javaslatát, mint Bán pótindítványát egyhangulag elfogadta.

Ezután áttértek a budai kerületek második indítványára, amelyet ugyancsak dr. Platthy György terjesztett a közgyűlés elé s amelyben kimondják, hogy feltétlenül szükségesnek tartják, hogy a fővárosi törvény novellája sürgősen benyújtassék és az még oly időben emelkedjék törvényerőre, hogy nemcsak a legközelebbi őszi választás már ezen törvény alapján történjék meg, hanem a tisztújítás is már az új törvényhatósági közgyűlés által eszközöltessék. A novella ügyében kérvény nyújtandó be az országgyűlés képviselőházához, gróf Andrássy Gyula belügyminiszterhez, Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszterhez, mint a függetlenségi és 48-as párt vezéréhez, hogy a fővárosi törvény novellájának elkészítése megsürgöttessék. Az indítvány felett hosszas vita indult meg, amelyben Rehfeld Ernő, Földiák Gyula, Seffer László, Várkonyi Oszkár, Hahóty Sándor, Szabony Antal vettek részt, végül elfogadták az indítványt és elhatározták, hogy Nagy Dezső orsz. képviselő vezetésével a memorandumot küldöttéggel fogadják át nyújtani gróf Andrássy Gyula belügyminiszternek, Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszternek és Justh Gyulának, a képviselőház elnökének. Ezután elhatározták, hogy a nyár beálltaig lehetőleg minden héten más-más kerületben pártvacsorát fognak tartani. Dr. Káldor Gyula indítványára bizottságot küldtek ki egységes közéleti programnak 48-as alapon való kidolgozására. Végül szervezési ügyeket tárgyaltak, mire Holló Lajos elnök az értekezletet bezárta.

másiknak régi baja tért vissza, szóval, sajnálattal bár, de stb. stb.

— Mi lesz, — sóhajtozott a bizottság.

Ujabb lázas fejtörés következett, tervek születtek s haltak meg. Az állandó bizottság már-már kimerült, míg végre is elhatározták, hogy álarozosbál lesz.

— Ez pótol mindent, — jelentették ki.

Most már a fel nem kért hölgyek örültek s a hiába fáradt szavaló, éneklő, duettező hölgyek haragudtak s megfogadták, hogy feléje se néznek az egész földrengés-álarozos komédiának.

... Persze, az álarozosbál mégis meglett. Szép volt, fényes volt, gyönyörű volt és jóvedelem is volt. Mikor az állandó s elszámoló bizottság papirosan megcsinálta számadását, kiszült, hogy éppen ötven korona a tiszta haszon.

— Ezt kiegészítjük százra, — mondta az egyik társelnök.

— Az ám, — ötlött valakinek az eszébe, — de még hátra van a Háromkirály-szálloda kontója.

Erre a kontóra a rendezőbizottság minden tagja ráfizetett néhány koronát. Mikor ezt is kifizették, Messinába nem jutott egy fillér se.

— Hisz van elég szegényünk nekünk is, — vigasztalták magukat a bizottsági tagok.

Mindazonáltal a tevéki két ujság nagy cziczero betűkkel méltatta a földrengés-bizottság fáradságtalan s emberfölötti munkáját a fényes siker érdekében s kijelentette mindkettő, hogy hervadhatatlan érdemeket szereztek, s hogy Tevék multjához méltóan kivette részét az emberszeretet munkájában.

A politika világából.

Budapest, február 24.

Kossuth Ferencz itthon.

— Justh a fuzióról és a bankról. —

Wekerle a királyhoz megy.

A tegnapi audiencia után ma visszaérkezett Budapestre Kossuth Ferencz, a függetlenségi párt vezére. Gróf Apponyi Albert, Sztérynyi államtitkár és dr. Thormaey Géza titkár kísérték szalonkocsijában a minisztert, aki jókedvűen beszélgetett a bécsi eseményekről.

Bécsben, az indulás előtt, összegyűltek a magyar újságírók a vonatra várakozó miniszter köré, aki jóideig beszélgetett a sajtó munkásaival.

— Mit irnak a bécsi lapok? — kérdezte Kossuth Ferencz.

A válasz az volt, hogy a bécsi lapok magyar szempontból pesszimistikusan fogják föl a helyzetet és olyik részleteket is tud az audienciáról.

Kossuth Ferencz erre így felelt:

— Pedig sem a király ő felsége, sem én nem nyilatkoztunk a tegnapi audienciáról. Következtetéseket levonni tehát a tegnapi kihallgatásból csak mi tudnánk. A fáradságból önöknek is kijut — folytatta Kossuth. — Sajnálom, hogy olyan sok embernek oly keveset mondhattam. Tudják jól, hogy szívesen tájékoztatom a sajtót. Királyi audienciáról közléseket azonban tenni nem lehet. Maga a király venné ezt különösen zokon.

Gróf Apponyi Albert fordult azután az újságírókhoz és ezeket mondotta:

— Az esti pártvacsoara elmarad.

— Pedig megtarthattuk volna — jegyezte meg Kossuth Ferencz.

— Éppen reád való tekintettel, Ferencz — mondja Apponyi — halasztottuk el a párt-összejövetelt holnapra. Pihened kell ma. Eleget fáradtál.

— Csöppet sem érzem — jelenti ki Kossuth Ferencz és hozzáfűzte:

— Hallom, hogy a „Reichspost“ a rólam lapjában megirt hazugságokat most brosürában adja ki. Mondták, hogy erről plakátok is jelennek meg Bécsben. Ha tudnák, hogy mennyire nem igazat a dolog...

Később kiderült, hogy nem is jelent még meg a hirhedt röpirat. Kilencz óra után indult el a vonat, amelyre Pozsonyban felszállt Rakovszky István, a képviselőház alelnöke is, aki négy perczig beszélgetett a miniszterrel. Délben egy óra negyven perczkor érkezett meg a minisztert hozó vonat a nyugoti pályaudvarra. A perronon csak Sztalmári Mór képviselő és Haviár állomásfőnök fogadták Kossuth Ferenczet. Botra támaszkodva, de egyébként frissen, egészségesen szállt le Kossuth a szalonkocsiból. Néhány perczig beszélgetett még a környezetével, azután kocsira ült és egyenesen a lakására hajtatott.

A bécsi események külsőségeihez tartozik még, hogy Kossuth Ferencz tegnap közvetlenül kihallgatása után tanácskozásokat kezdett a Bécsben időző függetlenségi párti képviselőkkel. Mikor visszajött a Burgból, bizalmas beszélgetésre hívta meg Laehne Hugó és Beck Lajos képviselőket, akikkel félóra hosszat tárgyalt a miniszter. A politikai természetű megbeszéléseket később a Sacherben tartott ebédnél is folytatták.

A képviselőház folyosóján a politikusok egyébről sem beszéltek, mint Kossuth Ferencz

bécsi audienciájáról. Beavatott forrásból terjedt el az a hír, hogy Kossuth kihallgatásának egyik eredménye az lesz, hogy legközelebb kifejezésre jut a mértékadó köröknek az a fölfogása, hogy legelső sorban az új pártalakulásnak kell megtörténnie. A király nagy figyelemmel hallgatta Kossuth Ferencz előadását, amelyben az önálló kartelbank föllállításának szükségét főképpen gazdasági érvekkel indokolta, de nem nyilatkozott sem mellette, sem ellene. Az audiencia legnagyobb részét a fuzió kérdésének taglalása foglalta le, amelyet úgy kívánnak megvalósítani, hogy egy munka-program alapján jöjjön létre az egyesülés, amely azután a kormányzást átvenné.

Erről a hírről beszélgetett délfelé a függetlenségi képviselők egyik csoportja, amelyben Kmetty Károly éppen fölvetette azt a kérdést, elfogadják-e Nagy Györgynek azt a határozati javaslatát, hogy az ujonczjavaslatot vegyék le a napirendről s a vitát addig ne folytassák, amíg nincs határozott döntés a bankügyben, amikor odalépett Justh Gyula.

— Nekünk semmiféle segítőeszközre szükségünk nincs, — mondta az elnök. — Mi vagyunk a többség és a függetlenségi párt programja alapján követeli az önálló bankot. A többséget nem lehet eltéríteni álláspontjától. Mi pedig mint többség ragaszkodunk az önálló bankhoz. A parlamenti kisebbség alkudhatik, a többségtől azonban senki sem várhatja meg, hogy a bankszabadságot meghosszabbítsa.

— Tényleg biztos az önálló bank híveinek többsége? — kérdezte valaki.

— Föltétlenül! — válaszolta Justh a meggyőződés hangján. — Ha vannak köztünk megalkuvók, azok kövessék Gaál Gaszton példáját. Mondjanak le a mandátumukról és kérdezzék meg választóiktól, mitévők legyenek. Arulót nem tűrünk meg magunk között.

A csoport ezután feloszlott. Nemsokára Justh Gyula a Dunára néző oldalom az újságírókhoz lépett és velük a fuzió újabb ismét aktualitásában tartott kérdéséről közölte a maga véleményét:

— Fuziót — ugymond Justh Gyula — nem lehet elvek nélkül csinálni, hanem csak elvek alapján. Az olyan fuzió, amelyik nem elvi alapon keletkezik, nem hozhat jó eredményt, épp úgy, mint ahogy én a koalíciót sem tartom ilyennek. Egyébiránt próbálják meg ezt a fuziót, majd meglátják, mennyire mennek vele.

Ezek mellett a hírek mellett élénken foglalkoztatta a politikai világot a bankprovizóriumról szóló hír is, amely szerint — mint már jelentettük — most megkezdik a banktárgyalásokat, de a zavaros külügyi helyzetre való utalással a szakbizottságok ajánlani fogják a két kormányban, hogy a közös bank szabadságot ideiglenesen hosszabbítsák meg két esztendőre, vagyis 1913. január elsejéig, s a bankkérdés végleges rendezésére a tárgyalásokat 1911-ben kezdjék meg ismét. Addig megtörténik a fuzió, rendezik a katonai kérdéseket, tisztul a külügyi helyzet, szóval egyedül a bankkérdés lesz megoldandó.

Kossuth Ferencz után most ismét Wekerle Sándor miniszterelnök fog a király elé járulni. A miniszterelnök még ennek a hétnek a végén utazik Bécsbe, hogy a Kossuth Ferencz audienciája következtében támadt politikai helyzetről és a tárgyalások megkezdéséről jelentést tegyen a királynak. A miniszterelnöknek ezt az audienciáját minisztertanács fogja megelőzni, amelyet holnap délután négy órakor tartanak.

Ezen a minisztertanácson fog *Kossuth* Ferencz beszámolni audienciájáról és bécsi tanácskozásiáról s ennek a jelentésnek alapján fog a kormány véglegesen határozni a banktárgyalások megkezdésének módjáról.

Ajánljunk vagy ne ajánljunk?

— A képviselőház ülése. —

Budapest, február 24.

Az ujonczmegajánlási törvényjavaslat kapcsán ma arról volt szó a képviselőházban, megajánlják-e a honvédelmi miniszter kérte ujonczokat vagy nem ajánlják-e meg? A Ház véleményéről nem lehet disputa, mert a mostani helyzetben a Ház minél gyorsabban szeretne az ujonczmegajánlással végezni.

A szónokok mindamellett elég hosszadalmasan okoskodtak róla; *Farkasházy* Zsigmond például a bankkérdéssel és a paktum meg nem tartásával keverte össze az ujonczokat és amikor az elnök nem akarta megengedni ezeket a nagy kitéréseket, mérgesen leült. *Nagy* György meg nem kevesebbet kívánt, mint azt, hogy vegyék le a napirendről az ujonczmegajánlásról szóló törvényjavaslatot. Csak *Kmetz* Károly tudott államférfiúi magaslatra emelkedni; megmagyarázta, miért nem lehet most késlekedni az ujonczmegajánlással és hogy micsoda érdekek fűződnek ahhoz, hogy a hadseregben a magyar tisztek a magyar csapatokban kellőleg legyenek képviselve. A hadi tengerészetben is követelte a paritást s egyáltalában a magyarságnak a hadseregben való nagyobb térfoglalását. *Kmetz* fejtegetéseit igen nagy figyelemmel hallgatta a Ház és sűrű helyesléssel kísérte.

Kellemes meglepetést keltett *Manojlovics* János felszólalása. A szerb radikális párt álláspontját, fejtette ki, mely álláspont magában foglalja az önálló vámterületet, az önálló bankot és az egységes magyar hadsereget. Ezt a szerbek azért tartották szükségesnek precizizálni, nehogy összetéveszték őket Maniu katonáival. *Bozóky* Árpád is azt kívánta, amit *Nagy* György: vegyék le a napirendről az ujonczmegajánlást és csak akkor tárgyalják majd, amikor megleg az egységes pártalakulás.

Bozóky Árpád különben interpellációval is állott elő; az önálló bank dolgát firtatta. *Popovics* Dusan újból a nagyszerb felségárusítási pörben interpellált. *Mezőfi* Vilmos interpellációjának friss aktualitása volt. A háborús készülődésekről tudakozódott a miniszterelnöknél és arra kérte, hogy nyugtassa meg az országot. Választ nem kapott *Mezőfi*.

Részletes tudósításunk ez:

A képviselőház ülése.

— Kezdődött délelőtt tíz órakor. —

Elnök: *Justh* Gyula, később *Návay* Lajos.
Jegyzők: *Hammersberg* László és *Dudits* Endre.

Az elnök: Megnyitja az ülést.
A múlt ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után felolvasták az interpellációs könyvet, melybe *Beniczky* Ödön, *Bozóky* Árpád, *Mezőfi* Vilmos, *Kovács* János és *Popovics* Dusan jegyezték be interpellációkat.

A Ház ezután az ujonczlétszám megállapításáról szóló törvényjavaslatot harmadszori olvasásban elfogadta. A törvényjavaslatot átküldték a főrendiháznak.

Következett az 1909-iki ujonczlétszám megajánlásáról szóló törvényjavaslat tárgyalása.

Ami bizalmi kérdés.

Moskovitz Iván, a véderő-bizottság előadója elfogadásra ajánlja a javaslatot.

Farkasházy Zsigmond: Az ujonczok megajánlásának kérdése bizalmi kérdés, a kormány pedig a legnagyobb bizonytalanságban tartja nemcsak a törvényhozást, de az egész közvéleményt abban a tekintetben, hogy mi a programja tulajdonképp-

pen. A bankkérdésben is tárgyalásokat folytatnak, anélkül, hogy megmondanák, mit akarnak.

Az elnök: Kérem, tessék a tárgyhöz szólni. A bankkérdés most nincs napirenden.

Nagy György: Elég baj, hogy nincs. (Derülttség.)

Farkasházy Zsigmond azért sem lehet bizalommal a kormány iránt, mert eddigi kötelezettségeinek, ígéreteinek sem tett eleget, a paktumot sem tartotta meg.

Az elnök: Kérem, ez nem bizalmi kérdés. Nem adott be senki bizalmatlansági indítványt. Tessék a javaslatról beszélni.

Farkasházy Zsigmond leült.

Bozóky Árpád: Jól tetted, Zsiga. Így nem lehet vitát folytatni.

A magas színvonalu vita.

Nagy György azt mondja, hogy hatvanhét óta nem folytattak olyan magas színvonalu vitát a katonai kérdésekben, mint most a balpárt. (Derülttség.) Határozati javaslatot nyújt be, hogy a javaslatot vegyék le a napirendről. Szóvá teszi a nazarénus katonák dolgát, akiket vallásuk miatt kényszerítik és bebörtönöznek. A hadvezetőség évről-évre következetesen túllépi a megajánlott létszámot, azonfelül ezeket soroz be.

Jekelfalussy Lajos honvédelmi miniszter: Általános védkötelezettség van.

Nagy György: Hisz akkor nincs ezélya az egész ujonczmegajánlásnak. Nem szavazhatja meg a javaslatot, míg az önálló bank fölállítására iránt biztosítékot nem kap.

Az elnök az ülést öt percre felfüggeszti.

Kmetz észrevételei.

Szünet után *Kmetz* Károly az ujonczmegtárgyalást, amit *Nagy* György ajánl, nem tartja a mai körülmények között helyénvalónak. *Nagy* Györgyvel polemizál s lehetetlennek mondja a jelenlegi bankprivilegium meghosszabbítását, mert az önálló banknak van többsége. A mai rendszer mellett kiártnak tartja, hogy a magyar csapatok magyar tisztek parancsnoksága alá kerüljenek. Ennek egyetlen módja csak az lehet, hogy a tisztképzőbe 43% magyar növendéket vegyenek fel.

Bolgár Ferencz: Mára hányat vesznek fel?

Kmetz Károly nem tudja azt, de biztos, hogy nem 43 százalékat. A tisztek között csak 20 százalék a magyar. Azt is kifogásolja, hogy sok magyar tartalékos tisztelet osztrák ezredhez osztanak be.

Külön magyar vasuti- és táviró-ezredet óhajtat. Szerinte keresztülvihető a haditengerészetnél is az, hogy a magyar katonák magyar csapatokhoz osz-tassanak be. Külön magyar matrózosztály legyen s ide is sorozzunk be 42 százalék magyar legénységet. A javaslatot elfogadja. (Élénk helyeslés.)

A hazafias szerbek.

Manojlovics János a szerb radikális párt álláspontját ismerteti a hadsereg kérdésében. Közjogi kérdésben ők a függetlenségi párt álláspontjára állanak. (Helyeslés a függetlenségi párt.) Követelik az önálló vámterületet, az önálló bankot s az egységes magyar hadsereget. (Általános helyeslés és taps.) Követeli a hadseregben a magyar nyelvnek általános érvényesülését, de kívánja, hogy a nemzetiségi nyelvnek is kellő tér biztosítottassék. (Helyeslés.) A javaslatot elfogadja.

Bozóky Árpád halasztó indítványt nyújt be, hogy addig, míg egységes pártalakulás nincsen, addig vegyék le a napirendről a javaslatot. Ujság-szemelvényekből akarja igazolni a függetlenségi és a néppárt közti ellentétet.

Az elnök ezt nem engedi meg.

Bozóky Árpád kéri, hogy a tárgytól eltérhesen és hogy a Ház határozatképességét állapítsák meg.

Az elnök megszámlaltatja a jelenlevő képviselőket. Nyolcvanheten vannak. A Ház határozatképtelen s az elnök az ülést tíz percre felfüggeszti.

Szünet után *Bozóky* Árpád eláll a határozatképesség megállapítására vonatkozó kérdéséről, a tárgytól való eltérésre pedig nem adja meg neki a Ház az engedelmet. *Bozóky* erre befejezte beszédét s a holnapi ülés napirendjének megállapítása után a Ház áttért az interpellációk tárgyalására.

Az interpellációk.

Popovics Dusan a nagyszerb felségárusítási pörben intéz interpellációt a miniszterelnökhöz.

Beniczky Ödön interpellációjának a következő ülésre való elhalasztását kérte.

Bozóky Árpád azt kérdezi a miniszterelnöktől, hogy mi a magyar kormány álláspontja a bankkérdésben.

Mezőfi Vilmos a háborús hírek miatt intézett interpellációt a miniszterelnökhöz. Kérdi a miniszterelnököt, hogy igaz-e, hogy külsőben a Szerbia elleni háború és ma holnap bevonul oda az osztrák-magyar hadsereg. Kérdést intéz a miniszterelnökhöz, hajlandó-e a magyar közvéleményt megnyugtatni. S ha ez nem volna módjában, hajlandó-e figyelmeztetni a közös külügyminisztert

arra, hogy Magyarországon senki sem akarja a háborút. A hatalmi töbolyból Magyarország nem akarja kivenni a részét.

Az elnök: E kifejezésért rendreutasítja.

Mezőfi Vilmos kérde, hogy azért kell a háború, hogy a külügyminiszter egy véres háborúval írja be a nevét a történelem könyvébe. Ez ellen Magyarország tiltakoznia kell. Hivatkozik az 1608. évi dekrétum II. cikkére, amelyet felolvast.

Hammersberg László: Miért nem latinul?

Mezőfi Vilmos: Mert attól félek, hogy a képviselő ur nem értené meg! Majd azt fejtegette, hogy *Schönaich*nak és *Aehrenthal*nak nincs joga, éppen ezen törvény alapján, a magyar nemzet nevében háborút indítani. Kéri a miniszterelnököt, hogy nyugtassa meg a kedélyeket.

Az interpellációt kiadják a miniszterelnöknek.

Kovács János kérte interpellációjának elhalasztását.

Az ülés félhárom órakor véget ért.

Budapest, február 24.

Polónyi Kossuth ellen. A belvárosi Saskörben ma este *Székelly* Ferencz, a belvárosi taktikarepéztár elnökségazgatója felolvasást tartott a bankkérdésről. A nagyhatású felolvasás után társas-

vacsora volt, amelyen *Polónyi* Géza fölhasználta az alkalmat, hogy megtámadja a kormányt és különösen *Kossuth* Ferenczot, a bankkérdésben elfoglalt álláspontja miatt. Azzal kezdte — és ebben az egyben igaza is volt — hogy talán nem stilszerű, ha most felszólal ebben a kérdésben,

amelyben a jelenlevők közül sokan vele ellenkező nézetben vannak, mert ő inkarnatus híve az önálló jogbanknak, amelyet az önálló vámterület elkerülhetlen előfeltételének tart. Vannak, akik a bank ügyét politikai, vannak, akik gazdasági kérdésként mondják. Ő úgy látja, hogy a bankkérdés most hatalmi kérdése a koalíciónak.

A bankkérdés nem volt bent a paktumban, miután a koalíció uralma nem volt ily sokáig megszabva. Politikai kuriózum, hogy a többség szakértőkhöz fordult a kérdésben, de a legilletékesebbek, *Weberle* és *Popovics* hallgatnak a kérdésről, mint a hal, pedig az önálló bank az első lépés volna az önálló vámterülethez. Báró *Beck* annak idején tizenhatted-

zed százalék kvótaemelést követelt, az alku folyamán azt a jogot, hogy mi „alkudhassunk” az önálló bankra, azt négytized százalékkal megfizettük, tehát ma már a províziót is megfizettük az osztrákoknak. A bankkérdés most összekerül a választói reform kérdésével. *Kossuth* pedig azért ment ő felségéhez, hogy a 14. szakasz alapján kierőszakolja a kartel-bankot. Ő felségő azonban ahhoz határozottan nem járult hozzá.

Tudvalevő pedig, hogy a kartelbank kérdését csak azért találták ki, hogy a kérdés megoldása eltolódjék. Pedig a kartelbank egy halvaszületett dolog. Fuziót csinálni pedig a katonai kérdés és a bankkérdés között nem lehet, mert a katonai kérdést a bankkérdés nélkül és a bankkérdést a katonai kérdés nélkül kell megoldani a koalíciónak.

És itt a krízisnek ki kell törnie, de reméli, hogy az ország rövid időn belül meg fog szabadulni ebből a kínos bizonytalanságból. Jelenleg a hazugságoknak a kellő közepben állunk, itt pedig tisztán kell látni, mert az ország bérére megy a dolog. A bankbizottságnak kell először állást foglalnia, hogy változtasson a helyzet bizonytalanságán. A rendkívül hevesen előadott beszéd igen vegyes hatást keltett.

Beszámoló-gyűlések betöltése Horvátországban. Zágrábról jelentik: A hatóságok a képviselők által egybehívott beszámoló gyűléseket sorra betöltik. *Kropelka* Milán képviselő Grubisnopoljén beszámoló beszédet akart tartani, de a hatósági közegek a gyűlést szétosztatták és a képviselőt a kerületből kitoloncolták. Ugyanígy járt *Obradovics* Pál képviselő, aki Gracson akart beszámoló mondani.

Az oraviczai választás. Illésfalvi Papp György a nemzetiségi párt jelöltjét, aki az oraviczai kerület községekben most mondja el programbeszédét, Forottig, Zsittim és Kernyáca községekben a választó polgárság nem hallgatta meg, úgy hogy Papp a kíséretében levő nemzetiségi képviselőkkel együtt programbeszéd tartása nélkül volt kénytelen elvonulni a községekbe. Dr. *Siegescu* József az alkotmánypárt jelöltje újból végigjárja a kerületet és mindenütt lelkes fogadtatásra talál.

Készülődés Szerbia ellen.

— A nagyhatalmak intervencziója. —

A mai nap eseménye, hogy Németország akcióit indított a nagyhatalmak között, hogy közös megegyezéssel nyomást gyakoroljanak a belgrádi kormányra. A berlini diplomácia e lépésének eredményéről még nem tudni bizonyosat. A Pétervárról érkezett tudósításokból nem lehet tiszta képet alkotni arról, hogy az utóbbi napokban oly ingadozó orosz politika magáévá teszi-e a hatalmak közös akcióját. Diplomáciai körökben azon a véleményen vannak, hogy az intervenczió csak akkor lehet sikeres, ha Oroszország a béke fenntartása érdekében csatlakozik a hatalmak demarsához. Ha Pétervárott vonatknak ebben részt venni, akkor a helyzet végleg kritikussá válnék. Belgrádban ugyanis Oroszország magatartásában biztatást látnának és ebben az esetben a hatalmak intervencziójának aligha lenne eredménye. Ez annál is inkább valószínű, mert az új szerb kormány, mely máris a „háboru kormánya“ elnevezést kapta, nem nagy garanciát nyújt arra nézve, hogy mérsékelt magatartásával lehetővé teszi a békés megegyezést. *Novakovic*, az új miniszterelnök volt tudvalevőleg az, aki a leggyűlöletesebb hangon nyilatkozott a monarchiaról abban a vitában, amelyben a szkupstina az ismert rezolúciót hozta Ausztria-Magyarország ellen. Nagy meglepetést keltett *Zsickovic*-nak, a harcziar part egyik legtevékenyebb tagjának újbóli kinevezése hadügyminiszterre, mert tegnap még *Marinovic* ezredes emlegették, mint a hadügyek vezetőjét. A koalíciós miniszterium összeállításából tehát világosan látni, hogy a háboru part végleg felülkerekedett Belgrádban.

E helyzet közepette, bárhogyan is czáfolják Bécsből, a monarchia lázasan készülődik a háborura. A boszniai csapatok részére már napok óta szállítják a csukaszerű egyenruhát és a hadvezetőség nap-nap után nagy megrendeléseket tesz katonai felszerelések szállítására. Félhivatalos jelentés szerint a csapatfőfelügyelők vezetése alatt a tábornokok között katonai megbeszélések lesznek, amelyeket hivatalosan tudományos megbeszéléseknek minősítenek és amelyek állítólag semmiféle összeköttetésben sem állnak a mostani politikai eseményekkel. A czáfolat azonban nagyon valószínűtlennek látszik, mert mi czélja volna e megbeszéléseknek most, amikor esetleg háboru előestéjén állunk, ha a tárgya nem függene össze a jövő katonai intézkedésekkel. Tudományos megbeszélések, ha azok nem jelentőségteljesek, nem szoktak akkor tartani, amikor csak félreértésekre adhatnak okot.

Mai híreink a következők:

A hatalmak közbelépése.

Berlinből mérvadó helyről közlik, hogy a hatalmak körében folytatják az arra irányuló fáradozásokat, hogy egy Belgrádban teendő lé-

pésre vonatkozólag megegyezést hozzanak létre. Az erre nézve folytatott megbeszéléseknek eddig nem volt pozitív eredménye és az európai közönségnek egyelőre meg kell elégednie azzal a ténnyel, hogy a hatalmak abbahagyták a tévlelést és hajlandók a beavatkozásra. A nagykövetelek megbeszélései Berlinben a német kormány képviselőivel ma is tovább folytatók és az osztrák-magyar nagykövet Schoen német külügyi államtitkárral, mint ahogy ezt néhány nap óta minden nap megtette, ma is értekezett.

E hírrel szemben a francia félhivatalos lapok utalnak arra, hogy Németország tegnapi visszautasítása, hogy egy Bécsben való intervenczióban részt vegyen, nagyon barátságos, sőt szívvelyes módon történt, de a visszautasítást véglegesnek tekintik. Schoen külügyi államtitkár hangsúlyozta Cambon nagykövettel szemben, hogy báró *Aehrenthal* nem fog könnyű szívvel háboru bonyodalmat előidézni.

Berlinben a helyzetet ma lényegesen kedvezőbben ítélik meg és erősen bizakodnak benne illetékes körök, hogy létre jöjjön az egyértelműség a belgrádi intervenczió czéljából. Ha csak egyetlen egy szignatárius hatalom is kivonná magát — természetesen Ausztria-Magyarországot kivéve — akkor a békeakció meghiúsulna, de eddig semmi jel nem szól amellett, hogy Oroszország ne akarna résztvenni a belgrádi demarcheiban. A francia kormány nagy erőfeszítést tesz Pétervárról, hogy megtartsa Oroszországot az európai koncepcióban. Az orosz sajtó viszont azt a rémet festi falra, hogy megszűnik az orosz-francia szövetség, ha Németország az esetleges háboruban az osztrák-magyar monarchia pártjára kel. Pichen külügyminiszter, aki különben is őszinte barátja a békének, az ellentétek elsimításán fáradozik, mert ő is, mint minden francia politikus, nagyon jól tudja, hogy a háboru árát elsősorban Franciaország adná meg. A helyzet súlypontja azonban Pétervárról van. A kormányhoz közel álló körökben jogosulatlanok tartják a túlságos pesszimizmust. Oroszország bizonyára nem fog a rideg tagadás álláspontjára helyezkedni. Mindenesetre szükséges, hogy Szerbiában esillapodjék a népszenvédély és a vezető politikusok is higgadtabb magatartást tanúsítsanak, viszont Ausztria-Magyarország, amint már bizalmasan nem egyszer közölte, a döntő pillanatban nem lesz szűkebbül Szerbia irányában. Németországon a sor, hogy megnyerje az osztrák-magyar monarchiát az orosz-bolgár pénzügyi megegyezés számára és közösen rávegyék a portát az orosz javakat elfogadására, akkor Oroszország bizonyára kész lesz meggyőzni a szlav népeket arról, hogy a béke fenntartása az ő érdekükben való.

A „Matin“ mai száma nyilván sugalmazott, még pedig külföldről sugalmazott czikkben azt fejtegeti, hogy Franciaország a német jegyzékre azt fogja választolni, hogy szíves készséggel hajlandó Belgrádban intervenálni, de természetesen csak úgy, ha Oroszország osztja az európai hatalmak felfogását a belgrádi diplomáciai lépéseket illetőleg Anglia, Olaszország és Franciaország a német birodalommal egyetértőleg hajlandó eljárni, de természetesen ők aztán közösen viselnék a felelősséget azért, hogy Szerbia legalább gazdasági téren kapjon kárpótlást.

Noha a francia kormány még nem kapott hivatalos jelentést Pétervárról, hogy az orosz kormány milyen álláspontot foglal el a német birodalmi kormányhoz a Belgrádban teendő diplomáciai lépésekre vonatkozó indítványát illetőleg, mégis azt hiszik beavatott körökben, hogy Oroszország csatlakozni fog a hatalmak kollektív eljárásához. Ha létrejön a megegyezés, akkor a hatalmak azt fogják ajánlani a szerb kormánynak, hogy tizenkétezer tartalékot bocsásson el a zászlók alól és mondjon le a területiális igényekről, amelyeket Ausztria-Magyarország még megvitathatóknak sem tart.

Azt remélik, hogy *Aehrenthal* fel fogja válogosítani a nagyhatalmakat a Szerbia ellen emelt panaszok jogosult voltáról, és azokról az engedményekről, amelyeket a monarchia Szerbiának adni kíván és amelyek miatt a külügyi kormány Bécsbe hívta gróf *Forgách* belgrádi követet.

Oroszország akciója.

Diplomáciai körökből jelentik, hogy Oroszország még eddig nem tett lépést arra nézve, hogy a hatalmak együttesen járjanak el Belgrádban és Bécsben. Meglehet, hogy a pétervári kabinetnek eredetileg ez volt a szándéka, de csakhamar belátta, hogy Németországot, Olaszországot és Franciaországot nem tudja megnyerni e terv számára.

Gróf *Bobrinszki* a birodalmi дума tegnapi ülésén azt mondta, hogy a dumának van még egy beváltatlan váltója a kormánytól az osztrák-magyar kérdéssel, amelyet most be kell mutatni. *Bobrinszki* ezzel azt az interpellációt érti, amelyet a boszniai annexió nyilvános megvitatásának megtiltásáról intéztek a kormányhoz. Az interpellációnak nem lesznek következményei, mert *Izvolszki* azon az állásponton van, hogy a birodalmi dumának a Balkán-kérdésekről vallott nézete nem tekinthető az orosz nép fölfogása kifejezésének.

Francia diplomáciai körökben úgy tudják, hogy Oroszország mindent elkövet a háboru elkerülése czéljából. A pétervári kormány a múlt héten Londonban és Párisban lépéseket tett, hogy eloszlassa azt a hiedelmet, mintha Oroszország egy esetleges háboruban Szerbia és Ausztria-Magyarország között nem volna hajlandó semleges maradni és hogy lebizonyítsa lélek törekvéseit, erőlyesen figyelmeztette a belgrádi kormányt, hogy Szerbia háboru esetén egyetlen egy külföldi hatalom támogatására sem számíthat. A pétervári kormány azzal magyarázza legelső lépését, mikor úgy tüntette föl a dolgot, mintha háboru esetén nem volna hajlandó neutralitását megőrizni, hogy ezzel nyomást akart közvetlenül gyakorolni az osztrák-magyar monarchiára, viszont határozott fellépése Belgrádban minden bizonynyal megteremtí gyümölcsét.

Szerbia földsvót követel.

Szerb kormánykörökben kijelentik, hogy a memorandum már a napokban el fogják juttatni a berlini szerződés szignatárius hatalmaihoz. A memorandumban az a követelés foglaltatik, hogy Ausztria-Magyarország engedjen át egy keskeny földsvót Bosznia-hercegovina területéből, hogy Szerbia a tengerhez közvetlen összeköttetést kapjon. *Novakovic* miniszterelnök egy beszélgetés folyamán, amelyben az a kérdés vetődött fel, hogy Szerbia megelégszik-e gazdasági engedményekkel, kijelentette, hogy Szerbiára nézve a tengerrel való közvetlen vasúti összeköttetés, amelynek azonban saját területén kell lennie, életkérdés. A kormány a szkupstinában egy nyilatkozatot készít elő, amelyben a 33.500.000 dináriai fegyverkezési hitel megszavazását is fogja kérni.

Bécsi jelentések szerint az ottani szerb követ nyilatkozataiból az tűnik ki, hogy Szerbia nem szándékozik mérsékelni követeléseit. A követ kijelentette, hogy Szerbia nem eszközölt rendkívüli fegyverkezéseket. Ami a nagyhatalmak belgrádi intervenczióját illeti, erre nézve a követnek az a véleménye, hogy Ausztria-Magyarország a Bécsben való intervencziót visszautasította és most ugyanazt akarják Szerbiára oktrojálni, amit Ausztria-Magyarország visszautasított. Ez keserű irónia volna.

Gróf *Forgách* szabadsága.

Gróf *Forgách* belgrádi követ feleségével ma reggel Bécsbe érkezett és ma délután a szerbiai helyzetről jelentést tett báró *Aehrenthal*-

nak. Gróf Forgách követ elutasításának Belgrádból semmiféle politikai jelentőséget nem tulajdonítanak. Ezt az elutasítást már hetek előtt bejelentették és nem szabad azt a diplomáciai viszony megszakadásának tekinteni. Egy követ elutasítása, ha annak az a célja, hogy a diplomáciai viszony megszakadását jelentse, mindenkor határozott diplomáciai formák közt történik, de gróf Forgách elutasításánál nem élt ezekkel a formákkal.

Szerbiát megintik.

Párisi jelentések szerint a legutóbbi belgrádi táviratok alapján a francia kormányunk oka van annak a föltevésére, hogy az új szerb kormány meg fogja fogadni Anglia és Franciaország tanácsát és a szerb népet komolyan meg fogja inteni, hogy azonnal szüntesse be az Ausztria-Magyarország elleni agitációját. Ennek az intelemnek eredményétől függ — írják a kormányhoz közel álló lapok — az az időpont, amelyben a bécsi kormány előterjeszti a maximumát azoknak az engedményeknek, amelyeket Szerbiának tenni akar. Németországnak teljesen igaza van, ha a hatalmakat legközelebbi feladataikkal Belgrádba utalja. Hiteles forrásból híre jár, hogy az orosz kormány Szerbiát a napokban újból a legkomolyabban megintette, hogy tartózkodjék mindenféle mérész lépéstől, amely a békét fenyegetné. Oroszország nem öhajlja a háborút és Szerbiát, ha támadólag lép fel, semmiesetre sem fogja támogatni.

A Novakovic-kormány bemutatkozása.

A szkupstina mára kitűzött ülését holnapra halasztották. A Novakovic-féle koalíciós kabinet alakítását Belgrád összes köreiből nagy örömmel üdvözölték. A lapok a szkupstinának és valameny hazafias pártoknak köszönetet mondanak magatartásukért, amely lehetővé teszi Szerbia egységes, egyöntetű állásfoglalását a szerb nép érdekében. A Novakovic-kormány nyilatkozattal fog a szkupstina holnapi ülésén bemutatkozni. Novakovic miniszterelnök fel fog olvasni egy nyilatkozatot, amelynek eszméje a következő:

„A miniszterelnök egy rendkívüli kabinetet mutat be a parlamentnek amely az összes politikai áramlatok képviselőiből van összeállítva. Ez a jelenség mindazonáltal nagyon természetes. Az új kabinet a jelen pillanatban a belső egyetértést és a kiföld való védekezést jelenti. Szerbia létérdekeit vesély fenyegeti. A szerb nép képviselete a nép szívéből fakadó követeléseket állított fel. Ez a szerb nép külpolitikai programja, más programja a szerbeknek, mint ez, nem lehet. Szerbia és Montenegró követelése rövid idő alatt egy európai bíróság elé kerülnek és az így összeállított kormány megjelenése a parlament előtt azt bizonyítja, hogy a szerb nép nemzeti óhajait, amelynek mélyen és kiirthatatlanul gyökereznek szívében, milyen egyetértésben terjeszti Európa felé. A kormány, a kamara határozottan bizalmára támaszkodva, a parlament őszinte támogatását várja. Adja Isten, hogy az összes szerbek közös törekvéseit siker koronázza.”

Nikita és a háború.

Londonból jelentik, hogy ott remélik a békét fentartani. Először is Nikita montenegrói fejedelem, kit a szerb háború esetén annak a vezetésével bíznának meg, szavát adta, hogy meg fogja várni az európai konferenciát, másodsor pedig Achrenthal bárónak március végén, amikor a szerb kereskedelmi szerződés lejár, alkalma lesz arra, hogy Szerbiának a vámokra vonatkozólag eredményeket tegyen és megadja Szerbiának azt a jogot, hogy terményeit lepecsételt vagonokban a monarchia vasutain a tengerparthoz szállítsa. De még nincs meg a praktikus alap a tárgyalások megindítására. Az összes Szerbia és Montenegró által támasztott területi követelések teljesen ki vannak zárva és ebben a tekintetben ezt a két szláv államot az irántuk barátságos érülettel viselő hatalmak sem hátorítják. Anglia, Franciaország tovább is a béke érdekében fognak dolgozni s erre jeleit adta, de fáradozásait, sajnos

az Achrenthal és Izvolszki közötti ellenszenv megbenítja. Cetinjéből megzafolták azt a hírt, hogy Nikita fejedelem elhatározta a Szerbiával való közösség fölmondását s hogy önállóan kezd tárgyalást Ausztria-Magyarországgal. Montenegró tovább is szövetségese marad Szerbiának és szolidaritást vállal vele az összes kérdésekben.

Katonai megbeszélés.

A legközelebbi időben a „Bud. Tud.“ jelentése szerint valamennyi nagyobb katonai központban a három csapatfelügyelő és az ezélra kivezényelt tábornokok között tudományos katonai megbeszélések lesznek. E megbeszéléseket három csoportban Jenő főherceg lovassági tábornok, báró Alboni gyalogeági tábornok és Fiedler tábornok tartják meg. A tanácskozásokon a hadgyakorlatok, a működési tervek és hasonló kérdések elméleti megbeszéléséről lesz szó, de a tábornokok e tanácskozásának nincsen semmiféle időszéri jellege (?)

Szerb félhivatalos kirohanások.

A „Samouprava“ mai száma konstatálja, hogy a tegnapi szerb kommuniké jól talált. Az osztrák és a magyar sajtó elvesztve lélekjelenlétét hiábavaló kísérleteket tett arra, hogy a szerb kommuniké tárgyilagosságát gyalázkodásokkal paralizálja. Az osztrák és a magyar sajtó igazságtalanságának oka abban található, hogy hazugságainak hálózatát felfedve látta Nyugat-Európa előtt és a terbevetett büntető-expedíció, valamint a Szerbia okkupálására feljogosító európai mandátum eszméje az európai sajtó részéről a legelősebb hangú visszautasításban részesült. Az annexió proklamálásának aktsusa, e lépés brutalitása, valamint a nemzetközi jog szempontjából tekintve anarkisztikus jellege, főleg pedig Szerbia, Montenegró és Törökország erőes tiltakozása ezen nemzetközi nyílt jogfosztás ellen, arra indították az európai sajtót, hogy külön tudósítói révén behatóan informáltassa magát a Balkánon uralkodó helyzetről. Az új koalíciós kormány megalakulása első válasza Szerbia részéről Ausztria-Magyarország támadásának.

Az irredentisták és a háború.

Aucenából táviratozzák, hogy két hónap előtt, mikor a lármás tüntetések megkezdődtek Ausztria ellen, az irredentista szervezet két kiküldöttje Belgrádba utazott, hogy az ottani pártvezetőkkel megbeszéljék a közös eljárást Ausztria-Magyarország ellen háború esetére. Nehány nap óta három szerb tiszt jár-kele Olaszország városaiban és az irredentista vezérrel tárgyal. Hír szerint az a terv, hogy az ausztriai olasz városokban háború esetén fegyveres felkelést támasztanak és ezzel kényszerítik Ausztriát, hogy ezekben a városokban nagyobb helyőreégeket tartson és ilyen módon önmagát gyöngítse. Bécsben terrortista merényleteket terveznek vezetőpolitikuskok ellen.

Legujabb hírek.

Bécs, február 24.

Czettinjéből jelentik a Südslavische Correspondenznek: Ma délután nyílt utcán meggyilkolták Erzegovinát a konstantinápolyi osztrák-magyar nagykövetség volt portását és egy bizonyos Gréliánint, akiket osztrák kémeknek kiáltottak ki. A esőselek dorongokkal és kövekkel verték őket agyon, a holttesteket azután megsemmisítették, a két szerencsétlen áldozatnak fülét, orrát és szakállát levágták.

Grác, február 24.

A „Grazer Tagblatt“-nak jelentik Ljubachból, hogy Krajnában egy idő óta szerb kémek garázdálkodnak és ma Franzdorf közelében a hatalmas alagutnál egy kémét elfogták. Azóta a hidakat és alagutakat katonaság őrzi.

Prága, február 24.

Klofác lapja, a „Česke Slovo“ közli, hogy Szerbiából emiészionáriusok jöttek Prágába és más cseh városokba s ezek a fizetett kreaturák agent provocateur szolgálatokat tes-

nek a szerb kormánynak. Ezekről az üzemekről tudomása van a bécsi kabinetnek is.

London, február 24.

A mai bécsi, budapesti és belgrádi jelentések kétségtelenül mutatják a helyzet komoly voltát, a közvetlenül érkező párisi, római és pétervári hírek pedig túlságosan pesszimisztikusak. A mai reggeli lapok cikkei úgy fogják föl a helyzetet, hogy a háború könnyen kitorhet Szerbia és Ausztria-Magyarország között, akkor aztán egy nagy európai háború réme fenyeget. Jellemző, hogy a sajtó majdnem kivétel nélkül ellenséges hangulattal van eltelve Ausztria-Magyarország ellen s ugylászik, hogy ha Szerbiát még nem bujtogatta fel eléggé Oroszország, az angol sajtó meteszi a magát.

Páris, február 24.

A Temps „Oroszország és Szerbia“ című cikkében egy regeli lap fejtegetéseivel szemben konstatálja, hogy az általa helyeselt politika nem áll ellenkezésben a francia-orosz szövetséggel. Oroszország már 1876-ban, hogy biztosítsa Ausztria-Magyarország semlegességét, jóváhagyta Bosznia és Hercegovina okkupációját. Szerbia feldarabolásáról, vagy megrövidítéséről nincs szó. Elég, ha a szerbeket figyelmeztetik arra, hogy területükből semmit sem veszítettek és ezért nincs joguk területi kárpótlást igényelni, amit különben nekik soha senki, még Oroszország sem ígért. Az orosz kormány okvetlenül csatlakozhat a Belgrádban szándékoltt lépéshez. Ha a szerbeket meghagyjuk önámításukban, mely szerint országukat a monarchia vagy pedig Törökország hátrányára megnövelhetik, egyenesen katasztrófáig juttatnók őket is, Európát is. Izvolszkinnek nincs ok arra, hogy az intervenciótól távol maradjon, mert annak az a célja, hogy a szerbek figyelemessé téssenek követeléseik elfogadhatlanságára. Az ily lépés nem gyengítheti az orosz-francia szövetséget és nem írthat Franciaország általános politikájának.

KÜLFÖLD.

Tittoni utóda. Gróf Gallina olasz nagykövet ma Rómába utazott és politikai körökben azt beszélik, hogy Tittoni lemondása esetén ő lesz az utóda.

Oroszország és Kína. Az oroszok a Karbintól nyugatra közeledő vonat mentén levő összes kínai üzleteket és áruaktárákat bezárták, miután azok tulajdonosai vonakodtak a rájuk kirótt illetékeket megfizetni. A vasuti hatóságok jelentése szerint a forgalom a külföldi megbízások kivételével teljesen pang. A pekingi orosz-kínai tárgyalások egy idő óta holt pontra jutottak. Kína azzal vádolja az orosz igazgatást és a karbini helyi igazgatást, hogy a portsmouthi békeszerződés intézkedéseit megsértette. Jordan angol követ és Rockhill amerikai követ legutóbb tudatták az orosz követséggel, hogy Nagybritannia és Amerika nem kíván beavatkozni az orosz-kínai viszonyba és ezért szükségesnek látják újból kijelenteni, hogy ez ügyben követett előző magatartásukhoz, vagyis a békeszerződés határozmányaihoz hívek maradnak.

Anglia és a perza alkotmány. Az alsóház mai ülésén Grey külügyi államtitkár a Perzsiára vonatkozó orosz memorandumra adott angol választ illető kérdésre írásban felelt és a következőket fejtette ki: A brit kormány arról értesítette az orosz kormányt, hogy a legjobb eljárásnak tartja, ha Anglia és Oroszország teljesen távol tartaná magát Perzsiá belügyeitől. Miután azonban Oroszországra nézve nehézséggel járna e magatartást követni, mert Perzsiá legnagyobb részével határos, a brit kormány bizonyos irányban kész az orosz kormánnyal együtt működni. A képviseleti rendszer újból való életbeléptetése az ország helyzete előreláthatólag nem fog javulni és ezért az angol kormány szerint a perza sah felszólítandó volna, hogy teletseges és perza sah férjakkal álló államtanácsát a képviseleten alapuló törvényhozási rendszer kidolgozásában támogassa. Az angol kormány javasolta Oroszországnak, hogy a sah felvilágosítandó volna arról, hogy amennyiben nem alkotmányos kormányformát engedélyez, az angol és

orosz kormány részéről nem számíthat támogatásra, sőt, hogy ezek minden intézkedést meg fognak tenni érdekeik védelmére. Tudomására hozta az angol kormány Oroszországnak azt is, hogy nem járul hozzá oly kölcsönhöz, amelyet nem megválasztott törvényhozó testület szavaz meg. Grey hozzátette, hogy az angol és orosz kormány között nincsenek elvi ellentétek a követendő célokra és módokra nézve.

A balkáni események.

Budapest, február 24.

Törökországgal való meg egyezésünk, mai híradások szerint, végleges elintőzést nyert, a minisztertanács a jegyzőkönyvet elfogadta s a bojkott megszüntetése érdekében szigorú rendeletet adott ki. Ezek szerint ebben az ügyben a legközelebbi napokban végleg lezáródnak az akták.

A bolgár függetlenségi ügy mehozobben hada a megoldás felé. Ferdinánd király meghosszabbította pétervári tartózkodását, ami azt jelenti, hogy még tüzetes tanácskozásokra van szükség, hogy ügyüknek az orosz udvart megnyerjék. A bolgár kárpótlás kérdésének megoldása érdekében egyébként Anglia mindent elkövet, hogy Törökországgal meg egyezést hozzon létre.

Megegyezésünk Törökországgal.

A tegnapi minisztertanács alkalmával a nagyvezér dolgozó-szobájába idézte Kolossa osztrák-magyar követségi tanácsos dragománt és tudtára adta, hogy a minisztertanács a jegyzőkönyvet véglegesen elfogadta és még az éj folyamán a palotába küldi. A szultán mai irádéja el fogja rendelni a jegyzőkönyv aláírását. Egyben a bojkott megszüntetése dolgában szintén ma adnak ki szigorú rendeleteket. A bojkott-bizottság kijelentette, hogy a bojkottot a jegyzőkönyv végleges aláírása után azonnal megszünteti.

Konstantinápolyban azt hiszik, hogy ha mindkét részről be lesznek fejezve a formalitások, az entente-jegyzőkönyvet szombaton aláírják.

A bolgár függetlenség.

Ferdinánd király néhány nappal elhalasztotta elutasítását Pétervárról, mert meg akarja várni Malinov bolgár miniszterelnöknek és az új-török külügyminiszternek, Rifát basának megérkezését. Az utóbbi számára a pétervári török nagykövetségben lakást rendeztek be. Malinov és Rifát basa Izvolszki jelenlétében fognak tanácskozni a török-bolgár differenciák elintézéséről.

A „Frankfurter Zeitung“-nak Konstantinápolyból megbízható forrásból jelentik: Mint-hogy az orosz kormány kijelentette, hogy ezidő szerint nem hajlandó Törökország ellenjavaslatáról tárgyalni, Grey Edvárd angol külügyi államtitkár Konstantinápolyban és Pétervárott közvetítő javaslatot tett, amely lehetséges teszi, hogy az orosz és török álláspontot egymáshoz közelebb hozzák.

A „Yeni Gazetta“ értesülése szerint Grey államtitkár a bolgár kárpótlás rendezése ügyében javaslatot terjesztett a porta elé, amely Oroszország javaslatának és Törökország ellenjavaslatának összhangzásba hozását célozza. Grey javaslata szerint a török hadikárpótlás 74 évi részlete tőkésítessék, abból Bulgária kárpótlási összege, 125 millió frank, levonásba hozassék és a fennmaradó összeg fizetessék ki Oroszországnak. A kamatláb 5 százalékban volna megállapítandó. A tőkésítés 6,200,000 fontot tenne ki. Oroszországnak 700,000 fontot 6 százalékos kamattal mellé kellene kapnia. Rifát basa külügyminiszter Pétervárra ment, hogy Izvolszki-val erről tanácskozzék. A „Yeni Gazetta“ reméli, hogy Anglia barátságos közvetítése lehetővé fogja tenni a bolgár kárpótlás kérdésének megoldását és azt hiszi, hogy a porta kedvezően fogadja a javaslatot.

Az „Ikdan“ szerint Bulgária titokban

folytatja katonai készülődéseit. A „Saba“ értesülése szerint a hadügyminiszter a minisztertanács után kijelentette, hogy lemond, mert a pénzügyminiszter és Laurent pénzügyi tanácsadó a hadügyi költségvetés javasolt emeléséhez nem járulnak hozzá. A „Surra-i-Ummet“ szerint a hadügyi költségvetést 31,000 ember szabadságolásával 8 és fél millió fonttal redukálják.

A török sajtó már megnyugodott Ferdinánd bolgár király pétervári fogadása felett. A „Sabah“ mai vezető cikkében kifejti, hogy már nincs ok a nyugtalanságra s reméli, hogy a Bulgáriával való differenciákat csakhamar meg lehet oldani. A „Yeni Gazetta“ szerint Antivariban fegyvereket és lőszert szállító orosz hajót várnak. A „Serveti Funan“ értesülése szerint Resid Akaiif rövid ideig volt belügyminisztert maczedóniai főfelügyelővé nevezik ki.

Razzia van!

Budapest, február 24.

Szürke hétköznapokon, ha füstös, piszkos falu lebuiban fölhangzik: razzia van, ijedt emberek próbálnak menekülni neszelen surranással. A kik pedig ottmaradnak az asztalok mellett, tétován bámulnak a rendőrség közegeire és szivdobogva felelnek a kérdésekre.

Tegnap hushagyó kedd volt, a farsang utolsó napja és mulatott minden épkézláb ember. A razzia is más volt, mint máskor. A lebuikokban, táncz-helyeken annyi ember örült az utolsó farsangnak és annyi próbálta felejtetni ezt a nyomoruságos életet egy pohár savanyu bor mellett, hogy alaposan nem is lehetett szemügyre venni őket. A rendőrség mégis tartott razziait, mert az utolsó farsang kicsalja odujukból a legjobban bujkálókat, a bor is segít a rendőröknek, megoldván a nyelvét nem egy bünnel henczegő legénynek és ilyenkor nagyon jó, ha körüljárnak a kerületben az ottani viszonyokkal ismerős detektívek és szétnéznek egy kicsit a tanyákon.

Demjén Béla detektívfelügyelő a keleti pályaudvar őrszobájába rendelte titkos rendőreit. Este tíz órakor készen állt a kis csapat, amely adott jelre kettős, hármas csoportokban indult neki a városnak. Elsőnek az Alsóerdősoron levő „Zöld koszorú“ lepték meg a detektívek. Az alacsony ívóban két munkásféle ember poharazgatott és szivarozott. Egy detektív az asztalhoz lép és igazoltatja az embereket. Az egyik irásokat mutat, a másiknak semmije sincs.

— Mi a foglalkozása? — kérdi a titkosrendőr.
— Asztalos vagyok.
— Mutassa a kezét.

Az ember odatartja a markát. Kidolgozott, kérges munkáskéz, a legjobban igazoló. A detektívek el is fogadják és otthagyták a csöndesen mulatozókat. Az ajtó melletti asztalnál vén, maszatós nő üldögél.

— Nini, a Mari.

Az asszony feláll az asztal mellől és köszön. Régi ismerősei a kerületi titkos rendőrök, de ismeri a paragrafusokat is.

— Hát Mari néni, — szólítja meg az egyik, — maga ki van tiltva a főváros területéről... Minek köszönhetjük a szerencsét?

Az asszony ravaszul pislog, úgy látszik, régen várja ezt az alkalmat. Most megfizet a detektíveknek.

— Igaz, igaz, — dünnyögi, mintha nagyon megzavarná ez a kérdés, — igaz, igaz... de hát... tetszik tudni... az uram pesti ember... Mert, tetszik tudni, törvényes férjem van...

Várja a hatást. Tudja, hogy a pesti emberrel való törvényes házassága érvényteleníti a kitiltást. A detektívek is tudják és miután még egy kicsit érdeklődnek az asszony ura iránt, otthagyták a nőt.

Egy lebuiban a detektívek felismernek egy másik kitiltott embert. Ennek nagyon is érvényben van a kitiltása, az öreg tehát joggal szepeg a detektívek előtt.

— Édes, kegyelmes urak, bizony isten, csak bejöttem egy kicsit, mert farsang utólja van...

Tessék itt hagyni reggelig, bizony isten, kegyelmes urak, elmegyek én innen, akármilyen legyek.

— Reggelre berugsz és botrányt csinálasz — mondja neki a felügyelő.

— Nem csinállok, édes apám, de hogy csinállok, drága édes apám — dadogja a bukott vállú öreg, akiben már egy liter bor hallgat — inkább elmegyek most... Jöjjön velem egy rendőr, még most felülök a vasutra.

Nagyon iparkodniuk elfele, természetes tehát, hogy lekörül a rendőrszobába.

Sorra vesszük az apró lebuikat, piszkos kávéházakat, füstös korcsmákat, amelyek az általános vigadozás napján zsufolásig vannak emberekkel. Amikor belépünk, végig fut a lokalitáson a suttogó szó:

— Razzia van — az emberek azonban nyugodtan megmaradnak helyeiken. Legföljebb egy kis telegrafálás-féle kezdődik, kézzel, szemmel, fejvel. Egyik-másik legényt igazolásra szólítanak föl a rendőrség emberei, valamire való bűnös azonban nem akad.

Nem találtak gyanus embert a híres Kisviga-dóban sem.

Érdekes hely. Kicsi szűk folyosón bejutottunk a nagy terembe, amelyben nyüzsgött a mulatni vágyó nép. Az ajtóban husz krajczárokat szednek, amelyeket áldozatkész nők tesznek le gavallérikaik helyett. A színes papírláncokkal diszitett, tulfutott teremben mozogni sem lehet. Verejtőkező, visító nők hanczuroznak és kétes formájú gavallérok csapják a szelet. Farsang utolsó napján természetesen álarcban, kosztümben vígadnak az emberek. Amit cselédleányok és mesterlegények primitív fantáziája ki tud teremteni, az a teremben látható. A szegényes rongyokban való vigadás szinte szomorú. Nehézkösen, bántóan bizarr jelmezben, önkonstruálta maskarában tánczol a napszámos, magával hurezolván kicsi, vörös párját, az izzadt homlokú, durva arcú cselédleányt, vagy ravasz szemű tolvajnt. A bálteremben szenzációszámba megy egy papiros korona, amelyet üres tojások diszitenek. A bálkirálynő viseli, aki egy hosszú, női ruhába öltözött legénnyel ugrál. A tömegben sok a katona, postás, jobb mesterlegény és a tolvajnával együtt tánczol a kisigényű iparoslánya.

Megjelenésünk nem okoz riadalmat. A gavallérok halkán kitanítják hölgyeiket:

— Razzia... keresnek valakit, — azután fővább kurizálnak. A leányok kíváncsian odafordítják fejüket és néznek minket.

Fölmegyünk a karzatra. Nyíltan és dugott szeparékban isznak az emberek. Amikor keresztülfurjuk magunkat a tömegben, megjelenésünk nem megy szenzációszámba. A katona és civill szép nyugodtan néz reánk. A detektívek fölismernek egy tolvajt.

— No, Ferkó, mi újság?

A legény mosolyogva felel. Ujabb „mázli“ nem terheli a lelkét, a régiakat nem röstelli. A titkos rendőrök inkább a pajtásai, „chaver“-jei után tudakozódnak. Ezekről azonban a legény nem vall. Egy része ül, azokról miért szóljon, a másik része talán dolgozik, ezekről minék beszélni: kistül az magától is.

A rendőrséggel ismerős tánczmester kalauzolja a detektíveket. A titkos rendőrök egy-egy asztal mellől fölállítanak egy gyanus egyént, de rövid kérdés után visszabocsátják. Szélsend van mostanában. Nagyobb büntetést nem keresnek, a kicsi bűnösökön nem szárad megtorlatlan bűn.

Javában és zavartalanul folyik a mulatság, amikor elhagyjuk a termet. Még néhány apró korcsmába nézünk be, meglátogatunk néhány szükséglakást az Alföldi-utcában s ezzel véget ér a farsang utólján lefolytatott razzia. Kicsi az eredmény, de a rendőrség megtette a kötelességét: végigjárta a gyanus helyeket és tisztogattott, amennyire lehetett. Hajnalodott, amikor véget ért a séta. Mulatságból hazatérő emberek siettek lakásuk felé és egy pillanatra megállva megbámulták a különös csoportot, amely hasznos munka után szerzetődött a derengő világosságban... (ud.)

Milyen az angol?

Budapest, február 24.

Milyen az angol? A világ legbüszkébb embere, aki sajnálkozva néz le minden más nemzetbeli, ha ugyan egyáltalában érdemesíti arra, hogy ránézzen. Az angol végtelenül önzeteres. Az angol végtelenül tiszta és nagy szakértelemmel gondolja egészségét. Kicsi korától fürdik minden nap és alsóruhára többet költ, mint felsőruhára. Az angol végtelenül praktikus és nincs az a bonyolult helyzet, amelyből ki ne tudná magát vágni. Az angol megél a jég hátán is. Az angol tele van iniciatívával. Mindezek a gyönyörű emberi tulajdonságok tették az angol nemzetet olyan hatalmasná, mint a milyen.

Igy tanultuk ezt már az iskolában is. Ha egy-egy politikusi, vagy publicista tettekre akarta serkenteni nemzetét, rögtön kihuzott a zsebéből néhány méter angol példát. Iróink szintén gondosan ápolják ezt az angol típust. Novellában, regényben az angol mindig gondosan meg van beretválva, frizurája szépen szét van simítva, gallérja tiszta, gerince egyenes, pillantása aczélós, járása szilárd, beszéde vágó, ökle kemény, gesztusa határozott.

Az angol parlament munkásügyi bizottsága küldöttséget delegált a német munkásjóléti törvények és viszonyok tanulmányozására. Ez a küldöttség — néhány képviselő — bejárta Németország nagyobb városait és tapasztalatairól részletes jelentést írt. Ez a jelentés most jelent meg és többek között ez a passzus van benne:

— Meglepetten tapasztaltuk, mily óriási az ellentét az angol és német munkás között, különösen akkor, ha munkanélküli állapotban vannak. Nálunk gyakori látvány az utcákon a piszkos, szennyes, mooskos ember aki meggyöngyödtet és megalázkodottan tér ki mindenki elől. Németországban ilyen nem láttunk. Az utolsó ember is fönnhordja a fejét és az elaljasodásnak olyan példával nem találkozunk, mint amilyennel itthon igen gyakran találkozunk. Még inkább meglepett bennünket a német földön tapasztalt határtalan tisztaság. Férfi, gyerek, asszony, ház, utca, tér: mind olyan kellemes módon tiszta, amilyenről Angliában fogalmuk sincsen az embereknek. Nálunk, ha bajba jut a munkás, rögtön lesüllyed a legalsó fokra, ezt sem láttuk Németországban. Azt mondhatnók, hogy a németek nem ismerik a kétségbeesést és azt a tehetetlenségi állapotot, amely a mi hazánkban olyan gyakori.

Még egyebet is mondanak az angol képviselők az angolok szemébe, ami mindennek minősíthető, csak hazugnak nem. Azt vethetné valaki ez ellen, hogy itt csak munkásokról van szó. Hát a munkás inkább vehető típusnak, mint a gróf. Mert a gróf nemcsak Angliában, de Palesztinában is büszke és ott is gondolja az egészségét, meg a testét.

Kétségtelennek látszik, hogy néhány megállapítás rövidéálásra szorul. Így nem lehetetlen, hogy egyszer a „lovagias, büszke, vendégszerető, politikusi, belátó, türelmes, nagylelkű” jelzőkre is rákerül a sor.

TÁVIRATOK.

A Reichsrath összehívása.

Bécs, február 24. (Saját tudósítónktól.) A minisztertanács elhatározta, hogy a Reichsrathot márczius 9-ikére hívja össze.

A дума ülése.

Pétervár, február 24. A дума ülést 8 óra 30 perczkor nyitották meg. A házban igen sokan vannak jelen. Az összes páholyok megteltek. A miniszterek páholyában az egész kormány jelen van. Gróf Bobansky mérsékelt jobbpárti röviden szól az Azew-ügyben benyújtott interpellációkról és a bizottság nevében a kadet-párt határozatát ajánlja elfogadásra, ellenben a szociáldemokratákat elveti. Szólásra 54 szónok jelentkezett.

Közgazdasági táviratok.

A berlini pénzpiacz.

Berlin, február 24. (Saját tudósítónktól.) A nemzetközi politikai helyzet a devisepiacon is éreztette hatását. A magánkamatláb $\frac{1}{2}$ %-kal emelkedett, ultimóra 2 $\frac{1}{4}$ % volt a kamatláb és kisemberek 2 $\frac{1}{2}$ % százalékot is kénytelenek voltak fizetni. Ultimón tul 3% volt érvényben. Devisé Londonra 20.31 $\frac{1}{2}$ pénz és 20.51 $\frac{1}{4}$.

UJDONSÁGOK.

Kornfeld Zsigmond — báró.

Budapest, február 24.

Kornfeld Zsigmondot, a Magyar Általános Hitelbank elnökét és vezérigazgatóját s a budapesti áru- és értéktőzsde elnökét, mint értesülünk, a király bárói méltóságra emelte, s a kinevezést a hivatalos lap holnap, vagy holnapután közli.

A magyar gazdasági életnek igazi vezérényiségét érte a királyi kitüntetés, s ha valaha, egy a jelen esetben igazán nem pusztá frázis az, hogy a közügyek s Magyarország közgazdasága körül szerzett érdemek jutalma a bárósítás. Még egy nálunk gazdagabb s gazdaságilag fejlettebb országban is a köztisztviselést és közbecsülést övezné Kornfeldet, s nevét a legkiválóbbak közt emlegetnék, de nálunk egyenesen az egész ország hátlárára érdemes. Mert az utolsó évtizedek gazdasági munkájában nagy rész volt az övé, s ha nem is csak neki, de nagy részben neki is köszönhető, hogy egy középkori gazdasági rendszerből egy kulturálmhoz méltó gazdasági élet fejlődött ki nálunk.

A Magyar Általános Hitelbank egy kicsiny s bukófélben álló intézet volt, mikor ő, mint egészen fiatal, nem is még harminczéves ember a bank élére került és az ő munkája folytán a bank ma nemcsak nálunk az első hitelintézet, de a nemzetközi piacon is egyike a legelsőeknek. A magyar hitelélet konszolidálásában, a valutánk rendezésében, fizetési mérlegünk javításában, a magyar kereskedelem fellendítésében, az iparfejlesztésben majdnem uttörő munkásságot fejtett ki Kornfeld, s a magyar gazdasági életnek az osztrák tőkétől való függetlenítési harcában, egyike volt a legzenialisabb vezéreknek.

Pedig nem is volt született magyar. Morva volt, s egyetlen szót sem tudott magyarul, mikor a Hitelbank élére s Budapestre került. A magyar föld amalgamizáló ereje ritkán végzett tökéletesebb és áldásosabb munkát, mint mikor Kornfeldet magyarrá tette. Nemcsak hogy megtanult magyarul, hanem szívből is magyar lett, s a Hitelbankot, mely a bécsi Creditanstalt für Handel und Gewerbe alapítása volt, a magyar kereskedelem s a magyar ipar fejlesztésének tette legelhathatóbb támogatójává. Egymásután alapította a nagy iparvállalatokat, nagy kereskedelmi intézményeket, finanszírozott már fennálló vállalatokat, és segített tul a kezdet nehézségein ujonnan alakultakat, s anélkül, hogy valaha is vezető szerepet vándikált volna magának, vezére lett a magyar kereskedelemnek és iparnak. Támogatása egymagában biztosította a sikert, nemcsak azért, mert a Hitelbank pénz-erejét állíthatta sorompóba, hanem azért is, mert erős gyakorlati érzéke sohasem eselt abban, hogy mire van szüksége a magyar gazdaságnak. Ha egy vállalat megnyerte őt pártfogóul, akkor a közszükséglet bizonyítványát is megszerezte a maga számára.

Husz év előtt a budapesti áru- és értéktőzsde egy kis jelentéktelen provinciális börze volt, s ma a monarehia gabonapiacza. Annak a tőzsdellenes áramlatnak, amely a berlini és bécsi tőzsdét tönkretette, s amely nálunk is mind követelőbbben lép fel, egyegyedül az a köztisztviselést és közbizalom vetett gátat, amelynek Kornfeld Zsigmond, mint a tőzsde elnöke örvendett. A tőzsdebíróóság, melynek elnöke volt, egyike a legkitűnőbb magyar bíróságoknak, s ítéleteinek nemcsak a végrehajthatóság, hanem a közbizalom adott tekintélyt.

Fájdalom, súlyosan beteg s nehéz körágyon énylődik. Mindenki, aki ismeri és aki méltányolja nagy érdemeit, melegen óhajtja, hogy beteggyárhoz napsugarat hozzon ez a királyi elismerés, s kívánja, hogy örömet okozzon neki. S a kormány is igazán helyesen eszelekedett, mikor az uralkodó kegyét kieszközölte ennek a drék munkás, jó magyar embernek.

NAPIREND. Naptár. Csütörtök, február 25. — Róm. kat.: Géza vt. — Prot.: Géza. — Görög-ország: febr. 12. Mellé. — Zsidó: Adar 4. — A nap két reggel 6 óra 51 perczkor, nyugszik d. u. 5 óra 35 perczkor. — A hold két reggel 9 óra 36 perczkor, nyugszik éjjel 12 órakor.

A miniszterelnök fogad d. u. 4 órakor. Az igazságügyminiszter fogad déli 12 órakor. A pénzügyi államtitkár fogad 12—2 óráig. A közoktatási államtitkár fogad 12—2 óráig. Nemzetközi grafikai kiállítás a Műcsarnokban nyitva 9—5-ig. Belépődíj 1 korona. — A Miénk kiállítás a Nemzeti Szalonban nyitva 9—5-ig. Belépődíj 1 korona. — Az Uj Művészeti Szalon (Kecskeméti-utca 3. sz.) nyitva 9—8-ig. Belépődíj nincs. — A Mihely kiállítás az Uránia Kigyó-téri helyiségében nyitva 9—8 óráig. Belépődíj 20 fillér. — Nemes Marezell régi mesterműveinek kiállítása a Szépművészeti Múzeumban nyitva 9—2-ig. Belépődíj nincs. — Boemni Ritta kiállítás a Könyves Kálmánnál (Nagymező-utca 37—39. szám) nyitva egész nap. Belépődíj nincs. — A N. Múzeum átlátára nyitva 9—2-ig. — A Szépművészeti Múzeum nyitva 10—2-ig. — A Mezőgazdasági Múzeum nyitva 10—1-ig. — Történelmi Képesarnok zárva. — A Földtani Intézet Múzeuma nyitva 10—1-ig. — A Széchenyi Múzeum nyitva 10—12-ig. — Az aquincumi múzeum nyitva egész nap. — A Techn. Iparmúzeum nyitva 9—1-ig. — Az orsz. levéltár oklevélkiállítása nyitva 9—2-ig. — A Ráth György múzeum nyitva 10—4-ig. — Az Erzsébet Múzeuma nyitva 9-től fél 1-ig és 3—4-ig. — A N. Múzeum könyvtára nyitva 9—4-ig. — Az Akadémia könyvtára nyitva 3—7-ig. — Az Egyetemi Könyvtár nyitva 9—12-ig és 3—8-ig. — A Fővárosi Könyvtár nyitva 9—2-ig. — A Keresk. Múzeum könyvtára nyitva 9—2-ig. — A pedagógiai könyvtár nyitva 9—12-ig és 3—6-ig.

— **Személyi hir.** Láncozy Leó főrendiházi tag, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank elnöke néhány hétre délvidékre utazott.

— **Kossuth Ferenc a Lukácsfürdőben.** Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter Bécsből lazaérkezve, ismét megkezdte kuráját a Lukácsfürdőben, ahol várpalotai Palotay Rezső, a fürdővállalat vezérigazgatója és a fürdő felügyelője fogadták.

— **Uj báró.** A hivatalos lap mai száma jelenti, hogy a király Renoi Sokoll József nyugalmazott alezredesnek s törvényes utódainak a magyar bárói méltóságot adományozta s megengedte, hogy az alezredes és törvényes utóai családnevüket, előnevüket és czimerüket a férfiágból kihalt báró Négyesi Szepessy-család nevével, előnévvel és czimerével egyesítve, jövőben a Négyesi és Renoi Szepessy Sokoll báró nevet viselhessek.

— **A tudományegyetem új tanárai.** A budapesti tudományegyetem hittudományi karának tegnap kinevezett új tanárai, dr. Glattfelder Gyula és dr. Lukács József még e héten leteszik az esküt az egyetem tanácsa előtt és a jövő héten megkezdik előadásait az egyetemen. Glattfelder a hittudományokból fog előadást tartani, míg Lukács két kollégiumát „Egyháztörténelem VII. Gergely pápaságától napjainkig” és „Magyar egyháztörténelem 1520-tól kezdve 1907-ig” czímen tartja meg.

— **Nagybőjt.** Hamvazószerdát a hagyományos szertartással ülték ma meg a fővárosi katolikus templomaiban. A hamvazásnál megjelentek a fővárosi iskolák katolikus növendékei. A mai napon megkezdődött a nagybőjtű időszak és a templomokban bőjtű prédikációkat tartottak. Prédikáció után pedig kihirdették a horozegprimásnak a bőjtű napok megtartására vonatkozó rendelkezését.

— **Az angol szuffragettek tréfája.** Az angol szuffragettek újabb fogást eszeltek ki. Az angol posta ugyanis élő embereket is elvállal gyorszállításra. A szuffragetek ezt arra használták fel, hogy két asszonyt adtak fel a postán Asquit miniszter élére czímre. Az élő leveleket a Strand-postahivatalban átvették és levélhordókkal a miniszterelnök Downing-street 10. sz. alatt levő palotájába vitték, ahol azonban a portás megtagadta a küldemény átvételét, amelyet a posta ilyenformán, mint kézbesíthetlent, visszaküldött a feladónak. A postán szállított asszonyoknak az lett volna a feladatuk, hogy értesítsék a miniszterelnököt, hogy a szuffragetek nagy deputációt menesztenek hozzá az alsóházba.

— Hodossy Imre meghalt. A magyar politikai életnek egyik régi közismert kiválósága, Hodossy Imre ügyvéd, a budapesti ügyvédi kamara volt elnöke, aki a szabadelvű pártnak egész bukásáig oszlopos tagja volt, ma reggel Budapesten meghalt. Hodossy, aki hatvankilenc esztendő volt, már régóta betegeskedett. Néhány hónappal ezelőtt Olaszországban keresett üdülést a messinai katasztrófa idején éppen Szicília szigetén tartózkodott. Minthogy a katasztrófa után napokig nem érkezett róla hír, hozzátartozói aggódtak életéért, amíg egy távirat hírül nem adta, hogy a földrendés idején nem volt Messinában, hanem egy közeli városban, amelyet a katasztrófa nem érintett. De az olaszországi üdülése nem enyhítette betegségét, s visszatérve Budapestre, állapota egyre rosszabbodott, amíg ma reggel végelgyengülésben meghalt. Hodossy Imre 1869-től kezdve egész a szabadelvű párt bukásáig volt tagja a képviselőháznak s a politikai életben jelentékeny szerepet játszott. Kezdetben az egykori Deák-pártához tartozott, majd Bosznia okkupációja után a gróf Apponyi Albert vezetése alatt mérsékelt ellenzékhez csatlakozott, amelynek tagja volt egészen a nemzeti pártnak a szabadelvű párttal való fuziójáig. Amikor gróf Tisza István miniszterelnöksége idején gróf Apponyi Albert ismét kilépett a szabadelvű pártból, Hodossy megmaradt a szabadelvű pártban, amelynek egyik legtekintélyesebb és nagy befolyású tagja volt egész a párt bukásáig. Az 1905-iki januári választás után kisebbségben maradt szabadelvű párt öt választotta meg tizenhat tagu intézőbizottságának elnökévé, majd amikor az 1906-iki választás megpecsételte a szabadelvű párt bukását, nem is lépett föl többé képviselőjelöltnek, hanem véglegesen visszavonult a politikai élettől. Hodossy Imre mint ügyvéd is a legtekintélyesebbek között tartozott és sokáig elnöke volt a budapesti ügyvédi kamarának.

Hodossy Imre 1840-ben született Sárosmegyében. Jogi tanulmányainak befejezése után mint ügyvéd telepedett meg Budapesten. 1869-ben választotta meg első ízben képviselővé Sárosmegye Kiszsebeni kerületé, amelyet azután több mint harmincegy esztendőn át megszakítás nélkül képviselt. Eleinte az egykori Deák-párt szabadelvű árnyalatához tartozott s Horváth Boldizsár minisztersége idején törvényjavaslatot készített a polgári házasságról. 1878-ban Bosznia okkupációja miatt kilépett a kormánypartból s két évtizedig a mérsékelt ellenzéknek volt tagja. Ebben az időben választották meg a budapesti ügyvédi kamara elnökévé Funták Sándor után. A képviselőházban mint az iparügyi bizottság tagja fejtett ki komoly munkásságot s igazságügyi javaslatok tárgyalásánál is gyakran felszólt a képviselőházban. 1899-ben gróf Apponyi Alberttel és pártjával együtt belépett a szabadelvű pártba, amelynek kiváló egyéni tulajdonságai, nagy tudása és tekintélye révén csakhamar egyik vezérszerepet játszó tagja lett. A szabadelvű pártnak tagja maradt akkor is, amikor gróf Apponyi Albert a párhuzamos ülések miatt kilépett a szabadelvű pártból. Az 1905-iki választás után a szabadelvű párt tizenhat tagu intézőbizottságának elnöke volt. A képviselőház feloszlása után pedig végleg visszavonult a politikai élettől, miután a kamarai elnöki állásáról már régebben lemondott.

— Toselliék. Ma megerősítik Rómából érkezett tudósítások Toselliék válását. Eszerint Toselli és neje, Montignoso grófnő között a szakadás véglegesnek tekinthető. A házaspár elhagyta florenzi villáját és a butorokat egy raktárban helyezte el. A grófnő gyermekével a Riviérára utazott. Toselli Firenzében maradt. Montignoso grófnő berlini ügyvédjét bízta meg érdekeinek megvédelmezésével.

— Szinlelő betegek. A belügyminiszter az alábbi szinlelő betegeket az ország összes kórházaiból három év tartamára kitiltotta: Schmelek Teréz dunaharaszti foglalkozás nélküli hajadont, Gibicsár József gyékényesi napszámot, Fundurits József osztályi foglalkozás nélküli lakost, Radman Borbála palesinai foglalkozás nélküli lakost, Weisenberger József piszei hadagost, Drescher Lipót waidhofeni gyári munkást, Drescher Antal waidhofeni gyári munkást, Vukojevics Katalin csabai napszámot, Dragoesku Károly oraviczbányai lakatossegédet, Knezevics József viljevi erdőmunkást, Szekulics Leontija badlyevinai koldust, Pajesez Ferenc zágrábi cipészsegédet, Juszt János ivanicsi szolgát, Kaszunics (Tropas) Borbála generalski-sztoli napszámot, Paskal Gyonics nikinezi foglalkozás nélküli lakost és Peralov Imre zágrábi péksegédet.

— Egyiptomi diákok sztrájkja. Csak most tudódott ki, hogy január 24-én az egyiptomi El Hazar-egyetemen az ott behozott reformok miatt több ezer diák sztrájkba lépett. A diákok vezéreit letartóztatták, a többi pedig a vakuf-miniszter sajátkezüleg korbácsoltatta ki az egyetem épületéből. A mohamedán lakosság e miatt nagy mozgalmat indított meg, úgy hogy a kedve is kénytelen volt a diákoknak megkegyelmezni és a reformokat visszavonni.

— A fuvarozó munkások és a rendőrség. A rendőri sajtóiroda a következő jelentést adta ki: A fuvarozó munkások a tegnapi napra különböző tárgyszorozattal összesen 18 gyűlést jelentettek be. Ezekből hatot délelőtt 9 órára, hatot délután 2 órára és hatot este fél hét órára tüztek ki, hat különböző helyen. Közülük egyet, amelyet a Szegedi-utca 5. sz. alá hirdettek, sem délelőtt, sem délután, sem este nem tartották meg, mert mindössze egy ember jelent meg a gyűlés helyén. A többi helyre bejelentett gyűlés is teljes részvételével folyt le. Igazolja ezt a hivatalos kimutatás, amely szerint: A Főhi-ut 22. sz. a. megjelent délelőtt 9 órakor 30, délután 2 órakor 6, este fél hét órakor 35; a Feske-utca 4. sz. a. megjelent délelőtt 9 órakor 15, délután 2 órakor 25, este fél hét órakor 4; a Bérkocsis-utca 24. sz. a. megjelent reggel 9 órakor 18, délután 2 órakor 5, este fél hét órakor 6; a Kender-utca 6. sz. a. megjelent d. e. 9 órakor 8, délután 2 órakor 6, este fél hét órakor 6; az Aggteleki-utca 18. sz. a. megjelent délelőtt 9 órakor 12, délután 2 órakor 15, este fél hét órakor 1 munkás. A fuvarozó munkások egyuttal ma délelőtt fél 10 órakor a Tisza Kálmán-térről kiindul és a Rákóczi-uton, Kossuth Lajos-, Váci- és Fürdő-utczán, az Andrásy-uton, Teréz- és Erzsébet-köruton végighaladó felvonulást jelentettek be. A főkapitány tudomásul vette ezt, azonban azzal a módosítással, hogy a felvonulás utirányát a Rákóczi-utat, Károly-körutat, Teréz- és Erzsébet-körutat jelölje meg. Körendészeti okokból nem engedhette meg különösen a Váci- és Fürdő-utczán át a felvonulást. Ezek az utak a délelőtti órákban a rendes forgalom lebonyolítása is nehézségekkel jár. A fuvarozó munkások erre elhatározták, hogy a felvonulást nem tartják meg, ellenben ragaszkodva az utvonalhoz, újra bejelentik azt, ugyanúgy, a következő napra. Közbe azonban a pártbizottság és egyébtől is tiltott utvonalon való felvonásra buzdítják a munkásságot. A ezélat nyílvánvaló, a folytonos, de általános részvételével folyó gyűlések bejelentése, valamint a felvonásokkal való indok nélküli akadékoskodás csak arra való, hogy a rendőrség erejét leküsse, kifárasztja. Kitészik szemmel láthatólag a tegnapi napon történetekből, de különben is a fuvarozó munkások nem is titkolják ebbeli szándékukat és taktikájukat, sőt a szociáldemokrata-párt sajtója nyíltan hirdeti programként a rendőrség kifárasztását és zaklatását. A rendőrség az izetlen eljárás méltó megbírlását nyugodtan a nagyközönségre bízta, kijelenti egyuttal, hogy a gyűlékezési joggal való játéknak, sőt egyenes visszaélésnek nem hajlandó végképp szabad utat adni s komoly mérlegelés tárgyává teszi, hogy a nyilvánvalóan a rendőrség zaklatásának eszköztárával hirdetett és bejelentett gyűlékezéseket és összejöveteleket a jövőben egyáltalán tudomásul vegye-e.

— Hajóskapitány mint Sherlock Holmes. Egy berlini újság jelentése szerint Kielben, az Undine páncélos hajó egyik fülkéjében minap este betörést állapítottak meg. Az íróasztal minden fiókja és a nagy szekrény tárva-nyitva volt, a padlón szanaszét heverték a kulcsok. Az asztal alatt megtaláltak egy elesonkult pengéjű kenyérvágó kést, aminőt a hajó legénysége szokott használni. A betörő az íróasztalban levő kazettában nem akadhatott pénzre, csupán néhány értékpapírost vitt el. A gőzös egész személyzete kutatta a tettest, de csak azt tudták kifürkészni, hogy a bűntényt egy matróz követhette el. A páncélos gőzös kapitánya, aki már több nyomozást végzett sikerrel, szabadságon volt, de véletlenül értesült az esetről. Azonnal Kielbe utazott, hogy maga vezesse a vizsgálatot. Mikor megérkezett, azt tapasztalta, hogy a legénység az ő szolgáját hiszi vétkesnek, aki azóta szabadságra utazott. A gyanút alaptalannak mondotta, mert a fiatal embert jóravalónak és takarékosnak ismerte mindig. Háromszáz márkát gyűjtött össze, amelynek egy részét a gazdjára bízta, a másik részét pedig a takarékpénztárban helyezte el. A kapitány elhatározta, hogy a már nem egyszer bevált terv szerint fog eljárni. Mindenekelőtt a legénységet egy napra felmentette a szolgálat alól. Aztán két tisztnek

meghagyta, hogy abban a fülkében, amelyben a betörés történt, a bűnjelek kivételével, rakosgasának mindent a régi helyére, a megrongált butorokat cseréljék ki ép állapotban levőkkel és az asztaliókba tegyenek új kazettát. Mikor ezeket elintézték, a kapitány, anélkül, hogy valakinek is szólt volna a dolgról, beült a fülkébe. Majd az egyik tiszttel a teljes legénységet felrendeltette a fedélzetre. A tiszt előadta, hogy a nyomozásban valamennyien részesedni fognak, ezért mindenki menjen le a fülkébe és nézze meg a bűntett színelhelyét. Már vagy hetven embert járt és nézett körül a fülkében, de egyik sem árulta el az utána következőnek, hogy bent látta a kapitányt, aki erre számított is. Belépett egy Alexander Pál nevű matróz. Nem vette észre, hogy a kapitány ott ül az egyik homályos szögletben, csak gyorsan fölemelte a padlón heverő kulcsokat meg a kést és eltávozott. A kapitány föllelékezett. Kiderítette már a tettest. A sok matróz közül csak egy érezte szükségét annak, hogy hamarosan eltüntesse a bűnjeleket.

— A Lipótvárosi Kaszinó közgyűlése. A Lipótvárosi Kaszinó március 14-én délelőtt tízenegyet órakor (V., Nádor-u. 10.) tartja meg báró Bánffy Dezső elnöke alatt rendes évi közgyűlést.

— A borzalmak országából. Sötétebb és rettenetesebb bűncselekményeket most sehol a világon el nem követnek, mint mostanában Oroszország területén. A forradalmiok törvényen kívül, a legmagasabb állású államférfiak a törvény segítségével vizsik végre szörnyű cselekedeteiket. Legkiáltóbb bizonyítéka ennek Durnovo volt belügyminiszter vallomása. Durnovo egy moszkvai októbriista újságban, a Moszkovszki Rjezs-ben önmagát leplezi le. Az ex-miniszter, aki jelenleg az államtanács tagja, elmondja, hogyan menekült meg attól, hogy a forradalmárok meggyilkolják. Durnovo elmondja, hogy valóságos vérszerződést kötött ebből a forradalmárokkal. A gyalázatos szerződés története, amelyet Durnovo megdöbbentő ezimussal beszél el, a következő:

— Egy napon egy, a börtönben fogva tartott forradalmár azt üzent nekem, hogy ha szabadon bocsátják, fontos titkot közöl velem. Megígértem neki, hogy szabad lesz, mire elmondta, hogy a forradalmárok halálra ítélték és csakis úgy menthetem meg életemet, ha szerződést kötök a forradalmárok vezéreivel.

— Miféle szerződést? — kérdeztem.
— Kölesönös életbiztosítási szerződést. Önök nem bántják a mi vezéreinket, mi pedig nem bántjuk önt.

Gondolkozási időt kértem és közöltem a tervet legügyesebb rendőrbiztosommal, aki régebben tagja volt a forradalmi bizottságnak. Ez melegen ajánlotta, hogy fogadjam el az ajánlatot. Ujra felhívtam a foglyot és közöltem vele, hogy elfogadom az ajánlatot. Erre a fogoly még a következőket mondotta:

— A látszat kedvéért azonban mindkét részről áldozatot kell hozni. Önök rendelkezésünkre bocsátanak egy rendőrbiztosot, akit meg fogunk gyilkolni, nehogy párthívünk gyanakodjanak reánk, viszont mi a rendőrség kezei közé szolgáltatunk egy jelentéktelen szerepet játszó forradalmárt.

— A kölesönös biztosítást — nyomorú Durnovo — megkötöttük és így történt, hogy engemet nem tettek el láb alól.

— Csipke-tanfolyam. Csetneki csipke-tanfolyam nyílik meg ismét e hó 27-én szombaton délután három órakor az Országos Iparegyesület első emeleti termében gróf Zichy Jenő-utca 4. szám alatt. A tanítás öt hétig tart minden szerdán és szombaton délután 3—5-ig.

— Házasság. Ifj. Szálka Albert eljegyezte Árovis Agócsát Kővesigeten.

Fülöp Jenő, kir. törvényszéki jegyző eljegyezte Szigethy Margitot Zalaezerszegen.

— Nászajándékok. Jegygyűrtük legelőnyösebben Polgár Kálmán művész ékszerlepelén, Budapest, VII., Erzsébet-körut 29., I. em. szereshetők be. Nagy képes album-árjegyzék bérmentve küldetik.

— Dalmácia visszacsatolása s Bosznia annexiója. Dr. Havass Rezső kir. tanácsos, a Magyar Földrajzi Társaság alelnöke, folyó hó 28-án, vasárnap, a szegedi Dugonics-társaságban felolvást tart Dalmáciáról Bosznia annexiójának kérdésével kapcsolatban. Dr. Havass Dalmácia régényes tájait az Uránia magyar tudományos színház gyönyörű képeiben fogja bemutatni.

A kolozsvári tragédia. A kolozsvári tragédiának számlomraméltó passzív főszereplője, Rösler Hugó tanárjelölt, akit kollégája, Krémer Márton halálosan megsebesített, belehalt sebeibe. Kihallgatni nem lehetett és így csak a tettesnek vallomása deríthet világosságot a sötét és véres drámaiba. Neviczky rendőrfogalmazó kihallgatta Krémert, aki elmondta, hogy halálosan gyűlölte kollégáját, aki jót tett ugyan vele, de azt mindig szemére lobbantotta, éreztetvén vele szegénységét. Bécsben párbajt is vívtak, amikor is Krémer sebesült meg. A párbajt után Krémer idegbetegségbe esett úgy, hogy ideggyógyintézetbe vitték. Később az ellenfelek kibékültek, de azért benne a régi gyűlölség megmaradt. Az ideu mindketten Kolozsvárra mentek. Krémer szegénysége miatt nem tudott rendes időben az idei semestere beiratkozni, s rektori engedéllyel kért haladékot a beiratkozásra, amit meg is kapott. Találkozott Röslerrel, aki felajánlotta neki, hogy lakják vele. Krémer elfogadta a meghívást. Krémer azt mondja vallomásában, hogy azután is folytonosan civakodtak egymással. Rösler mindig érezte, hogy csak kegyelemből ad neki szállást, ami annyira elkésértette, hogy elhatározta magát a végzetes tette. Hogy az öngyilkosságot nem ott követte el a szobában, annak az volt az oka, hogy amikor magára fogta a revolvert, az nem működött s elszaladt, hogy más fegyver után nézzon. A merénylet előtt Krémer bezárta a szoba ajtaját, azzal a szándékkal, hogy együtt fognak meghalni, s csak amikor a maga ellen irányított lövés csütörtököt mondott, tépte fel az ajtót és rohant el. A tett elkövetésének közvetlen okáról nem mondott Krémer semmit. A vizsgálat megállapította, hogy a gyilkosság elkövetése előtt közvetlenül még csak heves szóváltás sem folyhatott közöttük, mert Rösler a lövés pillanatában az íróasztal mellett ült és egy közömbös tartalmu levelet írt. Írás közben hátulról érte az első lövés, mert a lövés után a toll az utolsó leírt betűnél hirtelen felbillelt és hosszukás, rendetlen vonalat írt le. A második lövés már szemben érte Röslerrel, éppen a jobb szemébe hatolt, a cvikkere üvegjét szétörtte, s egynehány üvegszilánk be is furódott a golyóval a szembe. Krémer sebe súlyos, de nem életveszélyes. Fejen lötte magát, de a revolver félrecsuszott, a halántéka fölött két centiméterrel furódott be a golyó, anélkül, hogy halálos sebet ütött volna. Krémer Mártonnak rögeszméjévé vált a gondolat, hogy ő mindkettőjüket elpusztítsa, s ezzel napok, vagy tán hetek óta foglalkozott. Ezt az elhatározást elősegítette Röslernek vele való bánásmódja s amint tanuk vallják, az utóbbi időben különösen izgatott volt Krémer, de szándékát senkinek el nem árulta. Krémer abnormis, lelkiileg indiszponált ember volt, akit idegbaja ellen Kolozsvárt is több ideig kezeltek. Különböző lekenzei (Beszterce-Naszódmegye) születésű és szegény szülők gyermeke. Rösler szülei, akik Beszterczen laknak és jómódu száz iparosok, tegnap délután Kolozsvárra érkeztek és délután őket is kihallgatta Neviczky fogalmazó.

Prágában letartóztatott anarchisták. A tegnap letartóztatott anarchistákat, Woriceket és Kischowskít ma átszállították az országos törvényszékhez. Woricek bevallotta, hogy 1907-ben az Amsterdamban tartott anarchista kongresszuson társelnökké választották. Ennek a kongresszusnak napirendjén volt a budapesti forradalmár szocialistáknak az az indítványuk, hogy minden országban hadseregellenes tüntetéseket kell előkészíteni és a katonaköteles ifjusághoz manifestumot intézni, hogy háboru esetén tagadják meg az engedelmességet.

Letartóztatott házromboló. E hónap 18-án tudvalevőleg a Mohács-utca 10. számú házban lefolyt rombolás ügyéből kifolyólag a rendőrség többeket letartóztatott. Ugyanezért a büntért került tegnap Kotta János 34 éves lakatossegéd is letartóztatásba, akiről szintén bebizonyosodott, hogy a rombolásban részt vett.

Siemens kisasszony tragikus halála. Berlini előkelő körökben nagy részvéttel beszélnék mostanában Siemens Arnold, világhírű nagyiparos leányának tragikus haláláról. A fiatal leány Kairóban halt meg, ahová szülei társaságában utazott, hogy ott időző idősebb nővérét hazakisérjék. Mielőtt elutazott volna, szobaleánya tyukszem-mütétet végzett rajta, miközben kisebb sebet ejtett a lábán, amelyre azonban a leány ügyet sem vetett. Pekete harisnyát húzott, amelynek mérges festéke behatolt a sebbe és vérmérgezést okozott. A leány eltitkolta szülei elől sebeit, amelyet csak Kairóban vettek észre, amikor már nem lehetett segíteni. A szobaleány kétségbeesésében még urnője halála előtt öngyilkosságot követett el. Fölmetszette ereit és elvérzés következtében meghalt.

Prehisztórikus lelet. Mint Tatáról jelentik, az Eszterházyak kőbányájában robbantás alkalmával mammut-csontokra akadtak. A budapesti magyar királyi földtani intézet a lelet tanulmányozására dr. Kormos Tivadar geológust küldötte ki. A csontok gondos kiemelése közben sílexekre, korai kőszekőkre, tüzhely-nyomokra, tüznél megszenesedett állati csontokra bukkantak, melyek az ősember ottlétét kétségtelemé teszik. Legnagyobb érdeklődéssel várják a tatiak dr. Kormosnak a leletekre vonatkozó beszámolóját, aki Dornyay Béla kegyesrendi tanár segítségével végzi a kutatást.

Meggyilkolt öregasszony. Linzben ma reggel lakásán meggyilkolva találtak egy öregasszonyt. A gyilkossággal Romich Emil bécsi erdészgyakornokot vádolják, ki most Linzben tartózkodott. A bécsi rendőrség letartóztatta Romichot.

XVI. nemzetközi orvosi kongresszus. A király a XVI. nemzetközi orvosi kongresszuson való képviselővel József főherceget bizta meg. A megnyitó ülés augusztus 29-én lesz; a bezáró ülés szeptember 4-én. A második meghívókat a vezetőség április hóban, husvét után fogja egy a hazai, min a külföldi orvosoknak megküldeni. A külföldiek máris nagyszámban jelentkeztek tagokul. A jelentkezők a kongresszus főtitkárságának, VIII. Eszterházy-utca 7. szám alá küldendők be, a huszonötéves koronás tagsági díj pedig dr. Elischer Gyula egyetemi tanár nevére ugyanoda. A tagok nejei és leányai 12 korona 50 fillérvé tagsági díjat fizetnek.

Az elhagyott menyasszony. Berettyóújfalun történt az alábbi szomorú történet: Bene Margit, a falu legszebb leánya néhány héttel ezelőtt egy mulatságon megismerkedett egy mezővárosi legényvel. A fiatalok megértették egymást hamarosan s a mult héten abban állapodtak meg, hogy csütörtökön tartják meg az esküvőjüket. A legény azonban időközben meggondolta a dolgot s azt üzent a leánynak, hogy ráérnek még a lakodalommal egy pár hétig. A leány annyira szívére vette az üzenetet, hogy elkeseredésében négy doboz gyufának feloldott mérget megitta. A kétségbeesett leányt a gyilkos folyadék megölte.

Halálozás. Kott Ferencz negyvennyolcas tüzerhadnagy nyolcvanhétféves korában meghalt Magyarországon.

Sztrébula József negyvennyolcas honvéd 70 éves korában meghalt Alsódobason.

Szabadkán ma meghalt **Simonyi Lajos** 48-as honvéd nyolcvanötéves korában.

Diengfelder Zsigmond, aradmegyei földbírtokos, 80 éves korában Székelyudvarhelyen meghalt. **Vass Géza**, a „Szegedi Napló” felelős szerkesztője, apását gyászolja az elhunytban.

A nm. v. és köz. miniszter elismerő leiratával kitüntette.

Dr. Batizfalvy I. Z. főváros legelső

FOGORVOSI INTEZETE

áthelyezve: **Károly-körut 3. sz. alá.**

Fájás togak meggyógyítása Szájpadiás nélküli műfogak

Tartós fogtömések aranyhidak, koronák,

Fognúzások (altatásban is.) Jól használható fogszorok el-

Jótállás mellett mérsékelt szabott áron. készítése és behelyezése.

Vidékiek félnap alatt megkapják műfogalkat.

SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

(*) **Backhaus Vilmos.** Azok közül való, akik megszedik a hallgatóikat. Nem markol bele a lelkebe, nem gyújt meg elfelejtett, meghamvadt szenvedélyeket és nem idéz föl eskló, vonagló zokogást. Backhaus nem a nagy érzések mestere, hanem a technikaé, amelyvel elkápráztat, bámulatba ejt. Nincs lelke az előadásának és nem tombolnak benne viharzó szenvedélyek; inkább a megtanultságnak, mint a feltörő érzések kifejezésének a benyomását teszi. Kicsit zárkózott és kicsit hideg, de mindig világos, mindig értelmes és mindig káprázatos technikájú. A beethoveni mélységekig nem jutott még el; szintelenül játszott meg az As-dur szonátát és üresen hangzott el az ujjai alatt a „Harminezket változat”. Brahms már sokkal jobban megfelel az egyéniségének és éppen ezért a Haendel egyik témájára írt változataiból sok szépséget és finomságot hozott ki. A crescendói diadalmasan harsogtak és a fortissimóinál csak úgy zúgott az Ibach-Zongora. Legnagyobb sikerét a Chopin etudejei fényes megjátszásával aratott. Az A-moll etudeöt klasszikusan szépen adta elő. Brillánsul pezsgő, tiszta futamait és kitünő billentyűverését honorálta is a közönség és zúgó tapsokkal ísmétlésre kényszerítette a művészt. A Nocturne (Fis-dur) mélységes hangulatát már nem bírta visszaadni, de mindenért kárpótolt Mendelssohn Rondo capriccioso-jának teljesen egyéni felfogású megjátszásaért és a frappánsul kiemelt fináléért. A Royal-terem szépen megtelt és a közönség melegen fogadta a technika nagymesterét. (dó.)

(*) **A Nemzeti Színház ujdonsága.** Capus Alfréd új négyfelvonásos színművéből, amelynek bemutató előadása e héten, pénteken lesz a Nemzeti Színházban, holnap, csütörtökön fél 11 órakor tartják meg a főpróbát a sajtó megívott képviselői előtt. Az ujdonság mult év januárban a Comédie Françaiseben került először színpadra és azóta állandóan műsoron van és vele Capus legnagyobb színpadi és irodalmi diadalát aratta. A bemutató, ugyszintén a szombati és vasárnapi előadás iránt is a közönség körében, amely Capust a Nemzeti Színházban előadott „Szerencse” és „Ifjuságunk” című pompás színművei révén ismeri, rendkívüli érdeklődés mutatkozik.

(*) **Az „Izrael” miskolci bemutatója.** **Palágyi Lajos** társulata ismét derekas sikert vívott ki a miskolci közönség előtt. Bernstein szenzációs színműve, az „Izrael” került színpadra zsufolt ház-láz-érdeklődés s zajos tapsai közt. A siker javarésze a stílusos rendezésnek és az összevágó, kitünő előadásnak köszönhető. Utóbbiban **Vécsey Ilona** hatalmas drámai alakítása azokat is meglepte, akik e nagyjövő művésznőtől eleve sokat vártak. De Croucy hercegnőt játszotta annyi szenvedéllyel s mégis önmérsékléssel és annyi megható bensőséggel, hogy a közönség tetszésének minden felvonás után számtalan kihívásokban adott kifejezést. Mellette különösen **Palágyinak** volt szerencsés estéje: **Thibault** herceget megdöbbentő realizmussal játszotta. **Stella Gyula** és **Doktor János** szintén teljes mértékben megérdemelték a közönség elismerését.

(*) **A Kisfaludy-Társaság** ma délután tartotta meg az Akadémia heti ülésstermében e havú rendes felolvasó ülését **Boöthy Zsolt** és **Berzeviczy Albert** együttes elnöklésével. Az ülés megnyitása után **Vargha Gyula** főtitkár jelentette be, hogy a legutóbbi közgyűlésen rendes tagnak megválasztott **Sebastyén Gyula** muzeumi igazgató ör és a levelező tagokul megválasztott **Hevesi Lajos**, **Moldován Gergely** és **Yolland Artur** levélben köszönték meg megválasztásukat. A folyó ügyek előterjesztése után a felolvasásokra került a sor. Elsőnek **Bársony István** lépett a felolvasó asztalhoz és bemutatta „Holdkelte előtt” című igen sikerült elbeszölését. A megjelent nagyközönség lelkes tapsokkal honorálta a szép novellát. Utána **Hegedűs István** „Két szicíliai ifju legendája” címen két latin költemény műfordítását olvasta fel. A gyönyörű költemények kiválóan tetszettek s ezért zajosan megtapsolták a műfordítót. Majd **Négyessy László** olvasta fel „Petöfi fejlődésének egy mozzanata” című tanulmányát. A megjelentek mindvégig fo-

Ha fáj a feje ne tévóvázzék hanem **Beretvás-pastillát** használjon azonnal

mely 10 perc alatt a legmakacsabb migránt és fejfájást elmulasztja. Készíti **Beretvás Tamás** gyógyszerész Kispesten.

Ára 1 korona 20 fillér. Orvosok által ajánlva.

Kapható minden gyógyszerárban. Három dobozról ingyen postai szállítás.

kozódó figyelemmel hallgatták a mély tanulmányra valló felolvasást és végezetül lelkesen megtapsolták az előadót. Az utolsó felolvasó *Vargha Gyula* főtítkár volt, aki *Mészáros Gyula* vendégnek néhány sikerült fordítását török költeményből mutatta be. Különösen tetszetek a *Gazel*, *Kijatháné*, *Nizrav Hodja* című versek. A felolvasó ülés után zárt ülést tartott a társaság, majd vacsorára gyűltek össze a Continental-szállóban.

(*) **Fiatallírók premiéréje Nagyváradon.** A nagyváradai Szigligeti Színház igazgatósága elfogadta márczius elején való előadásra három fiatal magyar író egy-egy felvonásos darabját. Ezzel az alkalommal *Mohácsi Jenő* a Tháliában sikerrel előadott „Hamu”-jával, *Juhász Gyula* „Szép esőndősen” és *Marion Manó* „A gyermek” című darabjával fog a közönségnek bemutatkozni.

(*) **„Morál.”** A Vígsházban szombaton a „Morál”-nak, *Thoma Lajos* háromfelvonásos vígjátékának lesz a bemutatója. *Thoma*, aki mint humorista lett híressé, már a „Viczinális” (Loksalban) című előző darabjával is szép sikert ért el, de ez mesze felülmúlta új műve, a „Morál”, amely mindenütt, ahol bemutatják szenzációt keltezt. Derült szatírával gunyolja ki *Thoma* azokat, aki a morált csak hirdetik, de önmagukra nézve nem tartják kötelezőnek; másrészt a közönségekben folyó kedves humorral világítja meg, hogy éppen az erkölcs hívatásos öreit is mily kényes helyzetekbe kényszeríti kötelességük, hogy legalább a morál látszatát menessék meg. Az újdonságot vasárnap és hétfőn megismétlik, azután pedig a játékrend egyéb darabjaival fog a műsoron változkozni.

(*) **Uj színház Déván.** Gróf Apponyi Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter leiratban értesítette Déva város közönségét, hogy egy építendő színház céljaira husz éven keresztül évi 32000 korona államsegélyt engedélyez. A város legközelebbi közgyűlésén tanácskozni fog azon módzatok fölött, miként szerezze be a színház építésére szükséges többi költségeket.

(*) **Hangverseny.** A Lovas-féle zenekonzervatórium akadémiai előkészítő iskola most este tartotta saját nagy hangversenytermében ezidei első nyilvános hangversenyt növendékeivel. Műsoron volt *Stamitz* zenekari Triója, *Goldmark*, *Pergolesi*, *Paderewsky*, *Boccherini*, *Chopin*, *Bloch*, *Merkler*, *Fanyves*, *Beliczay* művei, melyeket a legszebb előadásban interpretáltak a növendékek.

(*) **Fizemelés dirigálás közben.** *Strauss* *Richard* Elektraja ugyancsak nagy erőpróbának teszi ki a közreműködőket. Erre fájdalmas példa a *Schuch* főzeneigazgató esete. *Schuch* dirigálta a szenzációs opera drezdai előadásait. Az Elektra harmadik előadásán az történt, hogy tuleröltetés folytán kifecizmitotta jobb karját, még pedig a váll tájékán. Óriási fájdalom dacára *Schuch* nem távozott a karmesteri székből. A lelkes közönségnek sejtelmé sem volt a balesetről, mely a közkedvelt karmestert érte és amikor vége volt az előadásnak, *Schuch*nak még mindig hajlongania kellett a tapsoló publikum előtt. De másnap már ágyba kellett fektetni és az orvos feltétlen nyugalmat rendelt a páciensnek. Jó ideig kell még az ágyat őriznie s azontúl is hetekig nem szabad mást dirigálnia, mint legfeljebb a szelid *Mozartot* és a jámbor *Webert*.

(*) **Benczur festménye a messinaiak javára.** *Benczur Gyula*, a festőmesterek iskola igazgatója, *Kossuth* *Ferencz* kereskedelmi miniszternek, mint a messinai segítő-akció elnökeinek felhívására pompás képet festett az olaszországi földrendezés-sújtottak javára. Az allegorikus képen a mitológiai *Vulkán* látható, amint segédeivel a tűzhányó hegy mélyében dolgozik, s főnn a külvilágban őszömlanak a klasszikus épületek, paloták és templomok. *Benczur* a képet már elküldte *Kossuth*-nak, aki azt a segítőbizottság rendelkezésére bocsátotta.

(*) **Gyermekszínház.** *Feld Mátyas* énekes és táncos varázsgőzének, „Hüvelyk Matyi, vagy az elvarázsolt királyleányok”-nak még egyre olyan a vonzóereje, hogy a legutóbbi vasárnapi előadását is teljesen zúfolt ház tapsolta végig. Nemesak a látványosságokban és kacagató jelenetekben bővelkedő újdonság gyakorol nagy hatást a gyermekvilágra, hanem a kitűnő „Péter és Pál” majomparódia is. Holnap, csütörtökön ismét „Hüvelyk Matyi” kerül színre. Jegyek válthatók a szokásos elővételi helyeken és a színház pénztáránál (Révay-utca 18.). Az előadás 4 órakor kezdődik.

(*) **Az Országos Színészegyesületből.** Az Országos Színészegyesület központi igazgató tanácsa legközelebbi rendes ülését márczius hó 2-án, kedden délután három órakor tartja a színészpályában. Erre a tanácsülésre *Komjáthy János* és *B. Szabó József* vidéki tanácsosokat hívták be.

(*) **Nagy opera-est a Műcsarnokban.** A nemzetközi grafikai kiállításon, a városligeti Műcsarnokban csütörtökön, e hó 25-én nagy opera-est lesz, melyen a honvédzenekar, *Bachó István* vezetésével, a következő rendkívüli gazdag műsört adja elő 1. Rossini: *Tell Vilmos*-nyitány. 2. Mascagni: *Részletek a Paraszt-bécsiülettől*. 3. Verdi: *Egyveleg az Árezosbálból*. 4. Planquette: *Cornevillei harangok*. 5. Verdi: *Ábránd az Aidából*. 6. Suppé: *Bocaccio-nyitány*. 7. Gounod: *Ábránd a Zamorai saroból*. 8. *Bachó*: *Olasz dal*. és tánc egyveleg. A kiállítás este hét órakor nyílik s a hangverseny fél nyocztól tizenegyig tart. Az egykoronás pénztári jegyeken kívül a tag- és a családtagjegyek is érvényesek.

(*) **A nemzetközi grafikai kiállítás díjai.** A Képzőművészeti Társulat nemzetközi grafikai kiállításának zsürije a „Művészet” kiadói által eredeti rajzra adományozott 1000 koronás díját *Glatz Oszkár* „Olvasó öreg ur” című szénrajzának ítélte oda.

(*) **Hangversenyek.** *Varró Margit* zongoraművész és *Son Henrik*, a m. kir. Opera első gondnokosa holnap — csütörtökön — este fél 8 órakor a Royal-tőreben érdekes hangversenyt rendez, amelyen *Corelli*, *Bach*, *Haendel*, *Locatelli*, *Rameau*, *Couperin*, *Muffat*, *Porpora* és *Scarlattai* művei kerülnek előadásra. A *Svacedström*-négyes busu-dalstéje szintén holnap — csütörtökön — este lesz az Országos Zenekadémia termében.

A *Hubay-Popper* 4-ik és utolsó Trió-estéje pénteken, február 26-án este fél 8 órakor lesz a Royaltermében *Bachhaus* *Vilmos* zongoraművész közreműködésével. Jegyek a *Harmónia*-zeneműkereskedésben kaphatók.

A vasárnapra hirdetett *Grünfeld*-hangversenyt egy héttel későbbre odázták, mert *Környei* vidéki vendégzereplése akadályozta a közreműködésben.

FŐVÁROS.

A gázgyár.

Budapest, február 21.

A főváros bizottságot küldött ki, amelynek a feladata a gázvilágítás kérdésének tanulmányozása volt. A bizottság ma délelőtt ülést tartott *dr. Bárczy István* polgármester elnöklésével. A gázvilágítást *dr. Buzáth János* előadó ismertette és előadta a bizottság kebeléből kiküldött szakbizottság jelentését. A jelentés szerint a középítési ügyosztály és igazgató azt javasolják, hogy a pesti oldalon létesítsék egy százezer köbméter évi termelőképes gázgyárat, amely részét és ezzel lássák el az összes gázfogyasztást.

A bizottság hozzájárult ehhez a javaslatához és helyteli azt a tervet is, hogy a terveket nemzetközi pályázat útján döntsék el, de magasabb pályadíjak kitűzését kívánják. A pályadíjak fölött bizottság fog dönteni.

Az előadó referátuma után *dr. Bárczy István* polgármester kijelenti, hogy az albizottság jelentését teljesen megnyugtatónak tartja. Ami a pályaterveket illeti, a bíráló bizottságnak husz tagban való megállapítását sokálja és összeállítását helyteleníti, mert szerinte a zsürit tisztán szakértőkből kell összeállítani. Már csak azért is kívánatos a zsürinek a minimumra való redukálása, mert tudvalevő, hogy csak olyanok vesznek részt az ilyen kiküldetésben, akiknek ezért megfelelő és pedig elég magas tiszteletdíjat biztosítanak. Fontosnak tartja végül, hogy a pályázatban kiirassék az, hogy a főváros a kivétel tekintetében teljesen fentartja magának a szabad kezet.

Márkus József bizonyos módosításokkal, amelyek teljesen fedik a polgármester észrevételeit, elfogadja az albizottság javaslatát. A pályázatban határozottan és nyíltan ki kell mondani, hogy a pályadíj elnyerése sem a művezetésre, sem a kivitelre nem ad jogot. A zsürit illetőleg az albizottság jelentését abszurdumnak tartja. Ennek a zsürinek olyan kérdésekben kell döntenie, amelyek teljes technikai készültséget igényelnek és így ebben a zsüriben laikus elemeknek helyük egyáltalán nem

lehet. A laikus elemeknek a zsüribé való bebecsátása teljesen megkísérlet a pályázat sikerét. E kérdésben osztja a polgármester nézetét; szerinte a zsüriben a polgármesteren kívül, akinek abban feltétlenül részt kell vennie, már csak azért is, hogy a kérdés minden fázisáról tájékozva legyen, csak szakértők, még pedig többségben külföldi szakértők, foglalhatnak helyet.

Az elnök felkérésére *Kalmár* főmárnok a munkabérekre vonatkozóan kijelenti, hogy azok önébér szerint vannak megállapítva, de különben is ennek a kérdésnek a pályázatra valami nagy jelentősége nincsen.

Dr. Plathly György a fejlesztési programot elfogadja, de ellene van annak, hogy a vezetés a hidakon át történjen. Ő vizalatti alagutakon át szeretné vezetetni a csöveket. Ami a zsürit illeti, osztja a polgármester felfogását, csak azt szeretné, hogy a külföldiek és belföldiek egyenlő arányban legyenek a zsüriben képviselve.

Dr. Ripka Ferencz és *Steinhardt Antal* felszólalása után *Földváry Imre* javasolja, hogy a kitűzött pályadíjakat a duplájára emeljék fel. *Aszóth Emil* műegyetemi tanár a hidakon át való csövezetést ellenzi, *Heuffel Adolf* középítési igazgató is a hidakon át való csövezetést pártolja. *Boross Soma* felszólalása után *dr. Bárczy István* polgármester elnök bezárta a vitát és szavazásra bocsátotta az egyes kérdéseket. A bizottság a fejlesztési programot elfogadja. A pályadíjakra vonatkozólag magáéval teszi az albizottság javaslatát. A munkavezetést illetőleg hozzájárul *Márkus József* módosításához.

A zsüri összeállítását illetőleg úgy határoz, hogy abban három belföldi és három külföldi szakértő foglaljon helyet és a zsüri elnöke a polgármester legyen.

Ezzel az ülés véget ért.

(*) **A lipótmezei tébolyda másod orvosainak bajai.** A lipótmezei állami elmeegógyintézetnek másod orvosai állásait a törvény ideiglenes jelleggel ruhazza fel s így a közintézeti elmeorvosi pályától az orvosok lehetőleg távolmaradnak. Az elmeegógyintézet másod orvosok most mozgalmat indítottak eme rendelkezés ellen. A belügyminiszterhez fordultak ebbéli kérésükkel, aki megígérte, hogy mindent el fog követni, hogy a jövő évi költségvetés keretében ezek az állások már véglegesíthetők legyenek.

(*) **Meggyanusított bizottság.** Néhány lap azt írta a Csalogány-utca egyik házának kisajátítási ügyében, hogy az illetékes bizottság a főváros kárára járt el. Ma a bizottság tagjai *Kun Gyula* tanácsnok vezetésével fönt jártak *dr. Bárczy István* polgármesternél és elégtételt kértek tőle. A polgármester megígérte, hogy szigoruan el fog járni az ügyben.

(*) **Vegyvi vizsgálat.** A gyógyszerellenőrzőbizottságok hivatalos vegyi vizsgálatával eddig *dr. Lengyel Béla* egyetemi tanár volt megbízva. *Lengyel* tanár ajánlatára most kérdést intéztek *dr. Molnár Nándor*-hoz, mint a Gyógyszerész Egylet vegyvizsgáló-állomásának vezetőjéhez, hogy hajlandó-e a különlegességi vizsgálatokat ezentúl elvégezni. Az egyetel bekegyezésével *dr. Molnár* most adott igenlő választ a belügyminisztérium kérdésére és így a hivatalos vegyi vizsgálatokat ezentúl az Országos Gyógyszerész Egylet vegyvizsgáló intézete fogja megejteni.

(*) **Nem kell kerékpáradó.** A Magyar Kerékpáros-Egyesület négytagú küldöttsége ma délelőtt tisztelt *Rózsavölgyi Gyula* alpolgármesternél, akit arra kért a küldöttség, hasson oda, hogy a főváros a kerékpár-adót törölje el. Az alpolgármester válaszában kifejtette, hogy a kívánt reformot csak a főváros közgyűlése léptetheti életbe.

(*) **Gyógyszertárak és drogériák vizsgálatai.** Az elmúlt hónapban a fővárosi tisztviselői hivatal összesen 84 gyógyszertárt vizsgált meg. A megvizsgált drogériák száma 39. Ilyen tömeges vizsgálatok alkalmából a jelenlegi az első eset, amikor semmi kifogásolni valót nem találtak sehol sem és titkos szereket sem kellett a gyógyszerkereskedésben elköszönni.

Angol készpénzrendszerű

országosan ismert első-rangú urí szabó-termek szállít mérték szerint, kifogástalan kelméből, többszöri próbával. prima munka.

Téli kabátot . . 35 frtért
Smoking-öltönyt 35 „
Frakk-öltönyt . 45 „
Prima öltönyt . 30 „

IV. kerület, Belváros
Magyar-u. 3.
I. emelet. Telefon 116-50.
Kassuth Lajos-u. meliét

Nyílttér.

Előzetesben közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Dr. KÁLLAY ZOLTÁN

jogi szemináriuma

Budapest, IV., Magyar-utca 3.

Kiváló sikerrel s alaposan készít elő az alapvizsgáktól az ügyvédi vizsgáig bármely jogi vizsgára. Nem tévesztendő össze hasonló intézetekkel.

A Magyar Országos Központi Takarékpénztár igazgatósága és felügyelő-bizottsága mélyen megrendült szívvel jelenti, hogy

HODOSSY IMRE

ur

az intézet igazgatóságának elnöke 1909. év február hó 24-én d. e. 8^{1/2} órakor elhunyt.

EGYESÜLETEK.

(—) Előadás a nemzetiségi kérdésről. Az Országos Magyar Szövetség által rendezett felolvasások idei sorozatát most nyitotta meg az Újvárosi ház előjárósági ülésében a szövetség elnöke, *Bercsik Árpád*, aki nagy tetszéssel fogadott elnöki megnyitójával utalt a magyarság látható és fokozatos fejlődésére és arra a nemzetközi szükségre, amelyet a magyarság erősödése és a magyar egységes nemzeti állam örök időkre fennmaradása képez. A felolvasó *Jancsó Benedek* történelmi adatokkal igazolta, hogy az oláhság feltűnő szaporodása csak optikai csalódás és minden kétséget kizáró azíránt, hogy a magyarság fajok és nemzetiségek harcában elbukik. Csak az szükséges, hogy a magyar társadalom és a kormányzat az oláhság által tényleg szorongatott magyarság segítségére siessen és ha ez a segítség állandó és erős lesz, az erdélyi magyarságot nem kell féltetni. A termet zsufozásig megtöltő hallgatóság az előadást zajos tetszéssel fogadta. A következő felolvasást *Ajtay József* márczius 2-án este hat órakor tartja „Küzdölem a nemzetiségi törekvések ellen” címen.

(—) A Magyar Filozófiai Társaság e hó 25-én (csütörtök) hat órakor a K. M. Természettudományi Társulat ülésében (Esterházy-utca 14. szám) közgyűléssel egybekötött felolvasó ülést tart.

Mulatságok.

** Országos bucsu a Vigadóban. Az Országos Gyermekvédő Egyesület leányosztálya márczius 2-án, kedden délután fél öt órakor a pesti Vigadóban országos bucsut rendez. A gyermekek mulattatására mindenféle tréfásjáték szolgál a falusi mintára tervezett bucsuvásárba. Lesz falusi bolt, korema, mézes-sátor, stb. S azokon festői népviseletbe öltözött hölgyek árulnak. A nyílt színpadon folyton látható lesz sokféle mulattató előadás. A felnőttek szórakoztatására fél kilenc órakor kezdődik a kabaré és más színelőadás. Belépődíj a bucsuba gyermekeknek 1 korona, felnőtteknek 2 korona.

** A VI. ker. Fodrások Köre márczius 4-én, csütörtökön, Aradi- és Izabella-utca sarkán levő Szalay-féle vendéglő helyiségeiben rongyos-bált rendez.

** A Ferencvárosi orna Club bálja e hó 27-én, szombaton este tartja a FTC. ez évi bálját a Magyar Tisztviselők Országos Egyesülete helyiségében (VIII. Esterházy-u.). Az érdeklődés a bál iránt nagy arányokat ölt. FTC. bálját, amely az előző években oly fényes sikerekkel végződött, ez évben helyszülke miatt, a kerületi helyiségek elkerülésével, a tisztviselők társaság és környezete helyiségeiben rendezi. A tánc-

rendekről és művészi kivitelű rendezői jelvényekről a klub vigalmi bizottsága gondoskodik. A zenét *Csóka Józsi* cigányzenekara szolgáltatja. Mindennemű értesítéseket a bál iroda ad. (Ferencz-kört 9—11. Telefon: 60—20.)

TÖRVÉNYSZÉK.

§ A bajai milliós főnyeremény. A szegedi kir. tábla *Kray Imre* táblai elnök elnöklésével ma reggel kezdte meg a bajai milliós sorsjegy-pör tárgyalását. Az ügyet dr. *Perjessy Mihály* bíró adja elő, a vádat *Trayber Vincze* főügyész képviseli. *Perjessy* előadó egész délelőtt a bünpor terjedelmes anyagát ismertette. Előadta, hogy a kettős számú könyvben vakarás látható; a nyilvántartó-könyvben éppen a sorsjegyszámra pecsétet ütöttek és a sorsjegyben szintén törles látható. A délutáni tárgyaláson *Perjessy* bíró befejezte előadását az új valloások ismertetésével. A vádlottakat csütörtökön hallgatják ki.

§ A plébános panasza. A soroksári plébánia esperes-plébánosa, *Schlager Árpád* hónapokkal ezelőtt díszes ornátust rendelt meg *Hausner Frigyes* egyházi felszereléseket szállító kereskedőnél, aki a pénzt azonban, amely ötezerhat száz koronára rugott, sehogy sem tudta megkapni. Ha a plébánost pörölte, akkor az volt a kifogás, hogy a plébánia tartozik, amikor pedig a plébániát pörölte a kereskedő, az volt a perbeli kifogás, hogy a plébános vásárolta az ornátust, tehát azt annak kell megfizetni. Végre is *Hausner* elvesztette a türelmét s miután a római pápához is hiába appellált, levelet írt a plébánosnak, amelyben azzal fenyegette meg, hogy csalásért feljelenti. A plébános felelete az volt, hogy zsarolás miatt pörbe fogta a kereskedőt. Ma tárgyalta ezt a pört *Makucz bíró* tanácsa, amely előtt *Hausner* dr. *Várkonyi Oszkár* védte. A bíróság, tekintettel a tulajomó enyhítő körülményekre, elítélte *Hausner* hatvan korona pénzbüntetésre.

§ Éjjeli rablótámadás. A pestvidéki törvényszék esküdtbírósa ma folytatta *Uhercsák Mihály*, *Lovas József* és ifjú *Hajdu Pál* juhászbojtárok halálközeli súlyos testisértési és rablási bűnügyét. A három juhászbojtár a múlt év augusztus 19-én éjjel fél 12 óra tájban Dömsödön idős *Kovács Gergely* tanyájára becsontak, hogy onnan jószágot lopjanak. Itt azonban meglepetés érte őket, mert idős *Kovács Gergelyt* s fiát, ifj. *Kovács Gergelyt* és *Kovács Gábert* az istálló közelében alva találták. A három alvó embert azután botokkal úgy összerverték, hogy *Kovács Gergely* belehalt sérüléseibe, ifj. *Kovács Gergely* és fia *Kovács Gábor* pedig súlyos sérüléseket szenvedtek. A rablást azonban nem hajhatták végre, mert a lárma elkerült tanyabeliek elzavarták őket. A mai tárgyaláson a kérdések szövegezésé után dr. *Publik Ernő* kir. ügyész terjesztette elő a vádat, utána dr. *Baumfeld Lajos* és dr. *Tóth Kálmán* védők mondták el védbeszédeiket. Az esküdtek bűnösnek mondták ki *Uhercsák Mihályt* a halált okozó súlyos testi sértés és rablás kísérletének büntetésében, *Lovas Józsefet* és ifj. *Hajdu Pált* a súlyos testi sértés és rablás kísérletének büntetésében s ezért a bíróság *Uhercsákot* 6 évi fegyházra, *Lovas Józsefet* 2 és fél évi fegyházra, ifj. *Hajdu Pált* pedig 2 évi fegyházra ítélte. Az ítélet ellen a védők és vádlottak semmisségi panaszszal éltek.

Klisék

amelyek megjelentek az Egyetér. és vasárnapja ingyenes heti mellékletben

olcsón eladók

az Egyetértés kiadóh. vatalában

Eötvös-utca 32.

KÖZGAZDASÁG.

Székely Ferencz a bankkérdésről.

Budapest, február 24.

Érdekes s minden tekintetben értékes estélye volt ma a Fővárosi Kereskedők Egyesületének, amelynek felkérésére *Székely Ferencz*, a Belvárosi Takarékpénztár elnök-vezérigazgatója előadást tartott: a bankkérdésről. Az előadás este 8 órára volt hirdetve, de már fél 8-kor zsufozásig megtöltötte a *Saskör* földszinti dísztermét a megjelent előkelő és szakértő közönség, melynek soraiban ott volt *Mösmer József*, *Polónyi Géza*, *Gelléri Mór*, *Guttman Miksa*, *Maróthi Fürst Bertalan*, *Egger Gyula*, *Békeffy Géza*, *Breitner L. Zsigmond*, *Bóross Soma*, *Hahóthy Sándor*, dr. *Eulenberg Salomon*, *Kramer Károly*, *Ehrlich G. Gusztáv* stb. Általános érdeklődés mellett foglalt helyet az emelvényen az illusztris előadó. Előadása, mely igen sikerült szabad előadás volt, meglepő könnyedséggel és világsággal tárgyalta a bankkérdés aktuális részeit s a megjelentekre élvezetes modoránál a meggyőző érveivel fogva, mély benyomást gyakorolt. *Székely* előadása annyira sima és annyira szabatos volt, mint hogyha egész életét a katedrán töltötte volna és ebben van nagy hatásának a titka is, mit a jelen voltak az előadás végeztével, majd később a vacsoránál lelkes ünnepléssel honoráltak. Magának az előadásnak hiteles szövege, minthogy maga az előadó sem írta azt le, nem áll rendelkezésünkre, mindazonáltal feljegyzéseink alapján a következőkben ismertethetjük:

Bevezető szavaiban utal *Székely* arra, hogy a jelenlegi zavaros bel- és külpolitikai viszonyok között a bankkérdés letereltetett arról az alapról, amelyen szigoruan elbírálandó lenne: a gazdasági alapról. Ő azonban a napi politika szempontját teljesen mellőzi és tisztán csak gazdasági szempontból szól a kérdéshez. Főadatát tisztán abban látja, hogy mint gyakorlati kereskedő, a gyakorlati gazdasági politika szempontjából, még pedig nem egyik, vagy másik osztály, hanem az ország gazdasági szempontjából fejtsse ki nézeteit.

E rövid bevezetés után áttér a bankkérdés ismertetésére. Rámutat arra, hogy az ország tulajdonos nagy többsége az önálló bank híve, még pedig részint politikai, részint hazafias szempontból. Ezt a kérdést azonban érzelmi szempontból kezelni nem lehet. A bank-ügy annyira fontos gazdasági kérdés, hogy azt a politikának alárendelni nem szabad. Széles történelmi alapokon ismerteti a bankügy fejlődését *Széchenyi „Hitel”-ének* megjelenése óta napjainkig s kimutatja, hogy az egyáltalában nem kétséges, hogy az önálló bankhoz jogunk van s annak megosnálására képességeink is vannak. Hiszen a 48-iki alapvető törvények elismerik az önálló bankhoz való jogunkat s 1867-ben gróf *Lónyay Menyhért* küzdött az önálló bankért, amelyet azonban a történelmi fejlődés nem nekünk, hanem Ausztriának adott meg.

Az elnyomatás korában természetesen az Osztrák-Magyar Banknak módjában volt Magyarországon érvényesíteni nagy befolyását, míg a paritás a bankkérdésben, legalább névleg, 1887-ben állított fel, midőn az Osztrák-Magyar Bank szervezetének mai kiépítése befejezést nyert. Azóta a függetlenségi párt programja állandóan támadta ugyan a közös jegybankot, az azonban szilárdan állott, sőt nem lehet kétségbe vonni azt, hogy az Osztrák-Magyar Bank ma az európai bankok egyikévé fejlődött. Jobb és modernebb az angol és a német banknál, legföljebb csak a francia bankot helyezhetjük eléje. Kétségtelen, hogy az ily módon megerősödött Osztrák-Magyar Bankkal szemben is feltétlenül jogunk van 1911. január 1-én felállítani az önálló bankot. Senki sem vonhatja kétségbe azt sem, hogy meg is tudjuk csinálni, mert hiszen ha a hazai tőke nem lenne rá elégséges, külföldi pénzcsoportok bármely pillanatban készséggel becsátának rendelkezésünkre a szükséges összeget, úgy, hogy nyolcz nap alatt meg lehetne csinálni az önálló bankot.

Más kérdés azonban, hogy mit nyernénk vele. Semmit. Veszíteni, veszíteni. A közös bank az nekünk, ami a vízvezetéknek a csőhálózat: összeköttetés bennünket a nyugoti nagy pénzpiacokkal. Az Osztrák-Magyar Bank az a kiegyenlítő eszköz, amely biztosítja a világpiacot és a hazai piac között az érdekek azonosságát és az áru- és értékgazdálkodás állandó realitását. Ha megszüntetnők ezt a kiegyenlítő fórumot, akkor nagy veszteségek lennének az értékpapírjaink visszaváltásából.

E tekintetben magáévá teszi Kornfeld Zsigmond ismert szakvéleményét. Rámutat arra, hogy már most a bizonytalanság szülte helyzet is káros a hitelviszonyainkra, a záloglevél-piaczon általános a pangás, az építkezések pedig csak a legnagyobb áldozatok árán lehetségesek. Másik hátránya a külföldi banknak az, hogy vele szemben az önálló osztrák bank lenne a hatalmasabb és elnyomná az alárendelt magyart.

Nyilatkozott Székely a kartel-bankról is. Mindjárt rámutat arra, hogy e kérdés helyes elbírálását megnehezíti az a körülmény, hogy a közvélemény tájékozatlan a kartel-bank mivoltáról. A kormány nem nyilatkozott egész világosan és így kérdés, hogy a kartel-bank nem lenne-e más, mint az Osztrák-Magyar Bank egyszerű kettéválasztása s csak más név alatt változatlanul folytatná működését. Ezért pedig igazán nem érdemes nagy áldozatot hozni. Viszont pedig, ha csakugyan önálló magyar és önálló osztrák bank állítanánk fel, igen fontos kérdések tisztázandók még a kartelra vonatkozólag. A fontosabb kérdések a következők:

1. Elfogadják-e az osztrák közpénztárak a magyar pénzt és viszont. Tehát azonos lesz-e a váltópénzforgalom.

2. Kiterjed-e a bankkartel a *leszámitolási* kamatlábra is. Mert a legnagyobb bajok származhatnak abból, ha Bécsben más lenne a *leszámitolási* kamatláb, mint Budapesten.

3. Felmondhatatlan-e a kartel egy bizonyos időn belül. Mert képzeljük el azt a krízist, amely bekövetkezne akkor, hogyha Magyarországon gazdasági válság állana elő és a saját üzletét féltő osztrák bank akkor bontaná fel a kartelt, amikor arra nekünk a legnagyobb szükségünk lenne.

4. Rendezett valuta alapon áll-e a két kartel-bank, vagy legalább is a mai állapot alapján. Ha igen, melyik lesz megbízva a deviza-operációkkal.

Mindezek alapján Székely Ferenc azt a következtetést vonja le, hogy tisztán *gyakorlati szempontból* nem tartja az ország érdekében valónak a közös jegybanktól való eltérést.

Az előadást a megjelentek zafos tetszéssel fogadták, s azután az emeleti étterembe vonultak fel vacsorára, ahol lelkes ünnepeltetésben részesítették Székely Ferencet.

A tőzsdéről. Az utóbbi napok háborus izgalmai után végre a tőzsdéken is felülkerekedett a higgadtabb irányzat s ma már a tőzsde tagjai nem riadoztak a Bécsből szelnek eresztett háborus hírekre. Hogy a forgalom mind ennek dekára gyenge volt s általános lanyhaság uralkodott, az annak az amerikai jelentésnek tudható be, mely Berlienen át érkezett hozzánk s amely azt a félelmet keltette, hogy Amerika ismét gazdasági válság küszöbén van. A forgalom ma az értéktőzsdén meglehetősen gyenge volt, a kurzusok is a tegnapi nívó körül mozogtak. A helyzetet egyébként kedvezőbbé itéli meg, amit az is mutat, hogy az árfolyamok további esőkkenést ma csak átmenetileg szenvedtek s az üzlet folyamán újra visszanyerték tegnapi záróárfolyamukat. Így az osztrák hitel mely tegnap 621-el zárult, ma megnyitáskor 617½ volt, de hamarosan 620½-re javult, a magyar hitel viszont a tegnap 721-es zárókurzusát ma ugyan csak fennjartotta. A gabonatőzsdén a politikai

helyzetet ma szintén nyugodtabban itélték meg. Az üzlet mindazonáltal lanyhán indult, néhány cégnek fedezési vásárlásra azonban délfelé szilárd volt az irányzat. A forgalom ugyan rendkívül megesappant, általánosságban azonban az üzletkedv ma távolról sem olyan, mint az előző napokban volt.

Fizetési képtelenségek. A bécsi hitelezői védőgyűlést a következő fizetési képtelenségeket közli: Horvát Ármán kereskedő, Szatmárnémeti; — Frankl M. és társa kereskedő-cég, Kiskunhalas; — Geiger Bernát kereskedő, Felsőöreg; — Smolka Arnold kereskedő-cég, Budapest.

A Magyar Kereskedelmi Hitelbank közgyűlése. A Magyar Kereskedelmi Hitelbank r.-t. ma tartotta dr. Schreyer Jakab elnöklété mellett III. rendes közgyűlést, amelyen a következő zárszámadások terjesztettek elő:

Mérlegszámla. Vagyoni: Pénzkészlet 1908. december 31-én 286.283,32 K, követelések bankoknál és a postatakarékpénztárnál 428.667,44 K értékpapírok és azok folyó kamatai 1908. december 31-én 396.563,61 K, váltótárca 6.895.040,85 K, adóssok értékpapírfedezet mellett 1.283.732,08 K, egyéb fedezet mellett 194.142,86 K, alapítási és szervezési költségek 18.260 K. Összesen 9.502.700,16 K.

Teher. Részvénytőke 3.500.000 K, tartalékalap 70.000 K, hitelegyleti és nyílt számla osztálybeli biztosítéki alap 173.128,92 K, letétek: takarékbetét könyvekre 2.095.190,18 K, folyószámlában 2.153.455,79 K, fél nem vett osztalék 850 K, átmeneti kamatok 53.203,03 K, különféle hitelezők 1.143.349,93 K, nyereségáthozat 1907. évről 9920,69 K, folyó évi nyereség 301.601,62 K. Összesen 9.502.700,16 K.

Veszteség- és nyereségszámla. Veszteség: fizetett és tökösített takarékbetét kamatok 69.883,76 K, fizetett és tökösített folyószámlai kamatok 61.777,58 K, tökekamatadó 13.166,14 K, hivatalnokok és szolgák fizetése és lakbéré 82.412,95 K, házbér, fűtés, világítás és egyéb üzleti költségek 54.986,98 K, adó 29.188,58 K, leírás alapítási és szervezési kiadásokból 11.630 korona, leírás kétes követeléseknél 59.639,47 K, nyereségáthozat 1907. évről 9920,69 K, folyó évi nyereség 301.601,62 K, összesen 694207,75 K. Nyereség: Váltó- és folyószámla kamatok 450.245,45 K, értékpapírjaink kamatjövödelme adómentes 15.060,10 K, elhelyezett tőkék kamatjövödelme, adómentes 14049,29 K, jutalék és különféle bevételek 174975,22 K, nyereségáthozat 1907. évről 9920,69 K, összesen 694207,75 K.

A közgyűlés meglehetősen vette tudomásul az összes üzletág fejlődését és elfogadta az igazgatóság ama előterjesztését, hogy az elért 311522,31 K tiszta nyereségből (mely az alaptőke majdnem 9 százalékos kamatozásának felel meg) kellő leírások után 192.500 K, a szelvények beváltására (a múlt évi 10 koronával szemben 11 koronájával — 5 és fél százalék), 50000 korona a tartalékalapra (mialtál az 120.000 koronára emelkedik) fordíttassék és 17862,15 korona új számlára vitessék elő. A megjelölt választásánál az eddigi igazgatóság és felügyelőbizottság újból megválasztott; a felügyelőbizottságba pedig új tagként dr. Altmann István választott meg. A szelvények f. hó 25-től kezdve beváltatnak az intézet pénztáránál.

Áruforgalom korlátozása a kassa—oderbergi vasuton. A kassa—oderbergi vasut Zsolna—oderbergi vonalán beállott árutorlódás és az elegy csekély mérvben való átvertele miatt az irányítás szerint Zsolnán át Oderberg felé a kassa—oderbergi vasuton és azon túl rendelt kocsirakományu teherárak felvételét élők és gyorsan romló árak kivételével a mai naptól kezdve további intézkedésig beszüntették. Az utban levő árakat föl kell tartani s azok a felek rendelkezésére bocsájtandók.

Új pénzügyi kartel. Még élénk emlékeztetben van a budapesti bankkartel, mely az egészségesebb pénzügyi verseny kizárását célozta, melyet azonban a fölzudult közvélemény még jókor elsöpört. Annál kínosabb meglepetést kelt tehát az a hír, mely szerint most a munkácsi pénzügyi kartel akar megújítani a bankkartel létrehozni oly módon, hogy e hónap 21-én értekezletet tartottak, amelyen közösen elhatározták, hogy a rendelkezé-

sükre álló eszközökkel megátolják, egyelőre tíz évi időtartamra, új pénzügyi kartel alakítását. E határozatukat kiterjesztették a Munkács közelében fekvő községekre is. Nyilvánvaló, hogy ezzel a kartellel a munkácsi pénzügyi kartel tőkés egészséges versenyét akarják kizárni, hogy üzleti érdekeiknek annál jobban kiszármányolhassák a helyi gazdasági életet. Bizonyos azonban, hogy ezt a kartelt is épp ugy elsöpri majd a közvélemény, mint a budapesti elődjét elsöpörte.

Divatkiállítás Budapest. Az 1910. évben rendezendő divatkiállítás előkészítő-bizottsága tegnap ülést tartott, amelyen bejelentették és megválasztották a végrehajtó-bizottságot. Ennek elnöke gróf Batthyány Lajos v. b. t. t. lett. Felhatalmazták a végrehajtó-bizottságot, hogy a kiállítás részletes programját dolgozza ki és ez alapon hívja össze csoportonként az érdekelteket és vitassa meg velük a kiállításon való részvétel módjait.

A kispesti textilgyár vesztesége. A kispesti textilgyár részvénytársaság ma tette közzé működésének idejéről szóló mérlegét. A társaság 1907-ben alakult egy millió korona alaptőkével, amelyet 1908-ban egy millió ötszáz ezer koronára emeltek fel. A textiliparban beállott hanyatlást ez a társaság is megérezte, legalább arra vall az, hogy közzétett mérlege 115.000 korona veszteséget tüntet fel.

Közgyűlés. A Nyitrai Gazdasági Egyesület február 27-én és folytatólag 28-án napokonként d. e. 9 órakor és d. u. 3 órakor Nyitrán, a város háza nagytermében tartja rendkívüli közgyűlést.

Felölősségre vont igazgatóság. Szabadkáról jelentik: A Magyar Huskiviteli Részvénytársaság e hónap 28-ára közgyűlést hívott egybe, melynek tárgysorozatán a felügyelő-bizottság kicserélése és igazgatósági tagok elmozdítása, továbbá más választások szerepelnek. A Szabadkán levő Hartmann és Connen-cég a földművelésügyi kormányval annak idején szerződést kötött egy, a külföldre gravitáló huskiviteli részvénytársaság alakítására és a kormánytól 25.000 korona szubvenziót is kapott. A cég ezt a szerződést később az általa alapított részvénytársaságra ruházta és a részvények közül kétezer darabot 50 korona felpénzzel és 200 korona névértékkel adott el. Az 50 korona felpénz a szubvenzióra vonatkozott. Miután a részvénytársaság nem működött kellő eredménynyel, a részvényesek ezt annak tulajdonították, hogy a Hartmann és Connen-cég önhatalmian rendelkezik a társaság vagyonával. Emiatt a szabadkai törvényszékhez vizsgálat iránt való kérvényt adtak be és a törvényszék el is rendelte a vizsgálatot, melynek eredményeként a mostani rendkívüli közgyűlésen kimondták az igazgatóság vagyoni felelősségét. Erre a rendkívüli közgyűlési határozatra lesz válasz a február 28-ára kitűzött közgyűlés, mely a felügyelő-bizottságot kicseréli.

Tanfolyam az elektromotorok kezeléséről. A m. kir. technológiai iparmúzeum igazgatósága március 1-től 22-ig tanfolyamot rendez az elektromotorok kezeléséről. A tanfolyamon részt vehetnek elektromotor-tulajdonosok, motorkezelők, elektromos központi telepek szakmunkásai, erőáramú elektromos szerelők, valamint azon lakatos, géplakatos, műszerész stb. iparosok, akik a szükséges előismeretekkel rendelkeznek. Az előadások március 1., 3., 5., 8., 10., 12., 15., 17 és 19. nappján mindenkor este 7—9 óráig tartatnak, a gyakorlatok pedig a közbeeső napokon, vagyis március 2., 4., 6., 7., 9., 11., 13., 14., 16., 18., 20. és 21. nappján, hétköznapokon ugyancsak este 7—9 óráig, a 3 vasárnapon pedig d. e. 8—12 óráig. Beiratkozni lehet a m. kir. technológiai iparmúzeum igazgatóságánál (VIII., József-körút 6.) a hivatalos órák alatt, vagyis d. e. 9—1 óráig, d. u. 3—6 óráig, vasárnap d. e. 9—12 óráig, a beiratási díj 2 korona, tandíj nincsen. A tanfolyamot szorgalmasan látogatók látogatási bizonyítványt nyernek.

A hajózási kartel ellen. A hajózási társaságok képviselői tegnap a gabonakereskedők szövetsége által kiküldött albizottságnak tagjaival érintkezésbe léptek abból a célból, hogy azok kívánásaikat és követelményeiket a hajózási társaságok-

Reggelizés előtt fél pohár
SCHMIDTHAUER-féle

használatával valódi áldás gyomorbetegségeknek és székesorulásban szenvedőknek

Igmándi keserűvíz

az elrozott gyomrot
2—3 óra alatt teljesen
reudbe hozza.
Kis üveg 40 fillér,
nagy üveg 60 fillér.

kal közöljék. Az albizottság ezeket a pontozatokat a hajózási társaságok képviselőinek tényleg át is adták és ezek most saját kebelükben fogják azt legközelebb tárgyalni. A két érdekesportnak közös tanácskozásai csupán egy későbbi időpontban fognak végbemenni. A ma átnyújtott pontozatok általános természetűek és nem ölelik fel a részletkérdéseket; különösen a gabona kiállításának határidejére, az elevátorkérdésre és egyéb ismeretes kívánságokra vonatkoznak.

Tanítók és lelkészek gyümölcsészeti kurzusa. Darányi földművelésügyi miniszter rendeletére Budapesten és Kolozsvárott lelkészeknek, Keszthelyen, Tordán, Kiszszében pedig tanítók részére gyümölcsészeti kurzusokat rendeznek. Ezeknek a kurzusoknak célja a gyümölcstelejesztés iránt való érdeklődést felkeltetni, lelkészeknek és tanítóknak alkalmat adni, hogy a gyümölcstelejesztésben némi kiképzést nyerjenek s így a fatenyésztésnek, a fa nemesítésnek s a gyümölcs értékesítésnek feltételeit, módját és természetes követelményeit megismerni és megkedvelni, hogy ekként ennek a hasznos és nemesítő foglalkozásnak az életben művelői, tanítómesterei és buzgó terjesztői legyenek. Az első kurzus Keszthelyen lesz a gazdasági akadémián márczius 21-31. Folyamodni márczius 10-ig kell. A második a lelkészek kurzusa Budapesten a kertészeti tanintézetben márczius 29-től április 3-ig. Kolozsvárott a lelkészek kurzusa április 19-től 24-ig tart. Folyamodványok márczius, illetve április 10-ig beadandók. Tordán április 15-től 24-ig lesz a kurzus. Kiszszében pedig április 28-tól május 7-ig. Folyamodványok e két utóbbi helyre márczius 15. illetve április 10-ig nyújtandók be. Tanítók 30 korona és napi 4 kor. ellátási díjat, lelkészek 54 korona utazási és 5 korona napi ellátási díjat kapnak. A lelkészek kurzusára 12. a tanítók kurzusára 16 tanítót vesznek föl. Minden egyes tanfolyamon részt vehet még önként jelentkező 4-5 gazda, akik azonban semmi államségélyt sem kapnak.

Magyarok a berlini agrár-ünnepeken. Berlinből jelentik: A „Bund der Landwirte“ közgyűlésén a magyar gazdatiszadság képviselőiben megjelentek Bernáth István, a Magyar Gazdaszövetség és Rubinek Gyula az Országos Magyar Gazdasági Egyesület igazgatója. A nagyszabású közgyűlésen több mint tízezer német gazda vett részt.

A „Nemzeti“ balesetbiztosító részvénytársaság folyó év január havában 883 drb balesetbiztosítási kötvényt állított ki, melyek halálesetre 6582298 kor., rokkantság esetére 9065980 kor. és mulékony keresztképtelenség esetén 3248 kor. napikártalanításra biztosított összegről szólanak. Nevezett társaság a f. é. január hó 1-től január hó végéig terjedő időszakban 883 ajánlatot kötvényesített és pedig 6582298 K halálesetre, 9065980 K rokkantság esetére és 3248 kor. mulékony munkaképtelenség esetére biztosított összegekkel. Fenállása óta a társaság balesetekért 11237313 kor. 66 fill. kártérítést fizetett ki.

Felelős szerkesztő:
PURJESZ LAJOS.
Kiadó-tulajdonos:
A Magyar Ujságkiadó Részvénytársaság.
Igazgató: **ERDŐS ARMAND.**

A Tokaji Bortermelők Társasága Rvt. Tokaj

Ajánlja tisztán kezelt szamorodni, aszu és gyógyaszu borait. A fenti társaság tagjai kizárólag szőlőbirtokosok; tehát a leghízebb és legbiztosabb forrás. Az árak oly méltányosok, hogy hogy ez a „Borok királya“, királyok bora, Tokaj nektára és folyékony aranya“ mindenki által könnyen beszerezhető. Betegek, lábadozók, vérszegényeknek és gyomorhajosoknak nélkülözhetetlen. — **sádap sti vásárkepviselet:**

I., Városmajor-utca 7. sz.
Telefon 157-62. Telefon 157-62.
Árjegyekkel mindenkinek szívesen szolgatunk.

TŐZSDÉK.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE

Gabonátőzsde.

Budapest, február 24.

A készáru piacon ma esendes volt az irányzat. Csekély kínálattal szemben a malmok kissé tartózkodók voltak, csak keveset vásároltak, de az árak lejjebbcsúszását meg sem kísérelték. A forgalom szűk keretben mozgott, mindössze ulig néhány száz q. buza kelt el, változatlan tegnapi áron. A legdrágább eladási ár 28.20 koronán volt 80 kilós tiszavidéki buzáért, a legolcsóbb pedig 26.20 koronán 73 kilós fejérmegyei buzáért. Egyéb gabonaműtök közül tengeri szilárd, a többi változatlan. Forgalmába került: 1300 q. rozs 20.60—20.70 koronás, 700 q. zab 17.55—17.80 koronás áron és 200 q. tengeri 14.64 koronás áron. A határidőpiacon a mai üzlet aránylag nyugodt hangulattal, de azért mégis szilárdan és a tegnapi zárlatnál némileg magasabb jegyzésekkel indult meg. Mindjárt kezdetben nyereségi realizálások folytán kissé tulsulyra jutott a kínálat, mire meglehetősen visszamentek az árfolyamok, később azonban egyre jobb vételkedv kezdett mutatkozni, amivel együtt újra szilárdult az irányzat és ismét emelkedni kezdtek a jegyzések, amelyek az iménti veszteség egy részét kipótólják. A tegnapi zárlat. az viszonyítva, végeredményképen ma az áprilisi buza hat fillérrel, az októberi buza nyolcz fillérrel, az áprilisi rozs szintén nyolcz fillérrel, az októberi rozs tíz fillérrel, az áprilisi zab két fillérrel, a májusi tengeri négy fillérrel javult.

A készáru jegyzése a mai tőzsdén a következő volt:

Buza	Kilós	Ára 100 kg.	Kilós	Ára 100 kg.
Tiszavidéki	75	—	79	26.50—27.70
"	76	26.85—27.15	80	27.90—27.05
"	77	27.40—27.15	81	27.15—27.15
"	78	26.45—27.55	82	—
Fejérmegyei	75	—	79	27.15—28.10
"	76	26.85—26.85	80	26.90—28.90
"	77	26.85—27.15	81	—
"	78	27.15—27.15	82	—
Pestvidéki	74	—	78	26.85—27.50
"	75	—	79	27.50—27.55
"	76	26.75—27.65	80	27.20—27.55
"	77	25.95—26.15	81	—
Bácskai	74	—	78	26.90—27.40
"	75	—	79	27.15—27.45
"	76	26.75—27.35	80	27.55—27.45
"	77	27.55—27.55	81	—
Rozs I-rendű uj	—	—	—	20.85—22.45
Középmínőségű uj	—	—	—	21.55—21.80
Árpa takarmány I. rendű	—	—	—	17.20—17.15
II. rendű	—	—	—	16.30—16.90
Köles	—	—	—	17.90—18.35
Zab I-rendű	—	—	—	17.50—17.90
II-rendű	—	—	—	14.60—15.15
Tengeri belföldi uj	—	—	—	—
Repeze: Káposztarepeze	—	—	—	—

A készáru piacon elkelt:

Buza: Tiszavidéki: 500 q 79.7 k, 200 q 79 k 28.10 K, 500 q 79.5 k 28 K, 350 q 79.5 k, 300 q 80 k 27.90 K, 100 q 79 k 28 K felső, 200 q 79 k 27.70 K felső, 500 q 78.7 k, 500 q 78.5 k 28 K, 100 q 78.5 k, 500 q 78 k 27.80 K felső, 100 q 78 k 27.40 K tavaszik.
Bácskaiak: 100 q 77 k 27.90 K, 200 q 77 k 27.60 K, 100 q 77 k 26.30 K üszkös, 150 q 76.5 k 27.50 K, 2500 q 76.5 k 27.20 K tavasz szállításra.
Fejérmegyei: 100 q 79 k 27.60 K, 850 q 76.2 k 27.30 K, 100 q 73 k 26.30 K.
Mezőtúr: 500 q 80 k 28.20 K.
Pestvidéki: 600 q 79 k 27.80 K, 200 q 78 k, 770 q 78.5 k 27.70 K, 150 q 78 k 27.80 K, 100 q 76.5 k 27.30 K, 150 q 75 k 27 K.
Felsőmagyarországi: 500 q 79.2 k 27.70 K, 500 q 75.5 k 27.05 K.

Szeremségi: 150 q 78 k 26.70 K üszkös, 200 q 79.4 k 27.70 K.

Rozs: 300 q 26.60 K, 200 q 20.70 K, 500 q 20.70 K, 200 q 20.70 K, 100 q 20.70 K kpf par.

Zab: 100 q 16.90 K kpf dohos, 200 q 17.55 K kpf par.

Tengeri: 200 q 14.64 K kpf par.

Az árak 100 kilogrammonként koronaértékben értendők.

A határidőpiacon köttetett:

Délelőtt:

Előforduló kötések (50 kg.-kint) 1909-re:

Buza áprilisra	13.41—13.42—13.31—13.41	—
Buza májusra	13.26 13.27 13.20—13.26	—
Buza októberre	11.45—11.44—11.48—11.41—10.50	—
Rozs áprilisra	10.59—10.55—10.66	—
Rozs októberre	9.66—9.63—9.71	—
Zab áprilisra	8.89—8.88—8.84—8.88	—
Tengeri májusra	7.46—7.44—7.50	—

1 óra 30 perczkor zárulnak:

1909. áprilisi buza	13.39—13.40
1909. májusi buza	13.28 13.29
1909. októbert buza	11.48—11.49
1909. áprilisi rozs	10.60—10.61
1909. októberi rozs	9.70—9.71
1909. áprilisi zab	8.89—8.90
1909. májusi tengeri	7.48—7.49

Budapesti gabonaforgalom.

1909. február 22-től 1909. február 23-ig.

	Érkezett	Elszállított
	m é t e r m á z s a	
Buza	5989	—
Rozs	104	—
Árpa	351	—
Zab	613	—
Tengeri	824	101
Liszt	100	10922
Korpa	—	2040

Értéktőzsde.

Az értéktőzsdén minden dementi dacára is erősen tartja magát az a vélemény, hogy előbb-utóbb a szerbiai hóbot mégis csak komoly lépésre készteti monarchiánkat, de azért ma mégis sokkal nyugodtabb volt a hangulat, mint az utóbbi napokban. Arról persze szó sincs, hogy a vételkedv javult volna, a felforgó viszonyok között azonban már az is kedvező jelenségnek mondható, ha nem dobják az értékeket oly tömegesen a piacra, mint ahogy ez az utóbbi napokban megtörtént. Igen alacsony newyorki jegyzésekre, az előtizede ma lanyhán és a tegnapi zárlatnál 3-4 koronával alacsonyabb jegyzésekkel nyílt meg, a forgalom folyamán azonban bécsi ösztönzésre, ahonnan arbitrázs vásárlások érkeztek, szilárdult az irányzat és körülbelül a tegnapi zárlat szintjéig javultak az árfolyamok. A déli tőzsdén, bár a megnyitás nem elégtő, Berlinre kedvtelen volt, az üzlet folyamán valamivel barátságosabb hangulat mutatkozott, a forgalom azonban igen szűk keretben mozgott, az árfolyamok pedig csak csekéllyel javultak. A mai üzlet folyamán forgalmába került: Osztrák hitel 617.50—620.75—620.50 K. Magyar hitel 718.50—721.50—721.50, Államvasut 659.50—660, Leszámitoló bank 471—470.50—471, Jelzálog 415—415.50, Rimamurányi 519—520—518, Városi villamos vasut 259, Közúti 567, Magyar koronajáradék 90.75—90.80—90.70, Drasche 458, Salgótarjáni 570, Hazai sorsjegy 101.50 koronán.

Az előtizedén előfordult kötések:

Osztrák hitel 617.50—620.75, Magyar hitel 718.50—721.50, Osztrák-magyar államvasut 659.50, Leszámitolóbank 471.50—470.50, Jelzálogbank 415, Rimamurányi 519—520—519.50, Magyar koronajáradék 90.75—90.80 koronán.

A déli tőzsdén előfordult kötések:

Osztrák hitel 619.50—620.50—619.50, Magyar hitel 720.50—721—720.50, Osztrák-magyar államvasut 660—659.50, Leszámitolóbank 471, Jelzálogbank 415.50, Rimamurányi 518.50—518, Városi villamos vasut 259, Közúti vaspálya 567, Magyar koronajáradék 90.75 koronán.

Heti műsor:

1909. február hó	M. kir. Operaház	Nemzeti Színház	Varszínház	Vigszínház	Magyar Színház	Király-Színház	Uránia	Hangversenyek
26 Péntek	A hegyek alján	Két férfi	—	A kivándorló	A meztelen nő	Tánczos huszárok	A francia forradalom	Royal: Hubay Popper hármas
27 Szombat	Fidelio	Két férfi	Essex gróf	Morál	Hamlet	Tánczos huszárok	Az Országos Színháztudományi Akadémia előadása	—
28 Vasárnap	Louise-Moreau Lucia Csodaváza	A falusi verébek	—	Izrael	Császár katonái	A nagynéma	—	Zeneakadémia: d. u.: Akadémia zenekar Royal: Grünfeld-Bürger

Díjbiztosítások osztrák hitelrészvényre: holnapra 4-5 korona, nyolcz napra 8-10 korona, márczius hónap végére 28-30 korona.

Utóközde délután 4 órakor:

Osztrák hitel 621. Magyar hitel 722.75, Államvasut 659.50, Jelzalog 415, Rimamurányi 518, Leszámitoló 469, Városi villamos 260, Közuti vasut 566.—.

BÉCSI GABONATÖZSDE:

Bécs, február 24. (Saját tudósítónktól.) A külföldi mértékadó tőzsdék ma szilárdabb irányzatról adtak hírt, a politikai helyzet nem javult, azonban az emelkedő irányzat gabonaneműek áraiban megállapodott. A zord téli időjárás némileg engedett és ennek tulajdonítandó, hogy a konzum szigorúan tartózkodott a vásárlástól, de az abnormisan magas árfolyamok is visszatartották a vásárlási kedvet. Így gabonaneműekben csak némi csekély kötés jött létre változatlan áron, ugyancsak tengeri ára sem változott, csak magyar származású zab volt képes 5 fillér árválást elérni. Árpá irányzata szilárd, de a csekély kínálat következtében az üzlet nem fejlődhetett ki. A nyerstermények újabb drágulása miatt a malmok a liszt árát átlag 20-30 fillérrel fölemelték, rozslisztet azonban csak 10-20 fillérrel és ilyen alapon alig fordult elő kötés, sőt őszi határidőre sem mutatkozott vásárlási kedv változatlan áron. Takarmányliszt irányzata egy árnyalattal szilárdult, korpa árai szilárdan tartottak.

Jegyzetelt búza: tiszavidéki 14.10-14.45, bánáti 13.85-14.10, mosoni 13.40-13.65, tötfelvidéki 13.40-13.75, déli vasuti 13.35-13.60, márcsföldi 13.10-13.45.

Rozs: tötfelvidéki 10.55-10.75, csepeli 10.50-10.65, pestmegyei 10.70-10.80, déli vasuti 10.50-10.70, különféle magyar 10.50-10.70, osztrák 10.45-10.65.

Árpa: morvaországi 9.20-10.35, márcsföldi 8.20-9.00, bécsvidéki 9-9.30, tötfelvidéki 8.10-9.30, csepeli 7.90-8.40, közepdunai állomások 8.20-8.80, déli vasuti 8-9.50, északmagyarországi 7.60-9.10, tiszavidéki 7.60-8.50.

Magyar tengeri 7.80-8. Cinquantin 9-9.50. Magyar zab 9.35-9.75, válogatott 9.75-10.15, cseh-morvaországi és alsó-ausztriai 9.45-9.55.

BÉCSI ÉRTÉKTÖZSDE.

Bécs, február 24. A newyorki piac intenzív ellanyhulása, amelyet kényszereladások idéztek elő, befolyást gyakorolt az itteni irányzatra, de a hatást ellensúlyozta az a körülmény, hogy a piac kedvezőbben ítélte meg a Balkán-helyzetet s így a fontosabb kulisszértékek csak mérsékeltten hanyatlottak. A forgalom hitel- és államvasuti részvényekben jelentékeny terjedelmet öltött; ezek az értékek a tegnapi árfolyamhoz képest egy koronát

vesztettek, Alpesi pedig 2 koronával hanyatlott. A piac ellenálló képességét növelte a bank-kérdés állásának javulása. Korlátok közt érdeklődés mutatkozott fegyvergyári és dohányrészvények iránt, amely utóbbiak tegnap óta 10 koronával emelkedtek. A délitőzsde általában kedvetlen irányzattal nyílt meg; később is tartózkodó volt a piac, mivel Berlinből a vashányértékek jelentékeny hanyatlásáról jött hír s erre újabb gyöngülés állott be.

11 órakor zárultak:

Osztrák hitel 620.50, Laenderbank 425.50, Államvasut 660.50, Déli vasut 100.75, Alpesi 621.75, Fegyvergyár 615, Dohányr. 245, Török sorsjegy 179, Orosz járadék 96.55, Magyar koronajáradék 90.70 K.

1 órakor jegyezték:

Osztrák hitel 620.25, Magyar hitel 720, Anglo 289, Bankv. 513, Laenderbank 425, Union 530, Államvasut 659.50, Déli vasut 100.50, Alpesi 619.50, Prágai 23.23, Orosz járadék 96.40, Török sorsjegy 179.50 K.

Bécs, február 24. (Magyar értékek zárata.) 4 százalékos arany-járadék 110.75. Tiszai és szeg. kö. es. sorsjegy 140.50, Magyar hitelbank részvény 718.50. Magyar leszámitoló és váltó részvény —, Rimamurányi 515.5, Magyar cukoripar —, Adria hajózási részvénytársaság —, Magyar koronajáradék 90.50, 4 százalékos magyar földteherm. kötv. —, Magyar nyer.k. sorsjegy 190.50, Kassa-Oderbergi Vasut részvény —, Magyar Jelzalogbank 412.— Magyar keresk. bank 3275.—.

Bécs, február 24. (Osztrák értékek zárata.) 4 százalékos papír-járadék 93.25, 4 százalékos osztrák arany-járadék 114.40, 1860-as sorsjegy 155.—, Osztrák hitel-sorsjegy 466.—, Angol-osztrák bankrészvény 286.50. Bécsi Bankverein 512.—, Osztrák-magyar bank 1748, Déli vasut 100.—, Dunagőzhajózási társ. 907.—, Dohány részv. 337.—, Cs. k. arany (vert) 11.33, Német bankv. 117.02, Osztr. Lloyd 403.—, 4.2 szaz. ezüst jár. 93.25-97.20, Osztr. koronajáradék 93.25, 1864-es sorsj. 266.50, Osztrák hitelintézeti részvény 618.—, Union-Bank 528.—, Osztrák Länderbank 424.50, Osztrák-magyar államvasut 659.—, Elbevolgyi vasut 437.—, Alpesi részvény 618.—, 20 frankos 19.00, Londoni váltóár 240.02, Lipótkohó 405.—, Törökorsjegy 179.10

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTÖZSDE.

Berlin, február 24. Bár ma az itteni tőzsei körökben hajlandók voltak a politikai helyzetet némileg nyugodtabban megítélni, a bányádt alapirányzat a newyorki tőzsde jelentékeny ellanyhulására gyengitetlenül tartott. Megnyitáskor meglehetősen nagyszámu érték került piacra, amely azonban a mérsékelt árfolyamok mellett könnyen talált vevőkre. Ennek következtében az árfolyamok némiképp várakozás ellenére meglehetősen nagy lentállóképességet tüntetett fel, főleg miután Bécsből az ottani irányzat javulásáról érkezett jelentés. Erősebben apadtak különösen amerikaiak, továbbá a bankok, amelyek 1% százalékgig terjedő veszteségeket szenvedtek és járadékok, amelyek közül 1902. évi oroszok és török sorsjegyek különö-

sen érzékeny veszteségeket szenvedtek. Orosz bank részvényei kedvezőtlen osztlékről keringő hírekre 2 1/4 százalékos veszteséget szenvedtek, később azonban javultak, mert a hírek nem nyertek megerősítést. A bányáértékek piacán különösen Phönix-részvények voltak alacsonyabbak, osztrák értékek azonban Béccsel egybehangozóan kevésbé szenvedtek. További folyamatban az árfolyamok meglehetősen tartották magukat. Amerikaiak Londonnal egybehangozóan némileg emelkedtek. Az árfolyamok némiképp azonban zárlat felé újabb nyugtalansági politikai hírekre az egész vonalon ismét esett. Oroszok állandóan nyomottak voltak. A készpénzpiac ipari értékei határozottan bágyadtak voltak. Az utó-tőzsde jobb londoni jelentésekre némileg szilárdult. Napipénz 1 1/2 százalékos, ultimópénz 2 7/8 százalékos mellett emelkedő, magánleszámitolási kamatláb 2 3/8 százalékos.

Zárlatok jegyeztetik: 4.2 százalékos papír-járadék —, 4 százalékos osztrák aranyjáradék 98.—, osztrák hitelrészvény 195.50, Déli vasut 17.10, orosz bankjegyek 216.20, 4 százalékos új orosz kölcsön 76.50. Disconto Commandit 155.50, Dinamittruszt 187.50, Harpeni 187.50, Unifikált török járadék 94.10, 4.2 százalékos ezüst-járadék 93.70, 4 százalékos magyar arany-járadék 93.50, Magyar koronajáradék 91.40, Osztrák-magyar államvasut 141.70, Bécsi váltóár 85.35, Olasz járadék —, Alt. villamosági Edison 222.—, Gelsenkircheni 184.10, Laurakohó 194.90. Gyengébb.

Frankfurt, (Zárlat.) február 24. 4.2 százalékos papír-járadék —, 4 százalékos osztrák aranyjáradék 97.90. Osztrák hitelintézeti részvény 196.—, Osztrák-magyar államvasut 142.70, Északnyugati vasut —, Bustiehradi vasut —, Londoni váltóár 200.50, Bécsi Bankverein 130.90, Villamos részvény —, 3 százalékos magy. aranykölcsön 78.50, 4.2 százalékos ezüstjáradék —, Osztrák koronajáradék 93.70, Magyar koronajáradék 91.80, Osztrák-magyar bank 125.50, Déli vasut részvény 16.80, Elbevolgyi vasut —, Bécsi váltóár 85.35, Párisi váltóár 813.50, Union bankrészvény —, Alpesi bányarészvény —, Nyugodt.

Hamburg, (Zárlat) február 24. 4.2 százalékos ezüst, járadék 97.65, 1860, sorsjegy —, Déli vasut 16.75, 4 százalékos aranyjáradék 97.50, Osztrák hitelrészvény 196.—, Osztrák-magyar államvasut 142.25, Olasz járadék 103.90, 4 százalékos Magyar aranyjáradék 94.—, Nyugodt.

London, február 24. Angol consol 85 1/2.

Páris, (Zárlat) február 24. 3 százalékos Francia járadék 97.65, Osztr. aranyjáradék 98.60, Magyar aranyjáradék 94.20, 3 százalékos Olasz járadék 102.90, Déli vasut elsőbbségi kötv. 284.—, 5 százalékos marokói járadék 523.—, 4 százalékos spanyol járadék 96.95, 4 százalékos unifikált török jár. 94.50, Török sorsjegy 94.70, Török dohányrészvény 367.—, Osztrák földhitelintézet 1142.—, Osztr. Länderbank —, Magyar jelzalogbank 438.—, Banque de Paris —, Banque Ottomane 705.—, Osztr. magyar államvasut —, Déli vasut 106.—, Hartmann gépgyár 499.—, Urikányi kőszén — Váltó Amsterdamra (rövid) 208.25, Váltó német piacokra (rövid) 122.75, Váltó Bécsre (rövid) 104.87, Váltó Belgiumra (rövid) 11/32, Olasz aranyváltó (rövid) 1/2, Váltó Svájcra (rövid) 3/32, Csek Londonra 251.65, Magán-kamatláb 1.75 Szilárd.

Table with multiple columns: Budapesti értéktőzsde, Záloglevelek, Bankok, Gőzmalomok, Iparvállalatok, Sorsjegyek, Pénz Áru, Mai záró árfolyam. Contains various financial data and exchange rates.

ÜZLETI TUDOSÍTÁSOK

Sertéskonzumvásári jelentés.

(A székesfehérvári állatvásár és közvagyonigazgatóság.) Február 24-én. Előző napi eladatlan maradvány 409 drb sertés, 74 drb süldő, 7 drb malacz. Pótfelhajtás 85 drb sertés, Maj felhajtás 739 drb sertés, összesen 1026 drb sertés, 74 drb süldő, 1 drb malacz. Eladatott 952 drb sertés, 47 drb süldő, 1 drb malacz. Maj maradvány 84 drb sertés, 37 drb süldő. Következő árak jegyzetelték: Zsirsörtés: Oreg I. rendű 350 kilogrammon felüli ételsúlyban 108-112 fillér, II. odrendű 280-350 kilogrammig 104-108 fillér, fiatal nehéz 300 kilogrammon felül ételsúlyban 132-134 fillérig, fiatal közép 220-300 klg. ételsúlyban 130-144 fillérig, fiatal könnyű 120 kilogrammig levonással 140-144 fillérig. Huszsörtés, bojtöldi süldő 96 fillérig. Árak minden levonás nélkül kilogrammonként, elősúlyban értendők. A vásár irányzata lanyha. Az árak változatlanok.

Kőbányai sertéspiacz.

Február 24. Fiatal nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 140-141 fillér. Fiatal közép (páronként 251-320 kilogrammig terjedő súlyban) 140-141 fillér. Könnyű (páronként 250 kilogrammig) 140-141 fillér. Közép (páronként 240-280 klg.) 139-140 fillérig. Könnyű (páronként 240 klg.) 139-140 fillérig.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Február 24. —

Kinevezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Takács József okleveles tanítót a lipótszemlői állam elemi népiskolához rendes tanítónak, Boczkó J. Valéria okleveles tanítónőt a magyarsüllyei áll. elemi népiskolához rendes tanítónővé, Lengyel Kornélia okleveles tanítónőt a szigetvári állami elemi népiskolához rendes tanítónővé, Jakab Margit okleveles tanítónőt a fogarasi állami elemi népiskolához rendes tanítónővé, Ágoston József és Agostonné Bodoni Matild okleveles tanítót, illetve tanítónőt a melnői, Baeskö József okleveles tanítónót, a tavarnai állami elemi népiskolához rendes tanítónak, illetve tanítónővé: a budapesti Hekó-Iskola elnöke dr. Bálint Sándor egri lakos, ügyvédjelöltet a budapesti illetékhatáron terjedő díjazott joggyakorlók: a mezőprémi pénzügyigazgatóság Bory János pénzügyminiszteri segédszolgálat a devcséri adóhivatalhoz hivatalosul nevezték ki.

Athelyezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Sághy Sándor Géza bacsiai állami elemi iskolai tanítót a kaposvári, Plozsan Kálmán kevermési állami elemi iskolai tanítót a bacsiai, Donbrádi Piroksa nagyotfalui állami elemi iskolai tanítónőt a kevermési,

Endes Klára magyarsüllyei állami elemi iskolai tanítónőt a nagyotfalui állami elemi iskolához, Hangl Otília nyírbatori állami óvónőt a felsőlőlyi III. számú állami óvodához eddigi minőségében, Nikits Maria pilliszentlászlói állami elemi iskolai tanítónőt a budaka-mézi állami elemi iskolához helyezte át; Erődy János brassóvármegyei segédtanfelügyelőt Belányesre eddigi minőségében athelyezte és a beányesi tanfelügyelői ki-rendeltség vezetésével bízta meg.

Pályázatok. A dévai pénzügyigazgatóságnál pénzügyi számvizsgáló állásra 2 hét alatt; a budapesti tudományegyetemen két szolgái állásra 6 hét alatt; ugyanott gépészi állásra 6 hét alatt; Buzsa köz-éghely (Nógrád) postai ügynöki állásra, Seregélyesen (Fejérmegye) postamesteri állásra, Oklándon postamesteri állásra, Garamszőlősin (Bars) postai ügynöki állásra, Hegyközpályiban (Biharmegye) postai ügynöki állásra, Gbártton (Abauj-Tornamégye) postamesteri állásra márczius 12-ig; a debreczeni gazdasági akadémia természetrajzi tanszékének gazdasági gyakorlati állásra márczius 6-ig; a korponai adóhivatalnál II. oszt. adó-tárnoki állásra 2 hét alatt; a brassói állami szemkör-láznai másodorvosi állásra márczius 15-ig; a nagy-szentmiklósi adóhivatalnál adóhivatali gyakorlati állásra 2 hét alatt; Egerarcsa köz-éghely (Zalamegye) postai ügynöki állásra márczius 12-ig; a törökkanizsai adóhivatalnál hivatalosul állásra április 1-ig lehet beadni a pályázatot.

VIZÁLLÁS.

Table with columns for location (Állomás), wind speed (Szélsebesség), and other weather data. Includes locations like Inn, Duna, Tisza, M. Székes, etc.

IDŐJÁRÁS.

A Magyar Kir. Országos Meteorológiai és Földmágnassági intézet jelentése.

Az elmúlt nap időjárásának átnézete:

Hazánkban a Dunántulon, meg az Alföldön délnyugati felén fordult elő gyenge havazás. A hőmérséklet lényegtelenül változott; a maximum Fiumében 2 C. fok és a minimum Rajeczfürdőben -26 C. fok volt.

Prognózis a következő 24 órára:

Lényegtelen hőváltozás és sok helyütt — főleg délen — havazás várható.

Weather forecast table with columns for location (Állomás), wind speed (Szélsebesség), and temperature (Hőmérséklet). Includes locations like A. Szilványa, Ungvár, Késmárk, etc.

EGYETÉRTÉS

politikai napilap.

Kiadóhivatali igazgató: PAJOR MÁTYÁS.

DARROW HALÁLA.

— REGÉNY. —

Irtó: M. L. SEVERG.

Azt hiszem, elővigyázatomból dacára. Ragobah kémei által tudomást szerzett a kutatásaimról, mert reá jöttem, hogy minden lépésemet élesen figyelik olyan emberek, akik az ő szolgálatában állanak. Végül is minden személyes kutatással fel kellett hagynom és egy általa nem ismert ügyökre bízni az egész ügyet. Minden igyekezetem teljesen hiábavaló volt és egész mostanáig az volt a meggyőződésem, hogy Ragobah erőlködése is eredménytelen maradt. Ezzel mindent elmondtam, amit ebben az ügyben tudtam. Ha valamiben szolgálatára lehetek, rendelkezék velem.

E szavak után felemelkedett, hogy távozzék, én pedig megígértem, hogy a további eseményekről értesíteni fogom. Ez első sorban is egy körülménytől fog függni, melyet szintén Scindia segítségével tudtam meg. Ő maga sokáig kételyben volt az iránt, hogy milyen hajón távozott Ragobah Bombayból, de végül mégis megtudta, hogy a „Dalmatián” utazott el.

Mintán feltehető volt, hogy ugyanazon a hajón fog ismét visszatérni, sürgönyözünk New-Yorkba és a hajójegyzékből megtudtuk, hogy Ragobah jegyet váltott a „Dalmatiára” még pedig a valódi neve alatt. Így tehát most a nyílt tengeren van, mihelyt szárazföldre teszi a lábát, azonnal letartóztatom.

Egyelőre ez az egész jelenteni valóm. Azonnal irok vagy sürgönyök, ha a „Dalmatián” kiköt.

Amint befejeztem a terjedelmes levél felolvasását Florence és Maitland hallgata-

gon ültek. Florence ránézett és várta az ítéletét. Enélkül nem mert volna megszólalni. Amikor végre hangját vették, szavai keserűen hangzottak:

Mindez úgy tűnt fel, mint egy érdekes regény meghallgatása, de van benne egy rész, ami nem tetszik nekem: az a tudósítás, hogy Ragobah saját neve alatt utazik. Egy gyilkos nem követ el ilyen könnyelműséget! Az első körülmény, ami ellene volt a bünyőségnek, a csavargás volt Darrow háza körül. Ez határozottan mellett szól, most pedig ez a nyílt utazás a saját neve alatt ezt is megdöntötte. És azt hiszem — itt megakadt és egy pár pillanatig hallgatott, majd folytatta:

— Egyelőre türelemmel kell lennünk, hogy Siddon barátunk további értesítését bevárjuk.

MÁSODIK FEJEZET.

Tíz napig kellett várunk, míg újabb értesítést kaptunk Bombayból. Ezt az időt különböző kombinációkkal és feltevésekkel töltöttük el, izgatottan várva, mit hoznak az újabb hírek. Mikor végre megjött a várva várt levél, az én feladatomból volt, hogy azt felolvassam.

Siddon ezeket írta:

— Nagyon meglepő hírt kell önnek közölnöm. Amyira meglepőt, hogy először sürgönyözni akartam. De további gondolkodás után mégis jobbnak véltem a kimerítő levelet, amint alant következik:

A „Dalmatián” menetrendje szerint esütörtökön érkezett a bombayi kikötőbe és az utasok között ott volt Ragobah is. Amint el akarta hagyni a gőzöst, az én kérésemre és feljelentésemre letartóztatták. A kihallgatásnál egyáltalán nem mutatott meglepetést, amint a vádat ellene előadtam. Ez engem sem lepett meg tulságosan, mert nem vártam, hogy egy olyan férfi, aki meztelen testét Mahajantól a Gangesig forró homokon végig-hengergeti és a-Waista kasztból fel tudta

magát küzdeni a Brahma kasztj fölöttél vagy izgatnát elárulja. Ismerettségét Darrow urral és az abból keletkező ellenséges viszonyt, mely közöttük fennállt, nem tagadta el. Arra a vádra, hogy április 22-én este ő követte el Dorchesterben a gyilkosságot, hűvös hangon azt kérdezte, vajjon van-e tudomásom arról, mikor hagyta ő el Indiát? Mint önnök megírtam, megtudtam, hogy ugyanazzal a hajóval, amelylyel visszajött ment el és a „Dalmatiának” április 21-én kellett New-Yorkban kikötni, így tehát volt elég ideje ahhoz, hogy 22-én nappal Bostonba érjen és estére elkövesse a gyilkosságot.

Erre legnagyobb nyugalmammal így felelt:

— A Sahibnak igaza van. A Dalmatián utaztam el, melynek április 21-én New-Yorkba kellett volna érnie. Ez a hajó, amint talán ön is tudja, kettős csavargózós. Eppen ezen az utazáson törtött el az egyik csavarja és ennek következtében a gőzös három napi késéssel ért New-Yorkba, azaz április 24-én. Ezalatt az idő alatt pedig egyetlen egy utast sem szállítottak át másik hajóra.

Ha sziveskedik a gőzhajótársaság irodájába fáradni, egy hosszabb fogság kellemetlenségeitől kimél meg...

Mindezt a legnagyobb önuralommal és hideg, éles udvariassággal mondotta el. Első gondolatomból az volt, hogy ez csak esel, amelylyel időt akar nyerni, de a hajótársaság hivatalnokai megerősítették Ragobah vallomását szóról-szóra. A Dalmatián április 24-én délelőtt tizenegykor eltörtött csavarral futott be a new-yorki kikötőbe.

A bizonyítékok oly meggyőzőek voltak Ragobah mellett, hogy ebből kibujni teljes lehetetlenségnek látszott. És mégis az első rántásra, mikor a szétfutó szálakat össze akartuk huzni, a legnagyobb könnyűséggel siklott ki a hálószerkezet közül.

(Folyt. köv.)

SZÍNHÁZAK.

Csütörtök, 1909. február 2-én.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Antonius és Cleopatra.

Tagosító 5 felvonásban. Írta: Shakespeare. Fordította: Dr. Hóvási Sándor.

Személyek:
Marcus Antonius Comlay
Octavius Caesar Gal
Aemilius Lepidus Barabos
Sextus Pompejus Dezős
Pulio Pa ty
Demetrius Mihályfi
Enobarbus Szac way
Eros Mészáros
Maecenas Horváth
Menecrates Bonis
Menas Bakó
Alexas Rozsahelyi
Seluccus Radványi
Jós Hajdu
Paraszt Gabányi
Hirnök Petheis
Cleopatra Márkus E.
Charmia Molnár R.
Iras Várady A.
Octavia György I.

Kezdeté 1/3 8 órakor.

VIGSZÍNHÁZ.

A király.

Vigjáték 3 felvonásban. Írták: Caillavet és Aréna.

Személyek:
A király Hegedüs
Camaranda Fenyvesi
Boudier Kóth
Martha Komlósy I.
Lizette Csaky I.
Blond Szerényi
Firmin Chamarando Ta ay
Thérèse Gothné
Léonora Tinayfi
Cornéus Vendréfi
Cruchet Balassa
Gabrier Gyó ó
Léonora Sarkadi
A püspök Kazalicsky
A szenátus elnöke Harsányi
Ripporter Burdi
Szuzette Kom ósy I.
Francine Varga A.
Georgetto Dal os I.
Inas Kassay

Kezdeté 1/3 8 órakor.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

Forradalmi nász.

Színjáték három felvonásban. Írták: Sophus Michaëlis. — Fordította: Homonnai Albert.

Személyek:
Montaloup Vágó
Davout ezredes Papp
Maró-Arron Csor os
Jean Lasque Kó mandy
Trésailles Tarcal
Du Harias Thuróczy
Jerome Rébély
Prosper Rátkai
Copin abbé Fenyvesi
Aiane de l'Estolle Forgács R.
Leontine Fortai R.

Kezdeté 1/3 8 órakor.

APOLLO-PROJEKTÓGRAF

Népszínház-utca 1-3. szám. Telefon 63-39.

Nizzai Karnevál.

A hűségese perasztély. — H-ring fogás. — Megvadult liba. — Onkénytelen betörő.

Ski sport az olasz hadseregben. Oroszezkülvés Oroszországban.

Negersmokok.
Előadja és énekel: Baumann Károly. Kezdé 5 órakor, vasár- és ünneppnapokon 3 órakor.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Mendelssohn-est.

A „Szentivánéji álom” zenéje.

II.

Himnusz a művészekhez.

Előadja a teljes leffikar a magánzólamokat Picnler, Várady Déri és Venczell énekel.

III.

Hegedüverseny.

Zenekar-összetétel játsza: Baró Emil.

IV.

Hazatérés.

Énekes játék egy felvonásban. Szövegét ford.: Várady Sándor.

Személyek:
A bíró Váradi S.
A bíróné Foltorné
Li-beth M. Szeyer I.
Hermann Ar. hty
A kereskedő Ney B.
A baktér Juliasz

V.

Loreley.

Dramai reneszansz zimszereplő: Medox Anna.

Kezdeté 7 órakor.

KIRÁLY SZÍNHÁZ.

Tánczos huszarak.

Operett három felvonásban. Írták: Hanna Ferencz. Zenejét Szep Ernő verseire szerzezte: Szirmai Albert.

Személyek:
Hubert Egon herceg Gábor
Von Flüngen Szirmai
V. n. Saarburg Csizsér
Von Dennenwitz Sárosi
Von Stackelberg Margittay
Heilbrück Simai
Ganisius Wolf Papir
Herman, neje Krdei B.
Thea, leánya Pétrass S.
Brosch Libor Németh
Ede, a bá Otvös G.
Dürenstein Sátrany
Ema, a felesége Nvarainé
Hertha, leányuk T. Harmath
Dr. Frolocker Rusko

Kezdeté 1/3 8 órakor.

UPANTA SZÍNHÁZ.

A francia forradalom.

Kezdeté 1/3 8 órakor.

FŐVÁROSI GYERMEK-SZÍNHÁZ.

VI., Révai-utca 18. szám.

Hüveljk Matyi

vagy az elvarazolt királycsányok. Eredeti boházatos varázsszere da lokkal és táncokkal 7 képbén. Írták: Feltó Matyi.

Személyek:
Pitypaty király Babai
Fürjeske Gendör
Kanari Stam
Csampansz Ferczeg
Csirke Msi Kövesy
Jino, földműves Kakaai
Ema, a felesége Fiacsek
Rodrigo Föld R.
Pulyka Peti, apród Katona I.
Hüveljk Matyi Halksz.

Kezdeté 4 órakor.

Fővárosi Orfeum

VI., Nagymező-utca 17. sz. Waldmann Imre igazg.

Utolsó hét! Utolsó hét!

The Harmony Four FORNARINA || THE BRAKS Hans Hauser || MISS VOLTA

és a februári műsor többi különlegessége.

Az előadás kezdete 8 órakor.

Jegyelővétel: délelőtt 10—1 óráig és délután 3—6 óráig. — Telefon: 93—36.

PARISIANA-MULATÓ

Márvány-palota. Igazgató: Friedmann A.

Szerecsen-utca (a magy. kir. Operával szemben)

Nappali pénztár 10—7-ig. Telefon 161—45.

Kezdeté 10 órakor.

Csak rövid ideig látható még az általános feltűnést keltő februári műsor.

A világ legnagyobb ének és táncművészei **A 4 FARABONIS**

és a többi elsőrangú attrakciók.

12—1 óráig fényes CABARET a tündéri tükörben Constance de Linden, Elsa de Sylvia stb.

Naponta éjjel 1 órakor pompás táncmulatság

3 zenekar közreműködésével. Beléti díj 1 kor.

ROYAL ORFEUM

ERZSÉBET-KÖRÜT 31. TELEFON 110-22

Minden este 8 órakor:

A legjobb budapesti variété-műsor!

Szenzációs siker! Szépségesték!

A nimfa és a faun násza

Professor Burghardt's Mythology Revived

Utolsó hét! UJDONSÁG!

Milán király fia

mint énekes és zsellővő.

A legkacagtatott boházat: **A hálószobalány.**

3 kicsi nő. 16 attrakció. Varjas Antal,

Japan operett.

Jegy váltható elővételi díj nélkül a Royal Orfeum nappali pénztáránál d. e. 10—14 g. d. u. 3—6 g.

Vasárnap délután fél 4 órakor mérsékelt helyre előadás.

A tükör tükörképben Royal Cab. ref. Énekek, új tánc-attrakciók. Cziganyzene reggel 6 óráig.

Kovács Gyula
zongoratermei
Budapest,
(Gresham-palota)
V., Ferenc József-tér 5-6.
Telefon 110-66.

RÓZSATEJ

kitűnő telnt-ápolószert 2.— kor. fiatalos üdéséget kölönöz a bőrnek, balszamszappan hozzá 60 fillér.

OSAN

kih- fog-ápoló szájvíz 1 kor. 76 fill. Fogpor 88 fill.

TANNINGENE

leg-hajfastószert 5 korona. Hotekig megmarad, és nem jobb engedi festéket. Sötétzőkere, barnára és feketére.

ANTON J. CZERNY, Wien, XVII., C. r. Ludwigr 6. I., Wallfischg. 5. Raktár: gyógyszerárakban, parfümeriákban stb.

Tévedés

kikerülése végett vásároljon óvszer-különlegességet a GUMMI KIRÁLY-nál

HATSCHKEK N.

Csakis: Bpest, Károly-körút 6.
Árjegyzék titoktartás-al lgyen.

HAGGENMACHER SZT. GELLÉRTSÖR

CSAPOLÁSA:

Egyed Gy., I. Krisztina-tér 1.	Wagner V., VI. Andrásy-út 44.
Wehrmann B., I. Fehérvári-út.	Jahn Edéné, VII. Király-utca 59.
Borovszky L., II. Pálffy-tér.	Hlatky S., VII. Aréna-út 19.
Kubanev V., II. Budai vígadó.	(Lukács-fürdő mellett).
Derer J., III. Zsigmond-u.	Tachtler Gy., VIII. József-körút 50.
(Lukács-fürdő mellett).	Nemesák M. V. Lipót-körút 11.
Göttler L., IV. Veres Pálné-u. 2.	Schneider L., V. Lipót-körút 2.
Waschata és Diósi, VIII. József-körút 46.	
Mertl I., IX. Üllői-út 111.	

Budapesti Cabaret BONBONNIÉRE

VI., Teréz-körút 23. — Telefon 52-3.

Ma és minden este 9 1/2 órakor:

A „Müncheni Scharfrichter” kabaré alapítójának és első tagjainak rövid vendégjátéka.

Marya Delvard — M. Henry — Carl Hollitzer — Heinz Lebrun — Arcus Troll — Oscar Len.

Művészeti esemény! Budapestben először. Azonkívül a fényes magyar műsor (Az előadás második része teljesen német.) Jegyek: 6, 5, 4 és 3 kor. Bérlet és kedvezményes-jegyek érvénytelenek. Elővételi rendes áron. — Bővebbet a plakátok.

STEINHARDT MULATÓ

Rákóczi-út 63. sz. Telefon 54-23.

Kezdeté 8 órakor. Ma és mindennap Ujdonság!

EGY NAGY PETITE.

Boházat. Írták: Lucian. — Ezt követi:

SZERELMI FÉSZEK.

Boházat. Írták: Glinger és Tausig. Ford.: Steinhardt.

Továbbá: Steinhardt, Gyónás, Nedics, Sándor, férfi kettős, Pápay teljesen új maganzámakban, valamint: The sobberu, am rikai ének- és táncoktató, Walo és család, tornászok, Matonka amerikai ének- és táncművész, nő telepte.

Jegy: k. 6—12-ig és 3—6-ig Rákóczi-út 63. sz. és özv. Konina dohánkülönlegességi áruháza, Andrassy-út 39.

A zenék tükörképben reggelig tánc és zene. — Elsőrendű attrakciók. — Belsődíj nincs.

Vasár- és ünnepnap délután fél 4 órai kezdettel mérsékelt helyre előadás.

DELI

Étterem és kávéház.

a dunaparti korzón (Wurm-utca sarkán),

az újonnan átalakított **FIVE O'CLOCK.**

étteremben naponta **KRAUSE** művészkvartett hangverseny rendez.

A fényesen berendezett emeleti díszterem estélyek rendezésére kiválóan alkalmas.

A meleg és hid gétéleknek hához szállítása, alkalmi ebédek és estélyek rendezése, úgy mint eddig, a legpontosabbban és izlésesen eszközöltetnek.

DELI étterem és kávéház Mária Valéria-u. 12.

FOLIES CAPRICE

Igazgató: LEITNER és KELETI Révai-utca 18. Főrendező: ROTT SÁNDOR

As előadás kezdete 1/3 9 órakor.

9 1/2 órakor! Ma 9 1/2 órakor!

Az első stáció.

Boházat. Írták: SATYR. Rendező: Rott Sándor.

Végül 11 órakor! Végül 11 órakor!

„BADE ZU HAUSE”

Jelenet a gőzfürdőben. Írták: Satyr. Rendező: Rott S.

Nappali pénztár délelőtt 9—1 óráig és délután 3—6 óráig.

Az I-ső emeleti „Casino de Parisban” elsőrangú tánc-attrakciók. — Kezdeté 1/2 2 órakor. Telefon 14—22.

Hull a haja? Használja a **Petroleum-hajszeszt.**
Egy eredeti üveg ára 2 korona. Főszékhely Budapest, VIII., József-körút 80.
Gara Géza és Isa dronéria — Fessék árjegyzéket kérnél.

200—300 nagyságban nyírott Jacquard szőnyeg, tartós minőségben 5 lrt 80 krért.

Rosenberg és Qitt

szőnyeg- és vészondruk nagy áruház

Budapest, VI., Király-u. 32. saroküzlet

Alapítva 1893.

Eredeti francia gyár műny para, selyemgummi és halványagok. Jucza kor 1, 2, 3, 4, 5, 6 korok al. Egy korra bakid se után franko és bormentve kldök 3 drb. legfinomabb minőségű emény díszítés mellett.

NEUMAYER LIPÓT Budapest, VIII. József-körút 46. sz. Auerfőnyház

Waldner S. Sándor

világítási vállalata és a fémfonalas lámpa vezérképviselője

Budapest, VI., Gyár-utca 18.

Telefon 34-44.

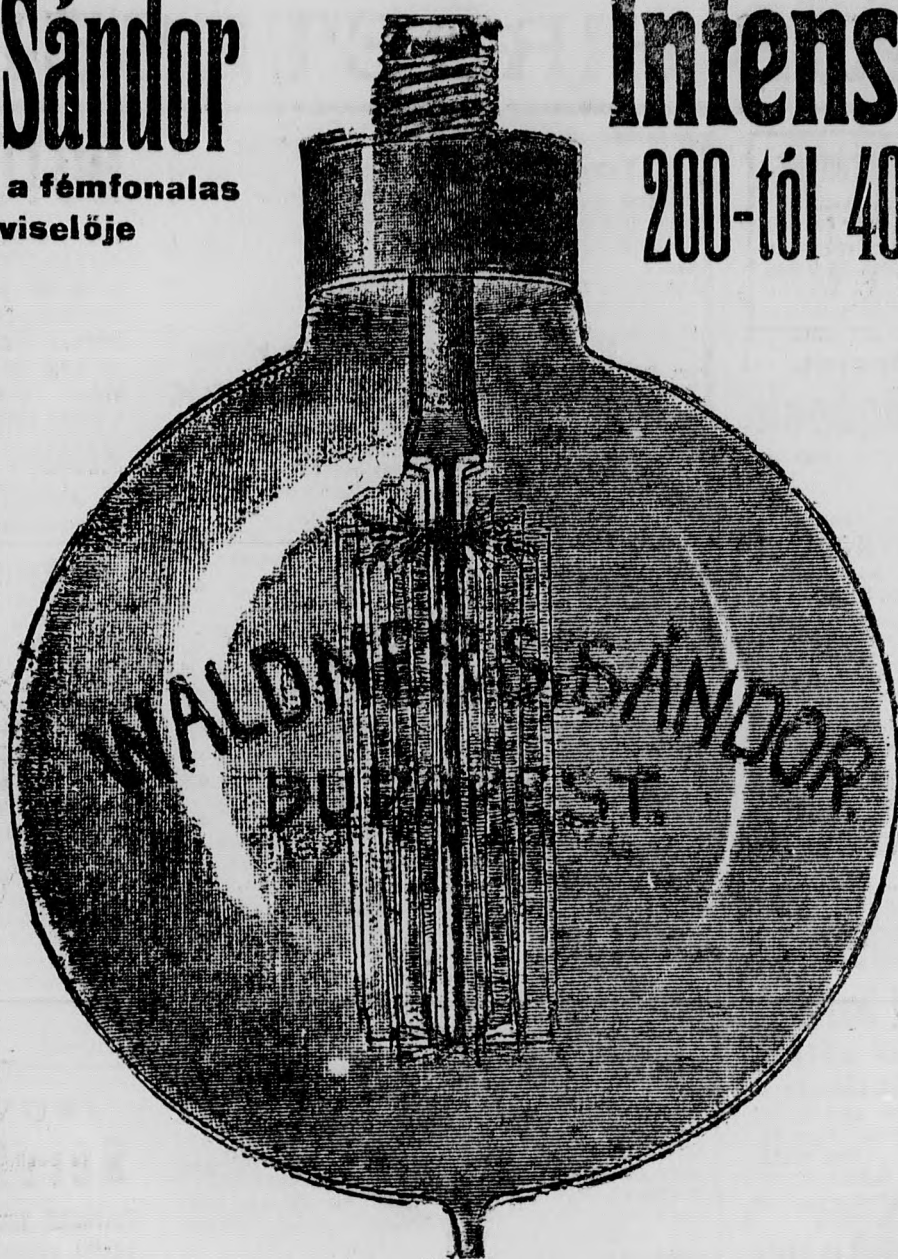
Égéstartama
átlag

1800 óra.

Ivlámpát teljesen pótol

Már eddig bevezetve:

Magyar királyi Várpalota. .
Magy. kir. Operaház. .
Magy. kir. Zeneakadémia. .
Hazai bank r.-t. .
Hermanetzi papírgyár r.-t. .
Általános takarékpénztár r.-t. .
Angol királyné szálloda (Hungaria-club) .
Upor, Szalon és Bátor kávéház stb.

Intenzív lámpa

200-tól 400 gyertyafényig.

Fogyasztás 1 Watt
gyertyafényként

70%

áram-megtakarítás.

Nem érzékeny!

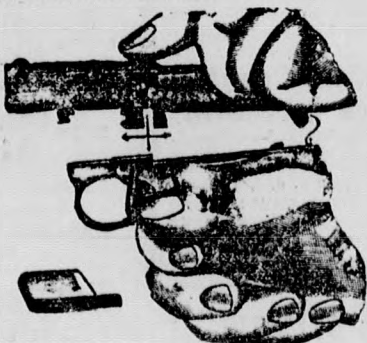
Nagy fegyverárjegyzék ingyen és bérmentve.

AUFRECHT és GOLDSCHMIED betéti társaság

Budapest, VII., Rákóczi-út 30, ajánlja

Pieper Nikolas Automata pisztolyt.

Csak olcsórangú gyarmányokat tartunk raktáron.

A Browning-pisztoly tökéletesítése 6,35 mm. Browning-patronok használatára készült. Legjobb előnye, hogy szabadkézzel minden számszám nélkül egy fogással szétszedhető, ennek következtében tisztántartása és kezelése sokkal könnyebb. Baleset, egy pontosan működő biztosíték következtében, mely a kakasra irányul, ki van zárva. A mellényzsebben elfér.

Ára 80 korona. Havirészlet 4 kor.
12 havi egyenlő részletre 72 korona

Levegandó és hosszank beküldendő.

Megrendelési ív.

Aufrecht és Goldschmied b. t. cégnél
Budapest, VII., Rákóczi-út 30. szám.

Ezennel megrendelem Pieper Automata-pisztolyt _____ korona árban, fizetendő _____ kor havi részletekben _____ tól kezdve, Budapesten, Aufrecht és Goldschmied cégnél. A csomagolási és szállítási költségeket magam viselem. Három havi részlet elmulasztása az egész hátralékot esedékessé teszi

Lakhely: _____
Kelet: _____
Név és foglalkozás: _____

Nagy fegyverárjegyzék ingyen és bérmentve.

Ajtók, Ablakok,

vasredőnyök, használtak és újak, bármily méretben és alakban, igen olcsón kaphatók.

Wiener A. utódánál

BUDAPEST, ÜLLŐI-UT 123.

Telefon 62-80.

Magyar Styria Kötőgépgyár

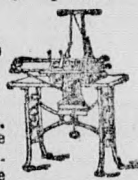
BUDAPEST.

A legjobb és leghíresebb

kötőgépek

szahadalmazott zárrakkal ellátva. Arjegyzék bérmentve. Teljes tanítás ingyen.

Fő-Előadó József Lajos ügyvezető, iroda és előadóhely Cseugy-u. 54/e

Gramofon Hegedűk Czimbalom
Forgatható és önműködő hangszerek

Kétoldalu hanglemezek

Fuvola

Rézfuvóhangszerek

Mielőtt

részletfizetésre

bármilyen hangszert vásárolna, saját érdekében cselekszik, ha bekéri

IVÁN és VÁRI

áruházának

Budapest, Váci-utca 22.

nagy képes

főárjegyzékét.

Szállítunk: Vadászfegyvereket, revolvereket, fényképező készülékeket szintén kedvező részletfizetésre.

Gramofon lemezekből megjelent újdonságok kitűnően sikerültek.

Lemez műsor jegyzékét azonnal küldünk.

Képek és mla,okból nagy választék.

E hirdetési rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges...

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetési rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges...

Pénzszekrények

Használtak és újak, rendkívül olcsó áron kapható...

Pénzt azonnal

butorra, zongorára, kosárikra, varrógépekre, kerékpárokat, kereskedelmi cikkek...

Csemegeszőlőt,

fagymentesen csomagolva postakosaraként 3.50 K. csemegeszőlő...

Hordóskáposztát,

kosáruveggel 2.20, világos kajszinbarackkvar...

Fajborokat,

lefejtve, kölcsönhordóban, 28 koronájával...

Kézimunka

hímzésekhez, butorhoz, függönyökhöz, lakásberendezéshez...

Alkalmazást keres

36 éves, realitetszögelt fiatal ember, több évi irodai gyakorlat...

Ha fáj a foga

v. bármely más fájdalma van, küldjön címzemeltetve...

Kertész,

akinek jelenleg külföldön egy kereskedelmi kertészet...

Pénzszekrények

és amerikai irodabutorok, használtak és újak...

30 forint.

Varrógépek

egy új valódi családi Singer varrógép...

SINGER A.

Bpest, főútlejt Akácfa-u. 55. Mindennemű varrógépek javítását...

Brilliantot,

aranyat, ezüstöt, ékszert és régiséget veszek és eladok...

Modern

urassági butorok

alkalmi vétele

és eladása

háló, ebédlő, szalon, uriszoba és irodai teljes berendezések...

GROSZ SANDOR és Társa

Budapest, Liszt Ferenc-tér 8. szám, ezelőtt Gyár-utca. Telefon 14-09.

Zálogszedőulákat

veszek. Elzálogosított brilliansokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt...

SCHILLER IZIDOR

ékszerkereskedő Budapest, Sip-utca 8. szám.

Stenográfia

Rákóczi-ut 60. sz. Magyar, német gyorsírás-oktatás. Ingyenes gépirás-tanítás...

gyümölcsfa

minden kelendő minőségben és csak a legértékesebb fajtában. 100 db almafa...

Butor

részletre is mélyen leszállított áron kapható a Butor - Udvarban...

Jogi,

politikai szigorlatokra, alapa- és államvizsgákra továbbá ügyvédi vizsgákra...

A legelőnyösebb részletfizetésre

zongorát,

pianinót,

czim balmot,

hegedűt

készpénzből áron a legújabb rendszerű bankhitel...

REMÉNYI

nagy magyar hangszerelőpén Prospektus és árjegyzék ingyen.

Budapest, Király-u. 58.

Soványosság

Az egyedüli eredménytől kísért hátszere a dr. William Hartley tanár...

GUMMI

és francia hálóbólgy különlegességeink u. m.: "NEVERIP"...

Glück, Schmeidek és Rosenberg

nagykereskedőknek. Epest, VII. Rákóczi-ut 86/E. a keleti p. u. közelében.

Parlamentari

gyorsírók altái vezető magyar, német gyorsíróiskola. Díjtalan gépirás-oktatás...

Butor

részletre is mélyen leszállított áron kapható a Butor - Udvarban...

Hurutos

bántalmak hatásos és kellemes gyógyszerere a Réthy-féle cukorka...

Légszesz és villamos csillárok

legelőnyösebben szerzhető be Kulcsár Sándor bronzár- és csillárgyárban...

Kocsis-arucsarnok

VII. Rákóczi-ut 72. sz. Magyarország legnagyobb kocsisraktára.

Mme. Vaite

angol- és francia női szabó Budapest, VIII. ker., Feoske-utca 8. I. em. 6. Elvállal minden e szakmába...

Pénzelőleggel

beraktározunk butort, zongorát, autóbilt, mindennemű gépeket...

INGYEN!

Sérvkötő,

műlábak, műkezek, műfüzők, támgépek, egyenesstartók, haskötőkről...

UNIVERSALIS

SÉRVKÖTŐK

SÉRVKÖTŐK

Gummiharisnyak,

haskötők

Magyar Orvosi Műszertár

Budapest, VII. Rákóczi-ut 32. (a Rókus-kórházzal szemben.)

Vadászfegyver

Ritka kedvező alkalmivétel-egyenként is potom áron eladó. Közöttük Toplewercules Lancaster 20 frt. Előrefekvő lakatszerkezetű, modern Hammerles 35 forint. Grener-zárú. Bücksifinte 40 frt. Schnelleres Mannlicher 28 frt. Eljectoros (tölténykivető) Hammerles, 105 frt. Drilling, valódi Krupp acélcsövekkel 65 forint. Winchester 35 forint. Néhány jobb revolver, mint Brauning Welodoghammerles, ugyanitt alkalmi ajándék tárgyak szobbnél-sebb dísz és használati tárgyak és Gramofon beszélőgépek...

BUTOROK

háló-, ebédlő-, szalon-berendezések, továbbá uriszoba, iroda berendezések, rez- és mahagoni butorok, szőnyegek és függönyök...

Diszkertkedvelők

kérjenek árjegyzéket az Elso magyar diszternyő-faiskolától. Tulajdonosa: Copony Ede, Kormend. 120 fajta tüvelőfűfák, lombfák, sorfák, dísz-cserjék kaphatók!

Ingóságokat

értékesítő és beraktározó vállalat Rákóczi-ut 19. bejárata a Szentkirályi utcából. Készpenzelőleggel beraktároz bármennemű ingóságokat, berendezéseket mintaszertű raktáriba csekély díjazásért értékesítés céljából vagy anélkül. Telefon 110-08. 9984

INGYEN!

Sérvkötő,

műlábak, műkezek, műfüzők, támgépek, egyenesstartók, haskötőkről...

UNIVERSALIS

SÉRVKÖTŐK

SÉRVKÖTŐK

Gummiharisnyak,

haskötők

Magyar Orvosi Műszertár

Budapest, VII. Rákóczi-ut 32. (a Rókus-kórházzal szemben.)

INGYEN!

DRAGABB, MINY

NÁLUNK RENDELT PÉNYKÉP

MAGYITÁSOK

ADUNK EGY ÉLETNAGYSÁG

KÉPÉT 5 KORONÁÉRT

DÍSZES PASZPARTYVAL

55-68 CCM. NAGYSÁGBAN

CSORAGYVA 3 SZIMB

OLAJKEP

ARA 10 KORONA.

KÉPVISELŐI MINDENÉRT

PELVÉTELEK.

SZAVATOSSÁG

MINDEN IRÁNYBA

RAFAEL FÉNYKÉPÁLLÓ

BUDAPEST, VI. KER. MÜLLER UTCA 4-6

NYITNÁRAZ 1908-BAN

REKREÁCIÓS KÖZÖSSÉG

OSZAKLEVELEK KÉRESZTEL

ARANY-ÉREMMEL.

Saját gyártmányu

vas- és rézbutorok

Rézgy ... frt 45.- Vasagy matracoztal ... 8.50 Gyermekágy ... 11.50 Sodrnyágy-beret ... 9.50 Vas- és rézbutorok gyártásában.

WEISZ LIPÓT

Király-utca 99. sz. TELEFON 57-91.

A szettküldés megkezdődött!

Luxus áraján minosenek,

darabja

6

FORINT

Valódi harcaí karárik, a legfinomabb énektrakkal, fuvola-és fülémile-banggal, mely gyász-és ivben görülő énekek. A legújabb készletek szerint beartitva. -zeiffert-féle bangolás. Hatúo api próbaid. Kicsereles meg van engedve Tenyészés-tény 1 forint 50 kr. Kanari-táplalek 5 kg. zsák, 1 frt 50 kr.

A. SAUER

Melherföten bei Karisbad.

ELEKTRO-

MOTOROK

minden nagyságban állandó nagy raktár

LAUB LIPÓT

BUDAPEST, 643 Liszt Ferenc-tér 17. sz.

Állattulajdonosoknak,

gazdáknak és állatkedvelőknek!

Most jelent meg!

NE BÁNTSD

AZ ÁLLATOT!

Az állatvédő törvények példákban. 80 képpel.

Irta K. Nagy Sándor. Második kiadás. Ara 3 kor.

Kiadja a Franklin-Társulat Bpest

Kapható:

LAMPEL R. könyvkereskedése,

Fiai) részvény-társaságnál, Buda-pest, VI. ker. Andrássy-ut 21. sz. 45 minden könyvkereskedésben.